

การสร้างแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์
ของผู้ประกอบอาชีพผู้ให้คำปรึกษา

สารนิพนธ์
ของ
โชติหนูช ดำนกุล

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการแนะแนว

พฤษภาคม 2549

การสร้างแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์
ของผู้ประกอบอาชีพผู้ให้คำปรึกษา

บทคัดย่อ
ของ
โชตินุช ด่านกุล

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการแนะแนว

พฤษภาคม 2549

โชติหนูช ต่านกุล. (2549). การสร้างแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบอาชีพผู้ให้คำปรึกษา. สารนิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการแนะแนว). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์: ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นันทนา วงษ์อินทร์.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบอาชีพผู้ให้คำปรึกษา กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตกรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2548 จำนวน 1,056 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน นำมาวิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าความยากง่าย ค่าอำนาจจำแนก ค่าความเชื่อมั่น ตำแหน่งเปอร์เซ็นต์ไทล์ และเกณฑ์ปกติในรูปของคะแนนที่ปกติ

ผลการวิจัยพบว่า

1. การสร้างแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบอาชีพผู้ให้คำปรึกษาประกอบด้วย 3 ด้าน คือ ด้านความรู้ ด้านความสนใจ และด้านบุคลิกภาพ
2. แบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบอาชีพผู้ให้คำปรึกษาด้านความรู้ มี 24 ข้อ มีค่าความยากง่าย (p) อยู่ระหว่าง 0.39 – 0.80 มีค่าความเชื่อมั่นโดยใช้สูตรของคูเดออร์ริชาร์ดสัน (KR_{20}) เท่ากับ 0.64 มีตำแหน่งเปอร์เซ็นต์ไทล์อยู่ระหว่าง 0.28 – 99.91 โดยมีค่า T-Score อยู่ระหว่าง $T_{22} - T_{81}$
3. แบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบอาชีพผู้ให้คำปรึกษาด้านความสนใจ มี 20 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนก (t) อยู่ระหว่าง 12.01 – 23.10 มีค่าความเชื่อมั่นวิธีคำนวณสัมประสิทธิ์อัลฟาเท่ากับ 0.88 มีตำแหน่งเปอร์เซ็นต์ไทล์อยู่ระหว่าง 0.14 – 99.95 โดยมีค่า T-Score อยู่ระหว่าง $T_{20} - T_{83}$
4. แบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบอาชีพผู้ให้คำปรึกษาด้านบุคลิกภาพ มี 25 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนก (t) อยู่ระหว่าง 9.56 - 24.52 มีค่าความเชื่อมั่นวิธีคำนวณสัมประสิทธิ์อัลฟาเท่ากับ 0.87 มีตำแหน่งเปอร์เซ็นต์ไทล์อยู่ระหว่าง 0.14 – 99.95 โดยมีค่า T-Score อยู่ระหว่าง $T_{20} - T_{83}$

A CONSTRUCTION OF DESIRABLE CHARACTERISTICS
INVENTORY FOR COUNSELORS

AN ABSTRACT
BY
CHOTINUT DANKUL

Presented in Partial Fulfillment of the Requirements for the
Master of Education degree in Guidance and counseling psychology
at Srinakharinwirot University

May 2006

Chotinut Dankul. (2006). *A Construction of Desirable Characteristics Inventory for Counselors*. Master's Project, M.Ed. (Guidance and Counseling Psychology). Bangkok: Graduate School, Srinakharinwirot University. Project Advisor: Asst. Prof. Dr. Nanthana Wong-In.

The purpose of this research was to construct a desirable characteristics Inventory for Counselors. The samples for this study were 1,056 Mathayom Suksa III students of secondary schools under the Office of Basic Education Commission in Bangkok, Ministry of Education in the academic year 2005. The samples were multi-stage randomly selected from Mathayom Suksa III students. Mean, Standard deviation, the Level of Difficulty, Discrimination Power, Reliability Coefficient, Percentile Ranks and Normalized T-Score were used to analyze the data.

The results of this research were as follows:

1. A Construction of Desirable Characteristics Inventory for Counselors comprised of three aspects : knowledge aspect, interesting aspect and personality aspect.

2. A Desirable Characteristics Inventory for Counselors in knowledge aspect contained 24 items, while its difficulty level (p) was revealed between 0.39 to 0.80. The cross-check of internal consistency showed KR_{20} of 0.64. Besides, the knowledge norms for raw scores corresponding to designated percentiles, 0.28th to 99.91st percentile ranks, and T-Scores, T_{22} to T_{81} .

3. A Desirable Characteristics Inventory for Counselors in interesting aspect contained 20 items, while its discrimination power (t) ranked from 12.01 to 23.10, the cross-check of internal consistency showed a Cronbach's alpha of 0.88. Besides, the interesting norms for raw scores corresponding to designated percentiles, 0.14th to 99.95th percentile ranks, and T-Scores, T_{20} to T_{83} .

4. A Desirable Characteristics Inventory for Counselors in personality aspect contained 25 items, while its discrimination power (t) ranked from 9.56 to 24.52, the cross-check of internal consistency showed a Cronbach's alpha of 0.87. Besides, the personality norms for raw scores corresponding to designated percentiles, 0.14th to 99.95th percentile ranks, and T-Scores, T_{20} to T_{83} .

การสร้างแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์
ของผู้ประกอบอาชีพผู้ให้คำปรึกษา

สารนิพนธ์
ของ
โชตินุช ดำนกุล

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการแนะแนว

พฤษภาคม 2549

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ประกาศคุณูปการ

สารนิพนธ์นี้สำเร็จได้ด้วยดีเพราะผู้วิจัยได้รับความกรุณาอย่างยิ่งจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นันทนา วงษ์อินทร์ อาจารย์ที่ปรึกษา ที่ได้ให้คำปรึกษา ช่วยเหลือ และแนะนำแนวทางตลอดจนแนวคิด และตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ ตลอดระยะเวลาในการดำเนินการวิจัยอันเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อสารนิพนธ์ฉบับนี้ ทางผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาของท่านจึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณอาจารย์อนุสรณ์ อรรถาศิริ และอาจารย์มณฑิรา จารุเพ็ง ที่สละเวลาในการเป็นกรรมการสอบสารนิพนธ์

ขอกราบขอบพระคุณผู้เชี่ยวชาญ ผู้ช่วยศาสตราจารย์วันเพ็ญ พงศ์ประยูร อาจารย์มณฑิรา จารุเพ็ง และอาจารย์ไพศาล อันประเสริฐ ที่ได้กรุณาตรวจสอบเครื่องมือและให้คำแนะนำต่างๆ เพื่อปรับปรุงแก้ไขแบบวัดให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขอขอบพระคุณ ผู้อำนวยการ อาจารย์ และนักเรียนโรงเรียนราชวินิต มัชฌม โรงเรียนคุณนารีรุทธารามวิทยาลัย โรงเรียนมัธยมสันติราษฎร์วิทยาลัย โรงเรียนสารวิทยา โรงเรียนลาดปลาเค้าพิทยาคม โรงเรียนรัตนโกสินทร์สมโภชบางเขน โรงเรียนมหารัตนพาราม โรงเรียนวิมุตยารามพิทยากร และโรงเรียนมัธยมดุสิตดารา ที่ช่วยอำนวยความสะดวก และให้ความร่วมมือในการให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการวิจัยครั้งนี้

คุณค่าประโยชน์และความดีที่ได้รับจากสารนิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอบแต่ บิดา มารดา พี่ น้อง และเพื่อนๆ รวมถึงผู้ที่ให้กำลังใจ ให้ความช่วยเหลือให้ผู้วิจัยได้มีความมานะพยายาม มีความอดทน จนประสบความสำเร็จในการศึกษา ผู้วิจัยสำนึกในความกรุณาและซาบซึ้งใจในทุกท่านด้วยความจริงใจ ขอกราบขอบพระคุณไว้ ณ โอกาสนี้

โชตินุช ต่านกุล

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ	1
ภูมิหลัง.....	2
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	3
ความสำคัญของการวิจัย.....	3
ขอบเขตของการวิจัย.....	3
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	4
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	6
เอกสารที่เกี่ยวกับอาชีพ.....	6
ความหมายอาชีพ.....	6
ทฤษฎีอาชีพ.....	7
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวกับลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ให้คำปรึกษา.....	11
ประเภทของผู้ที่มีลักษณะที่พึงประสงค์.....	11
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับผู้ให้คำปรึกษา.....	17
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	26
การสร้างและพัฒนาแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์.....	30
ขั้นตอนการสร้างแบบวัด.....	30
ขั้นตอนการพัฒนาแบบวัด.....	32
การหาคุณภาพแบบทดสอบและเกณฑ์ปกติ.....	34
อำนาจจำแนกของแบบทดสอบ.....	35
ความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ.....	36
เกณฑ์ปกติ.....	36
3 วิธีดำเนินการวิจัย	39
การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	39
การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	41
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	44
การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล.....	44

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	47
สัญลักษณ์และอักษรย่อที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	47
การเสนอผลงานวิเคราะห์ข้อมูล.....	47
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	48
5 สรุปผลอภิปรายและข้อเสนอแนะ.....	60
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	60
วิธีการดำเนินการวิจัย.....	60
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	61
สรุปผลการวิจัย.....	61
อภิปรายผล.....	63
ข้อเสนอแนะ.....	67
บรรณานุกรม.....	68
ภาคผนวก.....	73
ภาคผนวก ก.....	77
ภาคผนวก ข.....	88
ภาคผนวก ค.....	110
ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์.....	124

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1	รายชื่อโรงเรียนกลุ่มตัวอย่าง ในจังหวัดกรุงเทพมหานคร ตามการแบ่งกลุ่มของสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.....40
2	ค่าความยากง่าย (p) ค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ ของผู้ประกอบอาชีพผู้ให้คำปรึกษาของกลุ่มที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง (Try Out) (n = 100)48
3	ค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบอาชีพผู้ให้คำปรึกษา (Known Group) (n = 50).....49
4	ค่าความยากง่าย (p) ค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของ ผู้ประกอบอาชีพผู้ให้คำปรึกษาของกลุ่มตัวอย่าง (n = 1,056).....50
5	ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ของแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของ ผู้ประกอบอาชีพผู้ให้คำปรึกษาที่ใช้กับกลุ่มตัวอย่าง (n = 1,056).....51
6	เกณฑ์ปกติ (Norms) ของแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบอาชีพ ผู้ให้คำปรึกษาด้านความรู้ จำนวน 24 ข้อ (n = 1,056).....52
7	เกณฑ์ปกติ (Norms) ของแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบอาชีพ ผู้ให้คำปรึกษาด้านความสนใจ จำนวน 20 ข้อ (n = 1,056)54
8	เกณฑ์ปกติ (Norms) ของแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบอาชีพ ผู้ให้คำปรึกษาด้านบุคลิกภาพ จำนวน 25 ข้อ (n = 1,056).....57
9	ค่าความสอดคล้อง IOC ของแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบอาชีพ ผู้ให้คำปรึกษาด้านความรู้.....75
10	ค่าความสอดคล้อง IOC ของแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบอาชีพ ผู้ให้คำปรึกษาด้านความสนใจ.....77
11	ค่าความสอดคล้อง IOC ของแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบอาชีพ ผู้ให้คำปรึกษาด้านบุคลิกภาพ.....78
12	ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ของแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของ ผู้ประกอบอาชีพผู้ให้คำปรึกษา ที่ใช้กับกลุ่มที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง (Try Out) (n=100).....79
13	ค่าความยากง่าย (p) และค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของ ผู้ประกอบอาชีพผู้ให้คำปรึกษา ด้านความรู้ (n = 100).....80

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
14 ค่าอำนาจจำแนก (t) และค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของ ผู้ประกอบอาชีพผู้ให้คำปรึกษา ด้านความสนใจ (n = 100)	81
15 ค่าอำนาจจำแนก (t) และค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของ ผู้ประกอบอาชีพผู้ให้คำปรึกษา ด้านบุคลิกภาพ (n = 100)	82
16 ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ของแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของ ผู้ประกอบอาชีพผู้ให้คำปรึกษา ที่ใช้กับกลุ่มรู้จัก (Known Group) (n=50).....	83
17 ค่าความยากง่าย (p) และค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของ ผู้ประกอบอาชีพผู้ให้คำปรึกษา ด้านความรู้ (n = 1,056)	84
18 ค่าอำนาจจำแนก (t) และค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของ ผู้ประกอบอาชีพผู้ให้คำปรึกษา ด้านความสนใจ (n = 1,056).....	86
19 ค่าอำนาจจำแนก (t) และค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของ ผู้ประกอบอาชีพผู้ให้คำปรึกษา ด้านบุคลิกภาพ (n = 1,056).....	87

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

ในปัจจุบันสังคมไทยมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วมาก ซึ่งการเปลี่ยนแปลงนี้สืบเนื่องมาจากสภาพสังคมมีการขยายตัว มีอัตราการเพิ่มของจำนวนประชากรมากขึ้น สภาพเศรษฐกิจมีการเปลี่ยนแปลง รวมถึงระบบการศึกษาที่มีการพัฒนาควบคู่และสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของสังคม (ประทีป สยามชัย. 2526: 43) สังคมไทยในปัจจุบันนี้มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วทุกด้าน เช่น มีการเปลี่ยนแปลงทางสังคม ค่านิยม การเปลี่ยนแปลงสิ่งแวดล้อม และเศรษฐกิจ ตลอดจนศิลปวิทยาการและเทคโนโลยีต่างๆ มีการนำเอาสิ่งใหม่ๆ เข้ามาสู่สังคม ซึ่งการเปลี่ยนแปลงเหล่านี้มีผลต่อการดำรงชีวิตของคนไทยทั่วทั้งประเทศ และขณะนี้ประเทศไทยเป็นประเทศกำลังพัฒนา จึงมีการเปลี่ยนแปลงในหลายๆด้าน โดยเฉพาะการเปลี่ยนแปลงด้านการศึกษา ซึ่ง จัดว่าเป็นการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญยิ่ง การศึกษามีหน้าที่ในการถ่ายทอดความรู้ ถ่ายทอดวัฒนธรรมให้แก่สมาชิกในสังคม มีหน้าที่ในการสร้างความเจริญทางเทคโนโลยี รวมทั้งมีหน้าที่ส่งเสริมพัฒนาบุคคลให้มีชีวิต ที่ดีขึ้นตลอดจนมีหน้าที่ในการฝึกฝนอาชีพให้แก่สมาชิกในสังคม ซึ่ง การศึกษาทำให้มีวิทยาการและอาชีพใหม่ๆเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว ทำให้มีผลกระทบต่อหลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอนในโรงเรียน (จงสกุล วุฒิสรรพ์. 2527: 1) ผู้สอนจะต้องคำนึงถึงความสามารถ ความถนัด และความสนใจของผู้เรียนเป็นสำคัญ เพื่อที่จะได้เป็นแนวทางดำเนินชีวิต และตัดสินใจเลือกประกอบอาชีพของนักเรียนต่อไป

อาชีพนั้นมีอิทธิพลอย่างยิ่งต่อชีวิตมนุษย์ เพราะว่าเกี่ยวข้องกับการดำเนินชีวิต เศรษฐกิจ เกิดดิยศ ชื่อเสียง ตลอดจนความพึงพอใจในตนเอง การประกอบอาชีพจะทำให้บุคคลเกิดความรู้สึกภูมิใจในตนเอง รู้สึกว่าตนเองมีค่า ได้แสดงถึงความสามารถในการพึ่งตนเองและทำประโยชน์ให้แก่สังคม การประกอบอาชีพเป็นการตอบสนองความต้องการทั้งทางด้านร่างกาย สังคม และจิตใจของบุคคล (อรอนงค์ ธีญะวัน. 2539: 1) ในสังคมเรานั้นมีอาชีพมากมายหลายชนิด แต่ละอาชีพมีความแตกต่างกันมาก อาชีพบางอาชีพเหมาะสมกับบุคลิกภาพของคนหนึ่ง แต่ก็อาจไม่เหมาะสมกับบุคลิกภาพของอีกคนหนึ่ง การเลือกอาชีพให้เหมาะสมกับบุคลิกภาพ ความสนใจและความถนัด ของแต่ละบุคคลจึงมีความสำคัญอย่างยิ่ง (สำเนาวิ ขจรศิลป์. 2529: 2) บุคคลใดที่สามารถเลือกอาชีพได้เหมาะสมกับความสามารถ ความถนัด ความสนใจและบุคลิกภาพของตน บุคคลนั้นก็มีแนวโน้มจะประสบความสำเร็จในชีวิต มีความสุขในการทำงาน รวมทั้งมีความก้าวหน้าในการประกอบอาชีพ แต่ถ้าเลือกอาชีพไม่เหมาะสม บุคคลก็อาจจะประสบความล้มเหลวเป็นผลเสียต่อสุขภาพจิต ก่อให้เกิดผลเสียต่อเศรษฐกิจและความมั่นคงของประเทศในที่สุด (วัชร ทรัพย์มี. 2523: 60)

ฉะนั้นการเลือกอาชีพจึงเรียกได้ว่ามีอิทธิพลต่อการดำรงชีวิตของมนุษย์ การเลือกอาชีพให้เหมาะสมกับตนเองนั้นไม่ใช่จะกระทำได้ง่าย การที่บุคคลจะประกอบอาชีพได้นั้นต้องขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายประการ เช่น ความรู้ ความสนใจ ความถนัด บุคลิกภาพ (ล้วน สายยศ. 2525: 2) และอาชีพซึ่งเป็นที่ยอมรับของสังคมได้นั้น ต้องมีลักษณะที่พึงประสงค์ที่ดีในการประกอบอาชีพนั้นๆ อาชีพแต่ละอาชีพ ย่อมต้องการลักษณะของความสามารถอย่างกว้างขวาง โดยมีอาชีพต่างๆ สำหรับมนุษย์และมีคนหลายประเภทสำหรับแต่ละอาชีพ (พล แสงสว่าง. 2529: 20)

วิชาชีพผู้ให้คำปรึกษาเป็นอาชีพหนึ่งที่มีบทบาทในสังคม ซึ่งปัจจุบันนี้ วิชาชีพให้บริการปรึกษากำลังดำเนินการอยู่ในสถาบันต่างๆ เช่น ในสถาบันการศึกษา หน่วยงานของรัฐและเอกชน มีผู้มาขอความช่วยเหลือจากบริการปรึกษา เนื่องจากประสบปัญหาในชีวิตประจำวันด้านต่างๆ อาทิ ปัญหาอันเนื่องมาจากการทำงาน การว่างงาน ปัญหาครอบครัว การขาดความเชื่อมั่นในตนเอง ความสามารถในการตัดสินใจ ปัญหาการศึกษา เรียนอ่อน ไม่รู้จะเลือกสาขาใด จึงจะเหมาะกับตน มีปัญหาความยุ่งยากในการสร้างและรักษาสัมพันธภาพกับบุคคลอื่น (วัชร ทรัพย์มี. 2546: 2) ดังนั้น ในปัจจุบันนี้สังคมไทยจึงต้องการนักวิชาชีพผู้ให้คำปรึกษามากขึ้น เพื่อมาทำงานในสถาบันการศึกษา โรงพยาบาล ตลอดจนหน่วยงานของรัฐบาลและเอกชน

ในการให้คำปรึกษา จะได้ผลหรือไม่ขึ้นอยู่กับองค์ประกอบหลายประการ คุณลักษณะของผู้ให้คำปรึกษาเป็นองค์ประกอบหนึ่งที่สำคัญอย่างยิ่งในกระบวนการให้คำปรึกษา ซึ่งจะช่วยให้การให้คำปรึกษาประสบผลสำเร็จดียิ่งขึ้น (จรัส ดั่งสุวรรณ. 2520: 2; อ้างอิงจาก Weitz. 1957: 278) สอดคล้องกับงานวิจัยของโรเซน (Rosen. 1967: 787) ได้ศึกษางานวิจัยทางคุณลักษณะของผู้ให้คำปรึกษาพบว่า คุณลักษณะของผู้ให้คำปรึกษา เป็นสิ่งจำเป็นในการคัดเลือกบุคคลเข้ามารับการฝึกฝนอบรมเป็นอย่างมาก เพราะจะเป็นเครื่องบ่งบอกถึงความสำเร็จของผู้ให้คำปรึกษาด้วย บุคลิกภาพที่พึงประสงค์ของผู้ให้บริการปรึกษา มีดังต่อไปนี้คือ มีความจริงใจ มีความกระตือรือร้น มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี แต่งกายเรียบร้อย สะอาดและเหมาะสมกับกาลเทศะ มีความสามารถในการปรับตัว มีอารมณ์ขัน ยิ้มแย้ม แจ่มใส มองโลกในแง่ดี มีความเป็นตัวของตัวเอง มีความสุขุมรอบคอบ มีความสามารถในการควบคุมความขัดแย้งกับผู้อื่น มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และมีความอดทน (พิรุณรัตน์ สันติลีลา. 2541: 137)

ผู้วิจัยได้ทำการสำรวจความคิดเห็นเกี่ยวกับลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ให้คำปรึกษาจากสถาบันแนะแนวการศึกษาต่อ จำนวน 6 คน นิสิตปริญญาโท ภาควิชาการแนะแนวและจิตวิทยาการศึกษา จำนวน 8 คน อาจารย์ จำนวน 2 คน และผู้รับบริการ จำนวน 6 คน โดยใช้แบบสอบถามปลายเปิดพบว่า ผู้ให้คำปรึกษาควรมีลักษณะดังนี้ มีความสามารถในการปรับตัว มีความเข้าใจตนเองและผู้อื่น มีความสนใจด้านการให้คำปรึกษา มีใจรักในงานด้านการให้คำปรึกษา มีความสนใจข้อมูลข่าวสาร มีความรอบรู้กว้างขวาง ชอบช่วยเหลือผู้อื่น มีความรู้ความเข้าใจในอาชีพ ผู้ให้คำปรึกษา มองโลกในแง่ดี รักษาความลับได้ มีความเข้าใจและเห็นใจผู้อื่น มีบุคลิกภาพอบอุ่น มีลักษณะไว้วางใจได้ เชื่อถือได้ มีการแต่งกายสุภาพ เหมาะสม มีความเชื่อมั่นในตนเอง มนุษย์สัมพันธ์ดี พุดจาสุภาพนุ่มนวล เป็นผู้รับฟังที่ดี รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น

ยิ้มแย้มแจ่มใส ช่างซัก ช่างถาม ช่างเจรจา กระตือรือร้นในการทำงาน มีความอดทนต่อสถานการณ์ต่างๆ มีความตั้งใจทำงาน แก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าได้ดี ใฝ่หาความรู้ใหม่ๆอยู่เสมอ

ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจและเห็นถึงความสำคัญถึงคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบอาชีพผู้ให้คำปรึกษา และมีความต้องการสร้างแบบวัดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบอาชีพผู้ให้คำปรึกษา เพื่อเป็นประโยชน์สำหรับนักเรียนได้สำรวจ ได้รู้ตรงตนเองว่ามีคุณลักษณะที่เหมาะสมกับการประกอบอาชีพผู้ให้คำปรึกษามากน้อยเพียงใด เพื่อใช้ประกอบในการตัดสินใจเลือกเรียนต่อในระดับที่สูงขึ้นได้อย่างถูกต้องและเหมาะสมกับลักษณะของแต่ละคน และประสบความสำเร็จในหน้าที่การงานต่อไปในอนาคต

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อสร้างแบบวัดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบอาชีพผู้ให้คำปรึกษา
2. เพื่อสร้างเกณฑ์ปกติของคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบอาชีพผู้ให้คำปรึกษา

ความสำคัญของการวิจัย

ผลการวิจัยครั้งนี้จะทำให้ได้แบบวัดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบอาชีพผู้ให้คำปรึกษา ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการคัดกรอง คัดสรรนักเรียน และเป็นแนวทางสำหรับนักเรียน เพื่อใช้ในการตัดสินใจ พิจารณา และได้ทราบว่าตนเองมีคุณลักษณะส่วนบุคคลที่เหมาะสมกับการประกอบอาชีพผู้ให้คำปรึกษาหรือไม่ และสามารถวางแผนให้กับตนเองได้ในการเลือกเรียน และประกอบอาชีพต่อไปในอนาคต

ขอบเขตของการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2548 ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 118 โรงเรียน รวมจำนวนทั้งสิ้น 52,528 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2548 ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 9 โรงเรียน รวมจำนวนนักเรียนทั้งสิ้น 1,056 คน ซึ่งเลือกมาโดยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (Multi-stage sampling)

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. **ผู้ให้คำปรึกษา** หมายถึง ผู้ที่มีความสามารถในการให้คำปรึกษาเชิงจิตวิทยาและผ่านการฝึกอบรมการเป็นผู้ให้คำปรึกษาเชิงจิตวิทยา โดยทำหน้าที่ให้คำปรึกษาแก่ผู้ขอคำปรึกษาในเรื่องการศึกษา อาชีพ ส่วนตัวและสังคม

2. **ลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบอาชีพผู้ให้คำปรึกษา** หมายถึง ลักษณะส่วนบุคคลที่มีแนวโน้มบ่งบอกว่าบุคคลนั้นจะประสบความสำเร็จในการเป็นผู้ให้คำปรึกษา

3. **แบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบอาชีพผู้ให้คำปรึกษา** หมายถึง แบบวัดที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเพื่อวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของการเป็นผู้ให้คำปรึกษาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ด้าน ได้แก่

3.1 ด้านความรู้ หมายถึง การวัดลักษณะความรู้ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ควรรู้เกี่ยวกับเรื่องดังต่อไปนี้

3.1.1 ความรู้เกี่ยวกับอาชีพผู้ให้คำปรึกษา ได้แก่

- มีความรู้เกี่ยวกับลักษณะงานการให้คำปรึกษา
- มีความรู้ในบทบาทหน้าที่ของผู้ให้คำปรึกษา

3.1.2 ความรู้เกี่ยวกับวิธีการให้ความช่วยเหลือบุคคลอื่น ได้แก่

- มีความรู้ในการจัดการปัญหา
- มีความรู้ในการช่วยเหลือบุคคลอื่น

3.2 ด้านความสนใจ หมายถึง การวัดลักษณะความสนใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในอาชีพผู้ให้คำปรึกษา ดังต่อไปนี้

3.2.1 ความสนใจในอาชีพผู้ให้คำปรึกษา ได้แก่

- มีความสนใจในอาชีพผู้ให้คำปรึกษา
- มีความสนใจในงานด้านการให้คำปรึกษา

3.2.2 ความสนใจเกี่ยวกับผู้คน ได้แก่

- มีความสนใจการดำเนินชีวิตของผู้คน
- ชอบสังเกตพฤติกรรมของผู้คน
- ชอบช่วยเหลือผู้อื่น
- ชอบให้กำลังใจและสนับสนุนผู้อื่น

3.2.3 ความสนใจข้อมูลข่าวสาร ได้แก่

- มีความสนใจที่จะศึกษาข้อมูล และเทคนิคต่างๆในการให้ความช่วยเหลือผู้คน
- สนใจติดตามข่าวสาร เรื่องราวสิ่งแวดล้อมรอบตัว และสถานการณ์ต่างๆที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน

3.3 ด้านบุคลิกภาพ หมายถึง การวัดลักษณะเฉพาะด้านของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่สนใจประกอบอาชีพผู้ให้คำปรึกษา ซึ่งมีดังต่อไปนี้

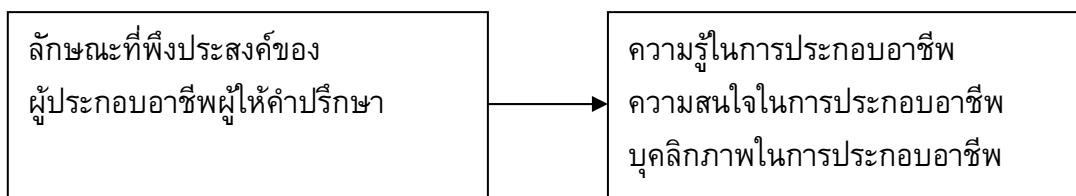
3.3.1 บุคลิกภาพโดยทั่วไป ได้แก่

- มีความอดทนต่อสถานการณ์ต่างๆ
- มีความรับผิดชอบ
- มีความสุขุม รอบคอบ
- ใจเย็น สามารถควบคุมอารมณ์ได้
- มองโลกในแง่ดี
- รักษาความลับได้
- สามารถปรับตัวให้เข้ากับสิ่งใหม่ๆ ได้ดี
- ยิ้มแย้ม แจ่มใส
- นำไว้วางใจ น่าเชื่อถือ
- เป็นกันเอง มีความอบอุ่น
- มีความกระตือรือร้น กระฉับกระเฉง
- มีความตั้งใจในการทำงาน

3.3.2 ลักษณะในการติดต่อสื่อสารกับบุคคลอื่น ได้แก่

- มีมนุษยสัมพันธ์ดี เข้ากับผู้อื่นได้ง่าย
- พูดจาสุภาพ นุ่มนวล
- พูดจาชัดเจน ชัดคำ
- เป็นผู้ฟังที่ดี รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น
- มีความสามารถในการสื่อสาร

กรอบแนวคิดในการวิจัย

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และได้นำเสนอตามหัวข้อต่อไปนี้

1. เอกสารที่เกี่ยวกับอาชีพ
 - 1.1 ความหมายของอาชีพ
 - 1.2 ทฤษฎีอาชีพ
2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวกับลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ให้คำปรึกษา
 - 2.1 ประเภทของผู้ที่มีลักษณะที่พึงประสงค์
 - 2.1.1 ความถนัด
 - 2.1.2 ความสนใจ
 - 2.1.3 บุคลิกภาพ
 - 2.2 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับผู้ให้คำปรึกษา
 - 2.2.1 ความหมายการให้คำปรึกษา
 - 2.2.2 ขอบข่ายการให้คำปรึกษา
 - 2.2.3 คุณลักษณะของผู้ให้คำปรึกษา
 - 2.2.4 บทบาทของผู้ให้คำปรึกษา
 - 2.2.5 จรรยาบรรณของผู้ให้คำปรึกษา
 - 2.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
3. การสร้างและพัฒนาแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์
 - 3.1 ขั้นตอนการสร้างแบบวัด
 - 3.2 ขั้นตอนการพัฒนาแบบวัด
4. การหาคุณภาพแบบทดสอบและเกณฑ์ปกติ
 - 4.1 อำนาจจำแนกของแบบทดสอบ
 - 4.2 ความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ
 - 4.3 เกณฑ์ปกติ

1. เอกสารที่เกี่ยวกับอาชีพ

1.1 ความหมายของอาชีพ

มีผู้ให้ความหมายของอาชีพไว้หลายคนด้วยกันดังเช่น ชูเปเปอร์ (ศุภวดี บุญญวงษ์. 2528: 4-5; อ้างอิงจาก Super. 1976) อธิบายไว้ว่า อาชีพ หมายถึง ลำดับของตำแหน่งสำคัญ ถูก

ครอบครองด้วยบุคคลนับตั้งแต่ก่อนมีอาชีพ ระยะประกอบอาชีพและพลังการประกอบอาชีพ รวมไปถึงถึงบทบาทที่มีความสัมพันธ์กับงาน เช่น เป็นลูกจ้าง นักเรียน ข้าราชการบำนาญ และบทบาทในครอบครัว บทบาทพลเมืองในสังคม ตลอดจนบทบาทต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการทำมาหากินนั้น อาชีพยังดำรงอยู่ตราบใดที่บุคคลยังประกอบอยู่ อาชีพจัดเป็นศูนย์กลางของบุคคล

อรอนงค์ รัชฎะวัน (2539: 34) ให้ความหมายว่า อาชีพ เป็นกลุ่มของกิจกรรมการทำงาน ที่อาจจะมีการหลากหลายชนิดอยู่ในกลุ่มการทำงานนั้นได้ เช่น อาชีพครู อาจมีกิจกรรมการสอนหนังสือ การให้คำปรึกษา และการทำวิจัยอยู่ในอาชีพนี้ เป็นต้น

พิภพ วังเงิน (2548: 18) กล่าวว่า อาชีพ คือ การยังชีพหรือประกอบกิจ เพื่อการดำรงชีวิต ผู้มีหน้าที่ในสังคมทำงานไม่ว่าจะเป็นการบริหาร หรือหาเงิน เช่น แม่บ้าน

เฮเยลและฮอปสัน (Hayes; & Hopson. 1977: 8) อธิบายถึงอาชีพว่า อาชีพ หมายถึงแบบฉบับการดำรงชีวิตทั้งหมดของบุคคล ซึ่งรวมทั้งองค์ประกอบด้านการทำงานและด้านอื่นๆ ด้วย

กิบสัน และมิชเชล (Gibson; & Mitchell. 1981: 215) ให้ความหมายของอาชีพว่า หมายถึง มวลประสบการณ์ด้านการทำงานของบุคคล ซึ่งจำแนกตามหมวดหมู่อาชีพ เช่น การสอน การบัญชี การขาย เป็นต้น

จึงพอสรุปได้ว่า อาชีพ หมายถึง การทำมาหาเลี้ยงชีพโดยการประกอบกิจกรรมที่อาศัยความรู้หรือแรงงาน เป็นชนิดของงานที่บุคคลกระทำอยู่ หรือมุ่งหวังจะออกไปประกอบในอนาคต เพื่อสนองความต้องการทางด้านเศรษฐกิจ ด้านจิตใจ และด้านสังคม

1.2 ทฤษฎีอาชีพ

1.2.1 ทฤษฎีการเลือกอาชีพของฮอลแลนด์ (Holland's Theory of Vocational Choice)

เจ เอส ฮอลแลนด์ (ศุภาวดี บุญญวงค์. 2528: 137; อ้างอิงจาก J.S. Holland. 1973) มีแนวคิดที่ว่า แบบฉบับของพฤติกรรมหรือบุคลิกภาพมีอิทธิพลต่อการเลือกอาชีพ โดยมีหลักการว่า บุคคลจะเลือกอาชีพที่เหมาะสมกับบุคลิกภาพของตนและได้แบ่งบุคลิกภาพของบุคคลซึ่งสอดคล้องกับอาชีพต่างๆ และเป็นแนวทางการเลือกอาชีพของบุคคล ดังนี้

1. บุคคลที่ชอบกิจกรรมที่ต้องใช้พลังกำลัง และเป็นกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับรูปธรรมหรือกิจกรรมที่ไม่ซับซ้อน (The Motorize Orientation) เป็นบุคคลที่พยายามหลีกเลี่ยงกิจกรรมที่ต้องสนทนาหรือเข้าสังคมกับบุคคลอื่น มักชอบงานด้านกลไกกรรม เทคนิค ช่าง

2. บุคคลที่ชอบกิจกรรมที่ต้องใช้ความคิด การแก้ปัญหาที่มีลักษณะเป็นนักวิชาการ (The Intellectual Orientation) มักจะสนใจอาชีพในด้านวิทยาศาสตร์ การคำนวณ อาชีพที่ต้องศึกษาหาความรู้อยู่เสมอ เช่น นักวิทยาศาสตร์ แพทย์

3. บุคคลที่ชอบเข้าสังคมกับบุคคลอื่น ชอบแสดงตัว รื่นเริง ชอบสนทนา (The Social Orientation) มักสนใจอาชีพที่บริการสังคม เช่น นักสังคมสงเคราะห์ ครู นักแนะแนว

4. บุคคลที่ชอบทำตามระเบียบแบบแผน เป็นคนประณีตและยึดประเพณีนิยม ไม่ค่อยยืดหยุ่น (The Conforming Orientation) มักชอบทำงานที่มีระเบียบแบบแผน เช่น งานด้านสารบรรณ เลขานุการ บรรณารักษ์

5. บุคคลที่มีลักษณะเป็นผู้นำ ชอบชักจูงผู้อื่น ชอบมีอำนาจ ชอบแสดงตัว มีความเชื่อมั่นในตนเอง (The Persuasive Orientation) มักชอบอาชีพที่ตนจะได้แสดงลักษณะของตน เช่น นักการเมือง นักธุรกิจ โฆษณา ประชาสัมพันธ์

6. บุคคลที่ชอบความงาม รักศิลปะ มีความเป็นตัวของตัวเองสูง มักทำตามใจปรารถนา (The Esthetic Orientation) จะเลือกอาชีพด้านศิลปะ เช่น ศิลปิน นักประพันธ์

ถ้าบุคคลมีบุคลิกภาพที่สม่ำเสมอเหมาะสำหรับอาชีพหนึ่งอาชีพใด และได้รับความช่วยเหลือจากการได้รับข้อมูลด้านอาชีพ จะทำให้เลือกอาชีพได้สะดวกและเหมาะสม การที่บุคคลรู้จักบุคลิกภาพของตน และมีความรู้เกี่ยวกับอาชีพมีความสำคัญมากในกระบวนการเลือกอาชีพ

1.2.2 ทฤษฎีวิเคราะห์ลักษณะและองค์ประกอบของวิลเลียมสัน (Williamson's Trait and Factors Theory)

วิลเลียมสัน (ทิพย์วรรณ กิตติพร. 2531: 34 – 36; อ้างอิงจาก Williamson. 1973) มีความเชื่อว่า “อาชีพของบุคคลมิใช่การลองผิดลองถูก แต่ต้องใช้ความคิดในการพิจารณาวิเคราะห์อย่างดี” บุคคลจะเลือกอาชีพโดยพิจารณาถึงลักษณะของอาชีพประกอบการพิจารณาของตนเองพร้อมทั้งจะพิจารณาความต้องการของตลาดแรงงาน เวลา และทุนทรัพย์ที่จะใช้เตรียมตัวประกอบอาชีพ

สำหรับหลักการเลือกอาชีพของทฤษฎีวิเคราะห์ลักษณะและองค์ประกอบของบุคลิกภาพนี้ สอดคล้องกับหลักการเลือกอาชีพของพาร์สัน ซึ่งประกอบด้วยหลัก 3 ประการ คือ

1. การวิเคราะห์ตนเองในด้านความสามารถ ความสนใจ

2. การวิเคราะห์อาชีพ โดยบุคคลจะต้องแสวงหาความรู้เกี่ยวกับลักษณะอาชีพ ความต้องการของตลาดแรงงาน เวลา และทุนทรัพย์ที่ใช้ในการเตรียมตัวประกอบอาชีพ รายได้ ความมั่นคง และโอกาสก้าวหน้าในอาชีพ

3. การใช้วิจารณญาณในการตัดสินใจเลือกอาชีพ

นอกจากนี้ วิลเลียมสันยังเห็นว่าแต่ละบุคคลต่างประกอบด้วยแบบแผนของความสามารถหรือศักยภาพหรือลักษณะเฉพาะตัว ซึ่งลักษณะเฉพาะตัวของแต่ละบุคคลจะสัมพันธ์กับงานเฉพาะอย่างทีบุคคลแต่ละคนต่างต้องการจะรู้ถึงลักษณะและองค์ประกอบของบุคลิกภาพของตนเอง เพื่อจะได้ใช้ลักษณะดังกล่าวอย่างมีประสิทธิภาพ

โดยสรุป ทฤษฎีวิเคราะห์ลักษณะและองค์ประกอบของบุคลิกภาพเป็นทฤษฎีการเลือกอาชีพที่มีหลักการพื้นฐานที่สำคัญ 3 ประการ คือ

1. บุคคลแต่ละคน มีลักษณะเฉพาะตัวที่แตกต่างจากบุคคลอื่น ซึ่งลักษณะดังกล่าวสามารถสังเกต วัด และจำแนกได้

2. อาชีพแต่ละอาชีพนั้น ต้องการผู้ประกอบกรที่มีลักษณะเฉพาะแตกต่างกันไป

3. การแนะแนวอาชีพ ควรเป็นกระบวนการที่จัดวางตัวบุคคลและงานให้เข้าคู่หรือ สอดคล้องกันอย่างเหมาะสม

นอกจากนี้ แคทซ์ (วีซรี ทรัพย์มี. 2523: 17; อ้างอิงจาก Katz. 1963) ได้สรุปหลักการที่สำคัญของการเลือกอาชีพตามทฤษฎีวิเคราะห์ลักษณะและองค์ประกอบของบุคลิกภาพไว้ว่า บุคคลแต่ละคนจะเหมาะกับอาชีพเพียงหนึ่ง หรือสองสามประเภทเท่านั้น ไม่ได้เหมาะสมกับทุกอาชีพ การเลือกอาชีพของบุคคลมีอิทธิพลต่อการเลือกสาขาทางการศึกษา และบุคคลแต่ละคนควรจะได้วางโครงการในการเลือกอาชีพ เพราะเป้าหมายของโครงการเลือกอาชีพนั้นจะเป็นตัวกำหนดการตัดสินใจที่เกี่ยวข้อง ช่วยให้บุคคลได้เลือกอาชีพอย่างเหมาะสมกับตนเอง ตลอดทั้งประสบความสำเร็จก้าวหน้าในอาชีพที่ได้เลือกนั้น

1.2.3 ทฤษฎีพัฒนาการด้านอาชีพของซูเปอร์ (Super's Theory of Career Development)

ซูเปอร์ (อรอนงค์ ฐัญญะวัน. 2539: 50-51; อ้างอิงจาก Super. 1957) ได้กล่าวถึงพัฒนาการทางอาชีพ โดยแบ่งออกเป็น 5 ชั้น ดังต่อไปนี้

1. ระยะการเจริญเติบโต (Growth Stage) เริ่มตั้งแต่เกิดจนกระทั่งอายุ 14 ปี ลักษณะทั่วไป ได้แก่ การพัฒนาอัตมโนทัศน์ด้วยการเลียนแบบจากบุคคลสำคัญในครอบครัว และในโรงเรียน ความต้องการและความเพ้อฝันมีความสำคัญในระยะแรกของช่วงนี้ ต่อมาความสนใจและความสามารถมีความสำคัญมากกว่า เนื่องจากการมีส่วนร่วมในงานและมีการทดสอบความจริง ช่วงนี้แบ่งเป็นย่อยๆ ดังนี้

1.1 ระยะที่เด็กยังไม่มี ความสนใจในอาชีพ (Prevocational Substage) ระยะนี้อยู่ในช่วงเกิดถึง 3 ปี เด็กจะมีพัฒนาทางด้านร่างกายอย่างรวดเร็ว

1.2 ระยะจินตนาการด้านอาชีพ (Fantasy Substage) ระยะนี้อยู่ในช่วงอายุ 4 – 10 ปี เด็กจะมีจินตนาการด้านอาชีพตามความเพ้อฝันของตนเอง

1.3 ระยะสนใจในอาชีพ (Interest Substage) ระยะนี้อยู่ในช่วงอายุ 11 – 12 ปี เด็กจะมีความสนใจในอาชีพมากขึ้น ความสนใจนี้ขึ้นอยู่กับความชอบ ความชอบเป็นหลักในการตัดสินใจเลือกเป้าหมายและกิจกรรม

1.4 ระยะพิจารณาความสามารถ (Capacity Substage) ระยะนี้อยู่ในช่วง 13 – 14 ปี เด็กจะให้ความสำคัญต่อความสามารถของตนเองเป็นพื้นฐานในการพิจารณาเกี่ยวกับอาชีพ

2. ระยะการสำรวจ (Exploration Stage) ระยะนี้อยู่ในช่วงอายุ 15 – 24 ปี ในระยะนี้ บุคคลจะสำรวจตนเองและสำรวจอาชีพเพื่อแสวงหาข้อมูลและประสบการณ์ ซึ่งได้จากกิจกรรมในโรงเรียน การทำงานพิเศษ ระยะการสำรวจแบ่งออกเป็นชั้นย่อยๆ ดังนี้

2.1 ระยะเวลาทดลองเลือกอาชีพ (Tentative Substage) ระยะเวลาอยู่ในช่วงอายุ 15 – 17 ปี เป็นระยะที่บุคคลพิจารณาและทดลองเลือกอาชีพโดยอาศัยเหตุผลหลายประการ เช่น ความต้องการ ความสนใจ ความสามารถ แต่ยังไม่ได้ตัดสินใจเลือกอาชีพที่แน่นอน

2.2 ระยะเวลาหัวเลี้ยวหัวต่อของพัฒนาการด้านอาชีพ (Transition Substage) ระยะเวลาอยู่ในช่วงอายุ 18 – 21 ปี เป็นระยะที่บุคคลพิจารณาเลือกอาชีพจากปัจจัยต่างๆ ที่เป็นจริง เช่น โอกาสที่จะได้รับการศึกษา โอกาสที่จะได้ประกอบอาชีพนั้นๆ ในระยะนี้บุคคลเริ่มฝึกหัดหรือศึกษาเฉพาะด้าน

2.3 ระยะเวลาทดลองปฏิบัติงาน (Trial Substage) ระยะเวลาอยู่ในช่วงอายุ 22 – 24 ปี เป็นระยะที่บุคคลเริ่มทดลองปฏิบัติงาน เริ่มทำงาน

3. ระยะเวลาเริ่มต้นประกอบอาชีพ (Establishment Stage) ระยะเวลาอยู่ในช่วงอายุ 25 – 44 ปี บุคคลเริ่มทำงานที่ถาวรเมื่อได้พบงานที่เหมาะสม แต่ถ้ายังไม่พบงานที่เหมาะสมหรืองานที่พอใจ ก็อาจมีการเปลี่ยนแปลงงานในระยะต้นๆ ระยะเวลาทดลองปฏิบัติงานแบ่งออกเป็นขั้นย่อยๆ 2 ขั้น คือ

3.1 ระยะเวลาทดลองปฏิบัติงาน (Trial Substage) ระยะเวลาอยู่ในช่วงอายุ 25 – 30 ปี เป็นระยะที่บุคคลได้ตัดสินใจประกอบอาชีพอย่างใดอย่างหนึ่งแล้ว แต่ถ้าอาชีพยังไม่มีที่เหมาะสม หรือยังไม่พอใจก็อาจมีการเปลี่ยนอาชีพใหม่ได้ อาจมีการเปลี่ยนงานหนึ่งหรือสองครั้งก่อนที่จะได้งานที่เหมาะสม

3.2 ระยะเวลาประกอบอาชีพถาวร (Stabilization Substage) ระยะเวลาอยู่ในช่วงอายุ 31 – 44 ปี เป็นระยะที่บุคคลได้พบอาชีพที่เหมาะสม บุคคลจะมีความมั่นคงในอาชีพเพื่อสร้างหลักฐานให้ตนเอง

4. ระยะเวลารักษาความมั่นคงในอาชีพ (Maintenance Stage) ระยะเวลาอยู่ในช่วงอายุ 45 – 65 ปี เป็นช่วงที่มีชีวิตมีความมั่นคงและแสวงหาความก้าวหน้าในการทำงาน เป็นช่วงต่อเนื่องของการสร้างหลักฐาน

5. ระยะเวลาเสื่อมถอย (Decline Stage) ระยะเวลาอยู่ในช่วงอายุตั้งแต่ 65 ปีขึ้นไป ประสิทธิภาพในการประกอบอาชีพของบุคคลจะลดลงอันเนื่องมาจากความชรา ร่างกายและสมองเสื่อมคุณภาพลง กิจกรรมในงานเปลี่ยนไป ระยะนี้แบ่งเป็นขั้นย่อยๆ ดังนี้

5.1 ช่วงที่บุคคลเริ่มลดประสิทธิภาพในการประกอบอาชีพ (Deceleration) ช่วงนี้เป็นระยะที่บุคคลมีอายุประมาณ 65 – 70 ปี ระยะนี้เป็นช่วงเวลาที่ปลดเกษียณแล้วความต้องการในงานลดลง หน้าที่อาจมีการเปลี่ยนแปลง หรืองานอาจเปลี่ยนแปลงเพื่อให้เหมาะสมกับความสามารถ งานล่องหนหรืองานอดิเรกอาจมาแทนงานเต็มเวลา

5.2 ช่วงที่บุคคลเลิกประกอบอาชีพโดยสิ้นเชิง (Retirement) ระยะนี้เป็นช่วงที่บุคคลจะใช้ชีวิตในบั้นปลายด้วยการพักผ่อนโดยไม่ประกอบอาชีพใดๆเลย เป็นช่วงที่บุคคลมีอายุประมาณ 71 ปี เป็นต้นไป

2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวกับลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ให้คำปรึกษา

2.1 ประเภทของผู้ที่มีลักษณะที่พึงประสงค์

จรรยาพร ธรณินทร์ (2548: ออนไลน์) ได้แบ่งประเภทของผู้ที่มีลักษณะที่พึงประสงค์ดังนี้

1. ลักษณะนักคิด เป็นเด็กช่างสังเกต มองเห็นรายละเอียดได้มากกว่าเด็กวัยเดียวกัน จดจำแม่นยำ รวดเร็ว สนใจสิ่งแปลกๆ ที่ทำให้ผู้ใหญ่ประหลาดใจ ใช้ภาษาได้ดี ไม่ชอบคบเพื่อนวัยเดียวกัน แต่คบคนที่อายุมากกว่า
2. ลักษณะนักวิชาการ เป็นเด็กมีสมาธิดี เรียนรู้ได้รวดเร็ว ภาษาดี อ่านหนังสือยาก และเร็วกว่าเด็กวัยเดียวกัน ชอบการเรียนรู้แบบถึงแก่น ชอบซักถาม ชอบเรียนวิชายากๆ สนุกกับการเรียน ชอบวิเคราะห์ตนเอง ประเมินข้อมูล และแก้ไขสถานการณ์
3. ลักษณะนักสร้างสรรค์ เป็นเด็กไม่ยอมทำกิจกรรมที่ไม่ชอบ ไม่ยอมร่วมมือถ้าไม่เห็นด้วย ชอบทำงานคนเดียว สนใจสิ่งประดิษฐ์และความคิดใหม่ๆ ไม่หยุดหยัดกับการไรระเบียบสังเกตรายละเอียดต่างๆ ได้ดี มีความคิดอิสระ และมีความคิดแปลกใหม่
4. ลักษณะนักวิทยาศาสตร์ เป็นเด็กกระหายใคร่รู้ในสิ่งต่างๆ ว่าทำได้อย่างไร ชอบอ่านหนังสือเกี่ยวกับสิ่งประดิษฐ์ ชอบเฝ้าดู จับต้อง ดม มองเห็นความเชื่อมโยงปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้น ชอบทำงานที่ต้องลงมือปฏิบัติ ชอบวิเคราะห์ ทดลอง วิพากษ์วิจารณ์เรื่องต่างๆ อย่างมีเหตุผล
5. ลักษณะนักคณิตศาสตร์ เป็นเด็กสนใจศึกษาเกี่ยวกับตัวเลข ปฏิทินเวลา แผนภูมิ มิติเวลา หมกมุ่นครุ่นคิด มีวิธีแปลกใหม่ในการแก้ปัญหาทางคณิตศาสตร์
6. ลักษณะผู้นำ เป็นเด็กชอบขบคิด ไม่ยอมจำนนต่อปัญหาอุปสรรคใดๆ ชอบเป็นผู้นำกลุ่ม มีอารมณ์ขัน ชอบทำงานกับคนกลุ่มมาก ทำงานร่วมกับคนอื่นได้ดี
7. ลักษณะนักภาษา เป็นเด็กพูดอ่านเขียนเร็ว มีภาษาก้าวหน้ากว่าเด็กวัยเดียวกัน ชอบท่องจำ อ่านโคลงกลอน พกหนังสือติดตัวไปทุกที่ มีภาษาพูด เขียนสละสลวยงดงามกว่าเด็กวัยเดียวกัน เข้าใจเรื่องที่อ่านอย่างถ่องแท้
8. ลักษณะนักกีฬา เป็นเด็กสนุกสนานกับการเคลื่อนไหว ออกกำลังกาย ปีนป่าย ใช้เวลาว่างเล่นกีฬา มีสมาธิในการเล่นกีฬาได้แม้มีเสียงรบกวน ชอบคิดวิธีใหม่ๆ มาใช้เล่นกีฬา ควบคุมความสมดุลของร่างกายได้อย่างโดดเด่น และมีสภาพร่างกายที่เหมาะสม เช่น ช่วงขาแข็งแรง
9. ลักษณะนักดนตรี เป็นเด็กใช้เวลาว่างกับกิจกรรมด้านดนตรี อยากรี้อาชีพเกี่ยวกับดนตรี เช่น เป็นนักดนตรี นักแต่งเพลง มีความไวต่อเสียง
10. ลักษณะศิลปิน เป็นเด็กสนใจศิลปะ ใช้เวลาว่างวาดภาพ ชีตเขียน มีสมาธินานกับศิลปะ มีความสุขกับงานศิลปะ อยากรี้อาชีพทางศิลปะ

จากคุณลักษณะทั้ง 10 ลักษณะที่ได้กล่าวไว้ข้างต้น จะเห็นได้ว่าทุกลักษณะจะบ่งบอกถึงความสามารถที่พึงประสงค์ในด้านต่างๆ ที่เหมาะสมกับเด็กแต่ละคนนั้น ล้วนแล้วแต่มีองค์ประกอบมาจากความถนัด สติปัญญา ความสนใจ และเรื่องของบุคลิกภาพ โดยมีองค์ประกอบดังต่อไปนี้

2.1.1 ความถนัด

ความหมายของความถนัด

ประกาศรี โอภาสานนท์ (2537: 65) ได้ให้ความหมายว่า ความถนัด หมายถึง คักยภาพ หรือความสามารถของบุคคลในการที่จะเรียนรู้หรือฝึกฝนทักษะบางอย่างได้อย่างมีประสิทธิภาพ เช่นความถนัดทางดนตรี ทางศิลปะ ทางการเรียนรู้ เป็นต้น

ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ (2541: 17) ได้สรุปว่า ความถนัดเป็นความสามารถที่บุคคลได้รับประสบการณ์ฝึกฝนตนเอง และมีการสั่งสมไว้จนเกิดทักษะพิเศษ แสดงเด่นชัดด้านใดด้านหนึ่งพร้อมที่จะปฏิบัติกิจกรรมนั้นได้อย่างดี

เกียรติสุข ไชยสุ (2542: 9) กล่าวว่า ความถนัดเป็นความสามารถทางสมองของบุคคลที่เป็นรากฐาน หรือมีส่วนทำให้เกิดการพัฒนาความรู้และทักษะบางอย่างได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งความสามารถพื้นฐานเหล่านี้แต่ละคนจะมีขีดระดับความสามารถสูงสุดแตกต่างกันไป

อ็อกฟอร์ด (Oxford. 1985: 38) ให้ความหมายว่า ความถนัด คือ ความสามารถพิเศษที่ได้มาหรือมีอยู่โดยธรรมชาติ ความสามารถพิเศษที่เฉพาะด้าน (สำหรับแบบทดสอบ) การทดสอบเพื่อค้นหา และประเมินทักษะ

ทฤษฎีความถนัด

1. ทฤษฎีหลายองค์ประกอบ (Multiple-Factor Theory) (ล้วน สายยศ; และอังคณา สายยศ. 2541: 45-47) ทฤษฎีนี้เป็นที่ยอมรับอย่างกว้างขวางของนักจิตวิทยาชาวอเมริกัน ผู้นำทางทฤษฎีคือ เทอร์สโตน (Thurstone) เสนอทฤษฎีเมื่อปี ค.ศ.1933 เขาได้ทำการวิจัยโครงสร้างทางสมองอย่างกว้างขวาง และได้ใช้หลักการวิเคราะห์สัมพัทธ์ใหม่ที่เรียกว่า การวิเคราะห์องค์ประกอบ (Factor Analysis) มาใช้ ทำให้สามารถแยกแยะความสามารถทางสมองออกเป็นส่วนย่อยๆ ได้หลายอย่าง ทำให้เขามีความเชื่อว่าความสามารถทางสมองไม่ได้ประกอบด้วยความสามารถรวมเป็นแกนกลางดังเช่น G-factor ของสเปียร์แมน หากแต่ประกอบด้วยองค์ประกอบเป็นกลุ่มๆ หลายๆ กลุ่ม โดยแต่ละกลุ่มจะมีหน้าที่เป็นอย่างไรไปโดยเฉพาะ หรืออาจทำงานร่วมกันบ้างก็ได้ องค์ประกอบย่อยๆนี้ เทอร์สโตนให้ชื่อว่า ความสามารถปฐมภูมิของสมอง (Primary Mental Abilities) เขาแยกองค์ประกอบย่อยโดยยึดน้ำหนักขององค์ประกอบเด่นๆ (Loading Factor) เป็นสำคัญ แต่จริงๆแล้วกลุ่มของความสามารถหรือองค์ประกอบก็ยังทำหน้าที่เกี่ยวพันกันบ้างเหมือนกัน ดังเช่น องค์ประกอบด้านภาษา (Verbal Factor) น้ำหนักองค์ประกอบมากที่สุดคือ ความสามารถทางศัพท์ น้ำหนักลดลงมาอีกคือ อุปมาอุปไมยทางภาษา และน้ำหนักน้อยที่สุด คือ คณิตศาสตร์ เหตุผล

เทอร์สโตนพยายามวิเคราะห์องค์ประกอบความสามารถของมนุษย์ออกได้หลายอย่าง แต่ที่เห็นได้ชัดและสำคัญๆ มีอยู่ 7 ประการ คือ องค์ประกอบด้านภาษา องค์ประกอบด้านความคล่องแคล่วในการใช้ถ้อยคำ องค์ประกอบด้านจำนวน องค์ประกอบด้านมิติสัมพันธ์ องค์ประกอบด้านความจำ องค์ประกอบด้านสังเกตพิจารณา และองค์ประกอบด้านเหตุผล

2. ทฤษฎีโครงสร้างสามมิติของปัญญา (Three Faces of Intellect Model) (ลัวิน สายยศ; และอังคณา สายยศ. 2541: 48-50) ทฤษฎีนี้สร้างขึ้นมาโดย กิลฟอร์ด (Guilford) เมื่อ ค.ศ. 1967 มีชื่อเรียกหลายอย่าง เช่น Structure-of-Intellect Model หรือ Three-Dimensional Model of the Structure of Intellect กิลฟอร์ดได้วิเคราะห์ความสัมพันธ์ของคุณลักษณะโดยจัดระบบของคุณลักษณะให้อยู่ในรูปใหม่เป็นลูกบาศก์รวมกัน 120 ก้อน และนิยามคุณลักษณะของเขาวนปัญญาเป็น 3 มิติ ดังนี้

มิติที่ 1 ด้านกระบวนการหรือวิธีการของการคิด (Operations) มีส่วนประกอบย่อย 5 ส่วน

1. การรู้การเข้าใจ (Cognition) หมายถึง ความสามารถที่เห็นสิ่งเร้าแล้วเกิดการรับรู้เข้าใจในสิ่งนั้นๆ และบอกได้ว่า สิ่งนั้นๆ คืออะไร

2. ความจำ (Memory) หมายถึง ความสามารถในการเก็บสะสมความรู้แล้วสามารถระลึกนึกออกมาได้

3. การคิดอเนกนัย (Divergent Production) เป็นความสามารถในการตอบสิ่งเร้าได้หลายแง่หลายมุมแตกต่างกันไป เช่น ให้ออกประโยชน์ของก้อนอิฐมาให้มากที่สุดที่จะบอกได้ ถ้าผู้ใดคิดได้มากและแปลกที่สุดมีเหตุมีผล ถือว่าผู้นั้นมีความคิดแบบอเนกนัย

4. การคิดแบบเอกนัย (Convergent Production) เป็นความสามารถในการคิดหาคำตอบที่ดีที่สุดหาเกณฑ์ที่เหมาะสมได้ดีที่สุด ดังนั้นคำตอบแบบนี้ก็ต้องถูกเพียงคำตอบเดียว

5. การคิดแบบประเมินค่า (Evaluation) เป็นความสามารถในการตีราคาลงสรุป โดยอาศัยเกณฑ์ที่ดีที่สุด

มิติที่ 2 ด้านเนื้อหา (Content) เป็นด้านที่ประกอบด้วยสิ่งเร้าและข้อมูลต่างๆ แบ่งออกได้ 4 อย่าง คือ

1. ภาพ (Figural) หมายถึง สิ่งเร้าที่เป็นรูปธรรมหรือรูปที่แน่นอน สามารถจับต้องได้ หรือเป็นรูปภาพที่ระลึกนึกออกได้ตั้งรูปนั้นก็

2. สัญลักษณ์ (Symbolic) หมายถึง ข้อมูลที่เป็นเครื่องหมายต่างๆ เช่น ตัวอักษร ตัวเลข โน้ตดนตรี รวมทั้งสัญญาณต่างๆด้วย

3. ภาษา (Semantic) หมายถึง ข้อมูลที่เป็นถ้อยคำพูดหรือภาษาเขียนที่มีความหมาย สามารถใช้ติดต่อสื่อสารแต่ละกลุ่มได้ แต่ส่วนใหญ่มุ่งมองในด้านคิด (Verbal Thinking) มากกว่าเขียนหรือมองความหมาย

4. พฤติกรรม (Behavioral) หมายถึง ข้อมูลที่เป็นการแสดงออก รวมถึงทัศนคติ ความต้องการ การรับรู้ ความคิด

มิติที่ 3 ผลของการคิด (Products) เป็นผลของกระบวนการจัดกระทำของความคิดกับข้อมูลจากเนื้อหา ผลิตผลของความคิดแยกได้เป็นรูปร่างต่าง ๆ กัน ซึ่งแบ่งออกได้ 6 อย่างคือ

1. หน่วย (Units) หมายถึง สิ่งที่มีคุณสมบัติเฉพาะตัวและแตกต่างไปจากสิ่งอื่นๆ เช่น คน สุนัข แมว เป็นต้น
2. จำพวก (Classes) หมายถึง ชุดของหน่วยที่มีคุณสมบัติร่วมกัน เช่น ข้าวโพดกับมะพร้าวเป็นพืชใบเลี้ยงเดี่ยวเหมือนกัน เป็นต้น
3. ความสัมพันธ์ (Relations) หมายถึง ผลของการโยงความคิดสองประเภทหรือหลายประเภทเข้าด้วยกัน โดยอาศัยลักษณะบางประการเป็นเกณฑ์ อาจจะเป็นหน่วยกับหน่วย จำพวกกับจำพวก ระบบกับระบบ ก็ได้ เช่น คนกับอาหาร ต้นไม้กับปุ๋ย เป็นต้น
4. ระบบ (Systems) หมายถึง การจัดองค์การ จัดแบบแผนหรือจัดรวมโครงสร้างให้อยู่ในระบบว่าจะไรมาก่อนมาหลัง
5. การแปลงรูป (Transformations) หมายถึง การเปลี่ยนแปลงสิ่งที่มีอยู่ให้มีรูปแบบใหม่ การเปลี่ยนแปลงอาจจะมองในรูปแบบของข้อมูลหรือประโยชน์ก็ได้
6. การเกี่ยวพัน (Implications) หมายถึง ความเข้าใจในการนำข้อมูลไปใช้ขยายความเพื่อการพยากรณ์หรือคาดคะเนข้อความในตรรกวิทยา ประเภท “ถ้า...แล้ว...” ก็เป็นพวกใช้คาดคะเนโดยอาศัยเหตุและผล

2.1.2 ความสนใจ

ความหมายของความสนใจ

กรองทอง โพธิ์ทอง (2532: 43) ได้ให้ความหมายของความสนใจไว้ว่า เป็นความรู้สึกชอบหรือพอใจต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ซึ่งแสดงออกโดยมีความกระตือรือร้นที่จะเข้าร่วมกิจกรรมด้วยความเอาใจใส่ และยอมรับในคุณค่าของสิ่งนั้น ซึ่งแต่ละบุคคลจะมีความสนใจสิ่งต่างๆ แตกต่างกันไป ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความต้องการ ความถนัด และสภาพแวดล้อมภายนอกเป็นสำคัญ

อัมพร หมายถึงเจริญ (2536: 34) กล่าวว่า ความสนใจหมายถึง การแสดงความรู้สึกชอบ หรือพอใจในการทำสิ่งใดสิ่งหนึ่ง เป็นการเอาใจใส่หรือจดจ่อและกระตือรือร้นในการเข้าร่วมกิจกรรม มีความมานะพยายามในการทำสิ่งนั้นจนบรรลุจุดมุ่งหมายสำเร็จสมดังปรารถนา ตลอดจนมองเห็นประโยชน์และคุณค่าของสิ่งนั้น

ประภาศรี โอภาสานนท์ (2537: 66) กล่าวว่า ความสนใจ หมายถึง ความรู้สึกของความอยากรู้อยากเห็น อยากรกระทำในสิ่งที่ชอบ ความสนใจเป็นองค์ประกอบสำคัญที่เป็นแรงกระตุ้นให้เกิดการเรียนรู้ในกิจกรรมที่กระทำ การสำรวจความสนใจนักเรียนก็เพื่อใช้ช่วยประกอบการพิจารณาวางแผนการศึกษาต่อและประกอบอาชีพพร้อมกับข้อมูลอื่นๆ

กูด (Good. 1973: 311) ให้ความหมายของความสนใจไว้ว่า เป็นความรู้สึกชอบของคนเราแสดงต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ซึ่งความรู้สึกนี้อาจจะมีช่วงหนึ่งหรืออาจมีถาวรต่อไปก็ได้ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความอยากรู้อยากเห็นของบุคคลนั้น โดยได้รับอิทธิพลจากประสบการณ์ของเขาเอง

ทฤษฎีความสนใจ

ทฤษฎีของกินส์เบิร์กและคณะ (Ginzberg; et al.1956: 854) ได้เสนอแนวคิดในการพัฒนาด้านความสนใจในเรื่องต่างๆออกเป็น 3 ระยะ คือ

1. ระยะเพ้อฝัน (Fantasy period) เป็นระยะช่วง 6-10 ปี ความสนใจในระยะนี้เป็นแนวคิดแบบเพ้อฝัน และมองในรูปความปรารถนา ไม่สามารถประมาณความสามารถของตนเองได้อย่างแท้จริงได้ ความคิดจะเปลี่ยนแปลงไปเรื่อยโดยไม่คำนึงถึงข้อเท็จจริง (Unrealistic) ความสนใจในระยะนี้จึงไม่แน่นอน

2. ระยะทดลอง (Tentative period) อยู่ในช่วงอายุ 11-17 ปี ระยะนี้มีความรู้สึกในการตัดสินใจเกี่ยวกับอนาคต คิดถึงอนาคตมากกว่าปัจจุบัน การเลือกอาชีพยังแยกเป็นระยะย่อยๆอีก 4 อย่าง คือ

2.1 คำนึงถึงความสนใจ (Interest) อยู่ในช่วงอายุ 11-12 ปี ระยะนี้ความสนใจเป็นพื้นฐานสำคัญในการเลือกอาชีพ

2.2 คำนึงถึงความสามารถ (Capacity) อยู่ในช่วงอายุ 13-14 ปี ระยะนี้จะใช้ความสามารถในการเลือกอาชีพ โดยมองว่านอกจากความสนใจเป็นสิ่งสำคัญแล้ว ความสามารถก็เป็นสิ่งจำเป็นที่ต้องนำมาพิจารณา แต่ความรู้เกี่ยวกับความสามารถยังไม่สมบูรณ์การตัดสินใจจึงยังไม่แน่นอน

2.3 คำนึงถึงค่านิยม (Value) อยู่ในช่วงอายุ 15-16 ปี ค่านิยมเริ่มเข้ามามีส่วนเกี่ยวข้องในการตัดสินใจเลือกอาชีพ

2.4 คำนึงการเปลี่ยนแปลง (Transition) เป็นช่วงอายุที่อยู่ประมาณ 17-18 ปี ระยะนี้จะนำความสนใจ ความสามารถ ค่านิยม มาพิจารณาร่วมกันในการเลือกอาชีพ มีการวางแผนเลือกอาชีพ แต่การเลือกในช่วงนี้ก็ยังไม่แน่นอนแท้จริง

3. ระยะพิจารณาสภาพเป็นจริง (Realistic period) ในช่วงอายุ 18 ปี ถึงผู้ใหญ่ตอนต้น จะมีความสนใจตามสภาพความเป็นจริง โดยพิจารณาองค์ประกอบต่างๆและองค์ประกอบส่วนบุคคล ระยะนี้บุคคลจะคำนึงถึงความสนใจและค่านิยมของตนเองและวางแผนเกี่ยวกับการเลือกอาชีพใดอาชีพหนึ่ง เพื่อทำการฝึกและเรียนรู้ประสบการณ์จนเป็นที่น่าพึงพอใจ

2.1.3 บุคลิกภาพ

ความหมายของบุคลิกภาพ

วัลนิภา ฉลากบาง (2535: 67) ได้กล่าวว่า บุคลิกภาพ หมายถึง แบบแผนของพฤติกรรมที่ประกอบขึ้นเป็นตัวบุคคลซึ่งประกอบด้วยความคิด ความรู้สึก ค่านิยม ความเชื่อ ทัศนคติ และพฤติกรรมทั้งปวงที่ดำเนินไปอย่างต่อเนื่องจนกลายเป็นลักษณะเฉพาะตัวของแต่ละคน

ประกาศรี โอภาสานนท์ (2537: 66) ให้ความหมายว่า บุคลิกภาพ หมายถึง พฤติกรรมของบุคคลซึ่งเป็นลักษณะเฉพาะตัวของแต่ละคน พฤติกรรมเหล่านี้แสดงถึง อารมณ์ ทัศนคติ การมองโลก ความต้องการ ความหวัง ความรู้สึกนึกคิดต่อตนเอง และผู้อื่น เป็นต้น

ลักขณา สรวิวัฒน์ (2544: 132) ได้ให้ความหมายว่า คุณสมบัติส่วนรวมทั้งหมดของบุคคลทั้งที่มองเห็นจากภายนอกได้แก่ รูปร่าง หน้าตา กริยาท่าทางต่างๆ และที่มองไม่เห็น เช่น ความรู้สึกนึกคิด ทัศนคติ เป็นต้น

สสิต วงศ์สุวรรณ (2544: 4) บุคลิกภาพ คือ ลักษณะโดยส่วนรวมของแต่ละบุคคล ทั้งลักษณะภายนอก ภายใน และปัจจัยต่างๆอันมีอิทธิพลต่อความรู้สึกของผู้พบเห็น

แคทเทลล์ (Cattell, R.B. 1950: 589) บุคลิกภาพเป็นลักษณะที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมทั้งหมดของบุคคล ทั้งที่เป็นพฤติกรรมที่แสดงออกและพฤติกรรมที่ซ่อนเร้นภายใน

ทฤษฎีบุคลิกภาพ

ทฤษฎีคุณลักษณะของออลพอร์ต (Allport's Trait Theory หรือ Theory of Personal Disposition)

ออลพอร์ต (ศิริบุรณ์ สายโกสุมและคณะ. 2532: 118; อ้างอิงจาก Allport. 1937) กล่าวว่า คำว่า Personal Disposition หมายถึง ลักษณะหลายประการที่บุคคลมีเฉพาะตัวแตกต่างกันแต่ละบุคคลซึ่งแฝงอยู่ บุคคลมีความคงที่ของบุคลิกภาพ การปรากฏลักษณะบุคลิกภาพจะเป็นตัวทำให้บุคคลแสดงพฤติกรรมอย่างกว้างๆ ในลักษณะคล้ายๆ กัน เพราะคนที่ก้าวร้าวก็จะรู้สึกถึงความก้าวร้าวเป็นพฤติกรรมที่เหมาะสมที่จะนำมาใช้ในการโต้ตอบเสมอ ออลพอร์ต มีความคิดว่า บุคลิกภาพของมนุษย์ประกอบด้วย คุณลักษณะเหล่านั้นจัดการตลอดเวลา ทำให้มนุษย์มีเอกลักษณ์ในการปรับตัวกับสิ่งแวดล้อม คุณลักษณะเป็นสิ่งที่มียู่จริง แต่ไม่สามารถมองเห็นได้โดยตรง มันอยู่ในส่วนของระบบประสาทจึงมองไม่เห็น เขาถึงความเห็นว่ามันมีอยู่ได้โดยการสังเกตความยั่งยืนของมันในพฤติกรรมของบุคคลบุคคลหนึ่ง คุณลักษณะของบุคลิกภาพแบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ

1. คุณลักษณะร่วม (Common Traits) เป็นคุณลักษณะที่มีลักษณะเหมือนคนอื่นทั่วไป สามารถนำมาเปรียบเทียบกันได้ คือเป็นคุณลักษณะที่เป็นตัวร่วมของแต่ละบุคคลนั่นเอง ตัวอย่างเช่น พูดว่า คนบางคนก้าวร้าวกว่าคนอื่น หรือ คนบางคนสุขภาพดีกว่าคนอื่น คุณลักษณะที่มีอยู่กับทุกคนจนสามารถนำมาเปรียบเทียบได้ดังกล่าวมาแล้ว เรียกว่าคุณลักษณะร่วม

2. คุณลักษณะเฉพาะบุคคล (Personal Dispositions) เป็นคุณลักษณะที่แสดงลักษณะเฉพาะ มีความเป็นเอกลักษณ์ของแต่ละบุคคล เป็นตัวที่ทำให้แต่ละบุคคลมีความแตกต่างกันเด่นชัดบางที่เรียกว่า individual trait มีอยู่ 3 ระดับ คือ

2.1 คุณลักษณะเด่น (Cardinal Traits) คือ คุณลักษณะหนึ่งๆ ที่มีอยู่ในบุคคล มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของบุคคลแทบทุกด้าน เป็นลักษณะเด่นของบุคคลที่ปรากฏออกชัดเจนเหนือบุคลิกภาพอื่นๆ ที่จะเป็นตัวครอบงำพฤติกรรมการแสดงออกต่างๆ ของบุคคลนั้น ซึ่งเมื่อเรานึกถึงเขาก็มักจะนึกถึงลักษณะแบบนี้เสมอ เช่น บุคคลที่ชอบเผด็จการ เรามักจะบอกว่าเขาทำตัวเหมือนฮิตเลอร์

2.2 คุณลักษณะร่วม (Central Traits) คือ คุณลักษณะที่หลายคนมีเหมือนกัน พัฒนาการมาจากประสบการณ์ชีวิต ก็จะเกิดเป็นคุณลักษณะสรุปรวมเช่น ความซื่อสัตย์ ชอบสังคม เมตตา เป็นต้น

2.3 คุณลักษณะทุติยภูมิ (Secondary Traits) คือ ลักษณะที่มีอยู่อย่างผิวเผินในตัวบุคคลที่ง่ายต่อการเปลี่ยนแปลง ได้แก่ เจตคติ รสนิยม หรือ ความชอบ เป็นต้น

2.2 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับผู้ให้คำปรึกษา

2.2.1 ความหมายการให้คำปรึกษา

จำเนียร โชติช่วง (2524: 15) กล่าวว่า การให้คำปรึกษา หมายถึง ขบวนการที่มีความเกี่ยวข้องสัมพันธ์ระหว่างบุคคล โดยผู้ให้คำปรึกษาเป็นผู้ที่ได้รับการฝึกฝนมาโดยเฉพาะ สัมพันธภาพที่มีขึ้นระหว่างผู้ให้คำปรึกษาและผู้รับคำปรึกษา ควรเป็นสัมพันธภาพของความช่วยเหลือ มีความร่วมมือเข้าใจกัน มีความยกย่องนับถือกัน ทั้งนี้เพื่อให้ผู้รับคำปรึกษารู้จักตนเอง ยอมรับตนเอง และรับรู้โลกถูกต้องยิ่งขึ้น จนสามารถนำไปสู่การเลือกและการตัดสินใจอย่างฉลาด และนำไปสู่การพัฒนาตนเองอย่างเต็มที่

คมเพชร ฉัตรศุภกุล (2530: 8) ได้อธิบายว่า การให้คำปรึกษาเป็นกระบวนการซึ่งอยู่ในรูปแบบของความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลสองคน บุคคลหนึ่งเป็นผู้ที่มีปัญหา ซึ่งไม่สามารถจะตัดสินใจแก้ไขปัญหาด้วยตนเองได้ ส่วนอีกบุคคลหนึ่งนั้นก็จะเป็นผู้มีวิชาชีพชั้นสูง ซึ่งได้รับการฝึกฝนมาอย่างดี ตลอดจนมีประสบการณ์ที่จะทำให้เขามีความสามารถช่วยเหลือแก้ไขปัญหามากของบุคคลหลายๆประเภท

เรียม ศรีทอง (2538: 2) กล่าวว่า การให้คำปรึกษาเป็นกระบวนการของสัมพันธภาพระหว่างนักจิตวิทยาการปรึกษากับผู้มารับบริการเพื่อช่วยให้ผู้มารับบริการสามารถที่จะปรับปรุงชีวิตและสร้างความองกามให้แก่ตนเองได้

สุธีพันธุ์ กรลักษณ์และคณะ (2548: ออนไลน์) ได้ให้ความหมายการให้คำปรึกษาว่า เป็นกระบวนการที่ผู้ให้คำปรึกษา (Counselor) และผู้รับคำปรึกษา (Counselee) มาสนทนาพูดคุยกัน โดยมีจุดประสงค์ให้ผู้รับบริการปรึกษาเกิดการเรียนรู้ (insight) เกี่ยวกับตนเองและสิ่งแวดล้อม รวมทั้งปัญหาต่างๆจนถึงระดับที่จะค้นพบ รับรู้ เข้าใจ ยอมรับ และพัฒนา (ลด) แก้ไข หรือลดปัญหาได้ ขณะเดียวกันก็จะมี การรับรู้ทุกข์ ร่วมทุกข์ ระบายทุกข์ และร่วมกันในการช่วยผู้รับบริการได้ช่วยเหลือและพัฒนาตนเอง

พีโตรเฟซา (วัชรี ทรัพย์มี. 2546: 3; อ้างอิงจาก Pietrofesa. 1978) ได้ให้คำนิยามเกี่ยวกับการให้คำปรึกษาไว้ว่า

การให้คำปรึกษาเป็นกระบวนการของสัมพันธภาพในการให้ความช่วยเหลือซึ่งเติมไปด้วยความอบอุ่น การยอมรับและความเข้าใจระหว่างผู้ให้คำปรึกษาซึ่งเป็นนักวิชาชีพที่ได้รับการฝึกอบรมในการให้ความช่วยเหลือกับผู้รับบริการซึ่งต้องการความช่วยเหลือ เพื่อช่วยให้ผู้รับบริการได้เข้าใจตนเองและสิ่งแวดล้อมเพิ่มขึ้น ได้เรียนรู้พฤติกรรมใหม่ๆ มีทัศนคติใหม่เกิดขึ้น สำหรับนำไปประกอบการตัดสินใจแก้ปัญหาหรือวางโครงการศึกษาและประกอบอาชีพ ตลอดจนเพื่อพัฒนาตนเองในด้านต่างๆ

อิงลิช และอิงลิช (English; & English. 1970: 127) กล่าวว่า การให้คำปรึกษาเป็นกระบวนการที่ช่วยเหลือนักเรียนให้สามารถแก้ปัญหาของตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพ และปรับตัวได้ดี โดยมีขอบข่ายทั้งการให้คำปรึกษาทางด้านการศึกษา อาชีพ และสังคม

เชอร์ทเซอร์ และสโตน (Shertzer; & Stone. 1976: 181) กล่าวถึงการให้คำปรึกษาว่าเป็นกระบวนการเรียนรู้ที่บุคคลจะต้องรู้จักตนเอง สร้างความสัมพันธ์ระหว่างตนเองกับผู้อื่น และเป็นกิจกรรมที่จะช่วยให้บุคคลได้รู้จักแก้ปัญหาด้วยตนเอง

สเตฟเฟอร์ และฮาโรลด์ (Steffire; & Harold. 1972: 11) ให้คำนิยามไว้ว่า การให้คำปรึกษาเป็นกระบวนการที่ผู้ให้คำปรึกษาพบกับผู้รับคำปรึกษาตัวต่อตัว เพื่อให้ความช่วยเหลือให้เขาสามารถนำตนเอง ตัดสินใจด้านต่างๆได้อย่างมีประสิทธิภาพ

อาภา จันทรสกุล (2528: 2) กล่าวว่า การให้คำปรึกษาเป็นกระบวนการให้ความช่วยเหลือโดยผู้ขอรับคำปรึกษาพบกับผู้ให้คำปรึกษาภายใต้สัมพันธภาพที่ช่วยให้ผู้ขอรับคำปรึกษาเข้าใจเกี่ยวกับตนเอง สภาพแวดล้อม และปัญหาที่กำลังเผชิญอยู่ได้ดีขึ้น

สรุปได้ว่า การให้บริการปรึกษา เป็นกระบวนการของสัมพันธภาพระหว่างผู้ให้บริการปรึกษาซึ่งเป็นนักวิชาชีพที่ได้รับการฝึกอบรม กับผู้มารับบริการซึ่งต้องการความช่วยเหลือเพื่อให้ผู้รับบริการเข้าใจตนเอง เข้าใจผู้อื่น และเข้าใจสิ่งแวดล้อมเพิ่มขึ้น โดยจะให้ความรู้ และทักษะต่างๆ ทั้งในด้านการศึกษา ด้านอาชีพ ด้านส่วนตัวและสังคม ให้บุคคลได้ปรับปรุงทักษะและความสามารถในการตัดสินใจและทักษะในการแก้ปัญหา และดำเนินชีวิตได้ด้วยพึ่งตนเองในทางที่ถูกต้องเหมาะสม ตลอดจนปรับปรุงความสามารถในการที่จะทำให้ตนเองพัฒนาขึ้น

2.2.2 ขอบข่ายของการให้คำปรึกษา

พงษ์พันธ์ พงษ์โสภา (2543: 7) ได้กล่าวถึงขอบข่ายของปัญหาในการให้คำปรึกษาว่าครอบคลุมถึงปัญหาต่างๆดังต่อไปนี้

1. ปัญหาทางด้านการศึกษา ผู้ให้คำปรึกษาจะช่วยให้ผู้รับคำปรึกษา มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับแนวทางในการศึกษา การวางอนาคตของชีวิตทางการศึกษา ซึ่งจะส่งผลสะท้อนถึง

การประกอบอาชีพต่อไปในภายหน้า การเลือกวิชาเรียนให้เหมาะสมกับความสามารถ ความถนัด และความสนใจของแต่ละคน

2. ปัญหาทางด้านอาชีพ ผู้ให้คำปรึกษาจะช่วยให้ผู้ที่มีปัญหาเกี่ยวกับอาชีพสามารถเข้าใจถึงโลกของงานได้ดียิ่งขึ้น เข้าใจถึงโอกาสในการเลือกประกอบอาชีพ การเลือกอาชีพที่เหมาะสมกับคุณสมบัติของตนเองตลอดถึงความสุขใจในการประกอบอาชีพ

3. ปัญหาทางด้านส่วนตัว สังคม ผู้ให้คำปรึกษาจะช่วยให้ผู้รับคำปรึกษาสามารถปรับตัวได้ดีขึ้น ในขณะที่ดำเนินชีวิตอยู่ในครอบครัว ในที่ทำงาน หรือในโรงเรียน การให้คำปรึกษาทางด้านส่วนตัว สังคม สามารถจะช่วยให้บุคคลนั้นมีสุขภาพจิตที่ดี เข้าใจตนเอง ยอมรับตนเอง และยอมรับผู้อื่นได้มากขึ้น ซึ่งจะช่วยให้การทำงานร่วมกับผู้อื่นมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น อันเป็นการสร้างสรรค์ประโยชน์ให้แก่ตนเองและสังคม

2.2.3 คุณลักษณะของผู้ให้คำปรึกษา

พงษ์พันธ์ พงษ์โสภา (2543: 8-9) กล่าวถึงคุณลักษณะของผู้ให้คำปรึกษาที่มีประสิทธิภาพ ดังนี้

1. ในด้านการรับรู้ถึงสภาพทั่วไป ซึ่งผู้ให้คำปรึกษาที่ดีควรจะให้ความสนใจในสิ่งต่อไปนี้

1.1 มองลึกซึ่งถึงธาตุแท้ของมนุษย์มากกว่าที่จะมองเพียงแค่ส่วนประกอบภายนอก

1.2 รู้จักและเข้าใจในมนุษย์อย่างลึกซึ้ง รวมทั้งเข้าใจว่าปัญหาที่เกิดขึ้นกับมนุษย์มักจะมีอารมณ์เข้ามาเกี่ยวข้องด้วยเสมอ ซึ่งในการแก้ไขปัญหาบางครั้งใช้เพียงแต่เหตุผลอย่างเดียวไม่ได้ต้องคำนึงถึงอารมณ์และความรู้สึกประกอบกันด้วย

2. ในด้านการยอมรับผู้อื่น ผู้ให้คำปรึกษาที่ดีควรจะตระหนักถึงสิ่งต่อไปนี้

2.1 มีความเชื่อมั่นว่ามนุษย์ทุกคนมีความสามารถในการแก้ไขปรับปรุงตลอดจนพัฒนาตนเองได้

2.2 มีความไว้วางใจพอสมควรในตัวของผู้อื่นที่มีต่อตัวเขาเอง และผู้ให้คำปรึกษา

2.3 ผู้ให้คำปรึกษาควรมีไมตรีจิตและเป็นมิตรกับบุคคลทั่วไป

2.4 มองเห็นถึงคุณค่าและความดีงามของมนุษย์

3. ในด้านที่เกี่ยวข้องกับผู้ให้คำปรึกษาเองนั้น ผู้ให้คำปรึกษาควรส่งเสริมสร้างคุณสมบัติต่อไปนี้

3.1 สามารถร่วมรับรู้ความรู้สึกกับผู้อื่นได้ และสามารถร่วมทุกข์กับผู้ที่รับคำปรึกษาได้

3.2 มีความอึดในตนเองพอสมควร หมายถึง ยอมรับว่าตนเองมีความเพียงพอและไม่คิดหาผลประโยชน์จากผู้รับคำปรึกษา

- 3.3 เป็นผู้ที่มีความยุติธรรม และกล้าเปิดเผยตนเอง
- 3.4 พยายามสนับสนุนเพื่อให้ผู้ขอรับคำปรึกษามีกำลังใจที่จะยืนหยัดได้ด้วยตนเอง และเป็นตัวของตัวเอง
- 3.5 ในขณะที่ให้คำปรึกษา ผู้ให้คำปรึกษาควรมุ่งถึงผลประโยชน์และตัวของผู้ขอรับคำปรึกษาเป็นหลักสำคัญ
- 3.6 ผู้ให้คำปรึกษาควรมีใจกว้าง มองโลกอย่างกว้างขวางและเห็นความสำคัญของประเด็นหลักในการให้คำปรึกษา
- 3.7 ผู้ให้คำปรึกษาต้องเป็นผู้ที่มีปฏิภาณไหวพริบดี
- 3.8 ผู้ให้คำปรึกษาต้องเป็นผู้ที่มีอารมณ์ขัน
- 3.9 ผู้ให้คำปรึกษาต้องสามารถรักษาความลับของผู้ขอรับคำปรึกษาได้

พิรุณรัตน์ สันติลีลา (2541: 137) ได้ศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของครูแนะแนวที่กลุ่มผู้เชี่ยวชาญด้านการแนะแนวและผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีความคิดเห็นสอดคล้องกันมากที่สุด โดยใช้เทคนิคเดลฟาย ซึ่งได้สรุปลักษณะของครูแนะแนวมีดังต่อไปนี้

1. ด้านคุณธรรม

- 1.1 มีความเมตตา กรุณา
- 1.2 มีความซื่อสัตย์สุจริต
- 1.3 มีความเสียสละ
- 1.4 มีความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น
- 1.5 มีความยึดมั่นในจรรยาบรรณของการให้คำปรึกษา
- 1.6 ยึดผลประโยชน์ของนักเรียนเป็นหลักในการให้บริการแนะแนว
- 1.7 ปฏิบัติตนกับนักเรียนทุกคนอย่างเท่าเทียมกัน

2. ด้านบุคลิกภาพ

- 2.1 มีความจริงใจ
- 2.2 มีความกระตือรือร้น
- 2.3 มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี
- 2.4 มีการแต่งกายเรียบร้อย สะอาดและเหมาะสมกับกาลเทศะ
- 2.5 มีความความสามารถในการปรับตัว
- 2.6 มีอารมณ์ขัน ยิ้มแย้ม แจ่มใสและร่าเริง
- 2.7 มองโลกในแง่ดี
- 2.8 มีความเป็นตัวของตัวเอง
- 2.9 มีความสุขุมรอบคอบ
- 2.10 มีความสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่น
- 2.11 มีความสามารถในการควบคุมความขัดแย้งของผู้อื่น

- 2.12 มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์
- 2.13 มีความอดทน
- 3. ด้านความเป็นประชาธิปไตย
 - 3.1 ให้เกียรติในความเท่าเทียมกันของมนุษย์แต่ละคน
 - 3.2 มีความเคารพความคิดเห็นของผู้อื่นและมติของส่วนรวม
 - 3.3 มีความเคารพสิทธิของผู้อื่น
 - 3.4 ใช้สิทธิของตนตามกฎหมายโดยไม่เบียดเบียนผู้อื่น
 - 3.5 ให้ความร่วมมือและประสานงานกับผู้อื่นได้ดี
 - 3.6 รู้จักหน้าที่ บทบาทของตนเองและผู้อื่น
 - 3.7 มีทักษะในการทำงานเป็นทีม
 - 3.8 ความเป็นผู้นำที่ดี
 - 3.9 ความเป็นผู้ตามที่ดี
- 4. ด้านคุณลักษณะเฉพาะตัวอื่นๆ
 - 4.1 มีความภาคภูมิใจในตนเอง
 - 4.2 มีวิสัยทัศน์กว้างไกล
 - 4.3 มีความเชื่อมั่นและศรัทธาในวิชาชีพของตน

จงสกุล วุฒิสรรพ์ (2527: 45) ได้ศึกษาคุณลักษณะของผู้ให้คำปรึกษาแนะแนวตามความคาดหวังของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และผู้บริหารโรงเรียนสังกัดโรงเรียนรัฐบาล จังหวัดเชียงใหม่ ได้สรุปลักษณะของผู้ให้คำปรึกษาแนะแนวตามความคาดหวังของนักเรียนและผู้บริหาร ดังนี้ คือ

1. มีความยุติธรรม
2. มีความรับผิดชอบ
3. มีความจริงใจในการช่วยเหลือผู้อื่น
4. มีทักษะในการให้คำปรึกษา
5. รักษาความลับและไว้วางใจได้
6. รู้รายละเอียดเกี่ยวกับอาชีพ การศึกษาต่อ และระบบการเรียนการสอน
7. เป็นผู้มีศีลธรรม ซื่อสัตย์สุจริต
8. มีทักษะในการถาม การฟัง การพูด
9. มีความเสียสละ
10. มีทักษะในการจัดหาข่าวสารเกี่ยวกับอาชีพและการศึกษาต่อ

วัชรวิ ทรัพย์มี (2546: 111) ได้กล่าวถึงคุณลักษณะของผู้ให้คำปรึกษา สรุปได้ดังนี้

1. มีความจริงใจไม่เสแสร้ง เคารพในสิทธิส่วนบุคคลและยอมรับว่าทุกคนมีค่า

2. มีมนุษยสัมพันธ์ดี ปรับตัวเข้ากับผู้อื่นได้ง่าย
3. มีสุขภาพจิตดี คือ ปรับตัวได้ดี มีอารมณ์มั่นคง ยอมรับตนเองและพร้อมที่จะแก้ไขปรับปรุงสิ่งบกพร่องและสามารถเผชิญปัญหาได้อย่างมั่นคง
4. มีความเมตตา ชอบช่วยเหลือผู้อื่น
5. เป็นผู้ที่ไม่ต่อต้านความต้องการและความรู้สึกของผู้อื่น
6. มีเหตุผลและมีประสบการณ์กว้างขวางที่จะเข้าใจปัญหา
7. มีความสุขุม พิจารณาสິงต่างๆอย่างรอบคอบ
8. ใจกว้าง ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น
9. หมั่นศึกษาหาความรู้อยู่เสมอ
10. เก็บรักษาความลับได้อย่างดี

ประติพันธ์ อูปรมัย (เมธินินทร์ ภิญญชน. 2539: 7; อ้างอิงจาก ประติพันธ์ อูปรมัย. 2533) ได้สังเคราะห์งานเขียน และงานวิจัยเกี่ยวกับลักษณะสำคัญของผู้ให้คำปรึกษาในโรงเรียน พอสรุปได้ 18 ประการ คือ

1. มีอารมณ์ดี แจ่มใส ยิ้มง่าย ใจเย็น
2. สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ดีด้วยดี
3. มีความเชื่อมั่นว่าแต่ละคนสามารถปรับปรุงตนเองให้ดีขึ้นได้
4. มีความสามารถในการช่วยเหลือให้ผู้อื่นเกิดความเชื่อมั่นในตนเอง
5. สามารถสร้างความเข้าใจอันดี และความเป็นกันเองให้แก่ผู้ที่เข้ามาติดต่อได้อย่างรวดเร็ว
6. สามารถปรับตัวให้สมกับวุฒิภาวะของตน และพร้อมที่จะปรับปรุงแก้ไขตนเองให้ดียิ่งขึ้น
7. มีความภาคภูมิใจในความสามารถและจุดเด่นของตนเอง และยอมรับในขีดจำกัดหรือจุดด้อยของตนเอง
8. เป็นนักฟังที่ดี
9. ทำงานเป็นระเบียบและมีระบบ
10. เป็นคนช่างสังเกตและไวต่อความรู้สึก
11. รักษาความลับได้ดี
12. มีความสนใจอย่างแท้จริงในปัญหาเกี่ยวกับการปรับตัวของนักเรียน
13. มีความเชื่อมั่นและมีความเคารพในคุณค่าของนักเรียนทุกคน
14. ยอมรับในหลักของความแตกต่างระหว่างบุคคล
15. วางตนเป็นกลางและมีจิตใจเป็นกลาง
16. มีความเข้าใจและยอมรับในขอบข่ายแห่งความรู้ ความสามารถของตน

17. มีความสนใจความเป็นไปของสังคมเกี่ยวกับด้านเศรษฐกิจและการประกอบอาชีพ ตลอดจนปัญหาต่างๆที่เกิดขึ้น
18. มีเจตคติที่ดีและถูกต้องเกี่ยวกับนักเรียน บุคลากรของโรงเรียน บิดามารดาหรือผู้ปกครองนักเรียน และสมาชิกอื่นๆในชุมชน

ซมิทซ์และสตรอง (วัชรวิ ทรัพย์มี. 2546: 15; อ้างอิงจาก Schmidt; & Strong. 1970) ได้ศึกษาลักษณะของผู้ให้บริการปรึกษาที่เชี่ยวชาญและไม่เชี่ยวชาญ พบว่าผู้ให้บริการปรึกษาที่เชี่ยวชาญมีลักษณะดังนี้ คือ

1. มีความยืดหยุ่น
2. ความเป็นมิตร
3. สนใจผู้รับบริการ
4. เชื่อมั่นในตนเอง
5. ไม่ทะนงตน
6. คล่องแคล่ว มีชีวิตชีวา
7. มีความสามารถในการให้ข้อเสนอแนะที่มีประโยชน์ต่อการแก้ปัญหา

คอเรย์ (วัชรวิ ทรัพย์มี. 2546: 16; อ้างอิงจาก Corey. 2001) ได้ศึกษาลักษณะของผู้ให้บริการปรึกษาที่ผู้รับบริการศรัทธา พบว่าเป็นบุคคลที่มีลักษณะดังนี้ คือ

1. รู้จักตนเอง รู้ว่าเขาคือใคร ต้องการอะไรในชีวิต
2. ต้องการพัฒนาตนเองต่อไป มากกว่ามีชีวิตอยู่ไปวันๆ
3. เปิดรับต่อการเปลี่ยนแปลงใหม่ๆ
4. เห็นคุณค่าในตนเอง ชื่นชมตนเอง
5. ยอมรับในความแตกต่างระหว่างบุคคล
6. เข้าใจผู้รับบริการ
7. มีความจริงใจ
8. ใจกว้างยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น
9. ทนต่อความคับข้องใจและความขัดแย้งต่างๆได้
10. ยอมรับข้อผิดพลาดของตนเอง
11. อยู่ในโลกรปัจจุบัน ไม่เพ้อฝันถึงอนาคตหรือนึกถึงแต่อดีต
12. มีชีวิตชีวา
13. มุ่งมั่นในภารกิจต่างๆ
14. มีความสามารถในการสร้างสัมพันธภาพ

คอร์เมียร์ และแอกนีย์ (2548: ออนไลน์) ได้รวบรวมคุณสมบัติที่สำคัญของผู้ให้คำปรึกษาที่มีคุณภาพ สรุปได้ดังนี้

1. มีการตระหนักรู้และเข้าใจตนเอง
2. มีสุขภาพจิตดี
3. มีความไวต่อการรับรู้ความรู้สึกนึกคิดของผู้มารับคำปรึกษาและสิ่งที่เกิดขึ้นในกระบวนการให้คำปรึกษา
4. ใจกว้าง
5. มองสิ่งต่างๆอย่างเป็นวัตถุนิสัย คือ มีอารมณ์ร่วมกับผู้มารับคำปรึกษา ได้รู้จักมอง สังเกตสิ่งต่างๆด้วยตัวของตัวเอง
6. เชื่อถือได้
7. มีความสัมพันธ์ที่ดี
8. มีความรักเพื่อนมนุษย์ และมีจิตใจในการช่วยเหลือ

2.2.4 บทบาทของผู้ให้คำปรึกษา

วัชรีย์ ทรัพย์มี (2546: 21-23) กล่าวว่า การที่ผู้ให้คำปรึกษาไม่รู้จักบทบาทของตนเองอย่างเด่นชัด ก่อให้เกิดปัญหาในการทำงาน ทำให้การให้บริการปรึกษาด้อยประสิทธิภาพ การที่ผู้ให้คำปรึกษาไม่แน่ใจในบทบาทของตนเองอาจเกิดจากการที่ ผู้ให้คำปรึกษาต้องการตอบสนองความต้องการ และข้อเรียกร้องจากบุคคลอื่นมากเกินไป จนลืมบทบาทหน้าที่โดยเฉพาะแห่งวิชาชีพของตนเอง บ่อยครั้งที่ผู้รับบริการคาดหวังให้ผู้ให้คำปรึกษาแก้ปัญหาให้เขา เช่น ให้ตัดสินใจให้เขาว่า ควรหย่าร้างหรือไม่ ควรลาออกจากโรงเรียนหรือไม่ หรือควรเลือกเข้าคณะ หรือมหาวิทยาลัยใด ซึ่งความคาดหวังนี้ขัดแย้งกับจุดประสงค์ของการให้คำปรึกษา ที่มุ่งช่วยให้ผู้รับบริการตัดสินใจได้ด้วยตนเอง

ในโรงเรียนและสถาบันต่างๆ ที่ผู้ให้คำปรึกษาเข้าทำงานอาจมีความคาดหวังให้ผู้ให้คำปรึกษาปฏิบัติตามนโยบายของสถาบันนั้นๆ ซึ่งการกระทำนั้นอาจขัดต่อหลักการของการให้คำปรึกษา ซึ่งทำให้ผู้ให้คำปรึกษาเกิดความลำบากใจและขัดแย้งในจิตใจ ในกรณีเช่นนี้ผู้ให้คำปรึกษาควรชี้แจงบทบาทของตนแก่ผู้บริหารและเพื่อนร่วมงานให้กระจ่างชัด

เรนน์ (วัชรีย์ ทรัพย์มี. 2546: 21; อ้างอิงจาก Wrenn. 1965) ได้เสนอบทบาทของผู้ให้คำปรึกษาดังต่อไปนี้ คือ

1. สร้างสัมพันธภาพกับผู้รับบริการให้เกิดบรรยากาศที่อบอุ่นเป็นมิตรก่อให้เกิดความไว้วางใจซึ่งกันและกัน
2. ช่วยให้ผู้รับบริการเกิดความเข้าใจตนเอง
4. ช่วยให้ผู้รับบริการสามารถแก้ปัญหาและตัดสินใจได้ด้วยตนเอง
5. ช่วยให้ผู้รับบริการมีสุขภาพจิตดี

6. ส่งเสริมความก้าวหน้าในวิชาชีพให้บริการปรึกษา โดยพยายามปรับปรุงหรือศึกษาวิจัยเกี่ยวกับกระบวนการให้บริการปรึกษา

ผู้ให้คำปรึกษาจะต้องกำหนดบทบาทของตนโดยพิจารณาจากความคาดหวังของผู้รับบริการ นโยบายของสถาบันที่ตนสังกัด ประกอบกับบทบาททั่วไปแห่งวิชาชีพของตน และควรชี้แจงบทบาทของตนแก่ผู้รับบริการและเพื่อนร่วมงานรวมทั้งผู้บริหาร

นอกจากผู้ให้คำปรึกษาจะต้องตระหนักในบทบาทของตนแล้ว ผู้ให้คำปรึกษาจะต้องมีความสามารถที่จะให้ผู้รับบริการร่วมมือและมีความรับผิดชอบร่วมกันในทุกขั้นตอนของการให้บริการปรึกษา ผู้ให้คำปรึกษาจะเป็นผู้กระตุ้น ผู้สนับสนุน อำนวยความสะดวก ตลอดจนจัดสภาพแวดล้อม ส่วนการตัดสินใจเป็นหน้าที่ของผู้รับบริการ ถ้าผู้รับบริการขาดความรับผิดชอบและไม่ร่วมมือในการให้คำปรึกษาแล้วจะไม่มี การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมใดๆ เกิดขึ้นแก่ผู้รับบริการ

การที่ผู้ให้คำปรึกษารู้จักบทบาทหน้าที่ของตน และปฏิบัติตามบทบาทแห่งวิชาชีพของตน ตลอดจนมีความสามารถในการให้ผู้รับบริการมีส่วนร่วมด้วยจะเป็นองค์ประกอบสำคัญของประสิทธิภาพในการให้บริการปรึกษา

2.2.5 จรรยาบรรณของผู้ให้คำปรึกษา

วัชร ทรัพย์มี (2546: 23-25) กล่าวว่า วิชาชีพให้คำปรึกษาเป็นวิชาชีพที่ได้รับการยอมรับว่า มีความสำคัญในการช่วยให้ผู้รับบริการสามารถแก้ปัญหา และตัดสินใจได้อย่างมีประสิทธิภาพ ตลอดจนส่งเสริมให้บุคคลได้พัฒนาอย่างเต็มที่ โดยผู้ให้บริการปรึกษามีหน้าที่ให้ความช่วยเหลือผู้รับบริการโดยตรง จึงสมควรมีการกำหนดจรรยาบรรณของผู้ให้คำปรึกษาเพื่อยึดเป็นหลักปฏิบัติ

ส่วนที่หนึ่ง จรรยาบรรณที่เกี่ยวข้องกับสัมพันธภาพระหว่างผู้ให้คำปรึกษากับผู้รับบริการ

1. หน้าที่สำคัญของผู้ให้คำปรึกษา คือ ให้เกียรติแก่ผู้รับบริการ และให้ความเมตตาช่วยเหลือผู้รับบริการอย่างเต็มความสามารถ ไม่ว่าจะเป็นการให้คำปรึกษาเป็นรายบุคคลหรือเป็นกลุ่ม ในการให้คำปรึกษาเป็นกลุ่ม ผู้ให้คำปรึกษาต้องระมัดระวังไม่ให้ผู้รับบริการได้รับความกระทบกระทั่งทางจิตใจจากสมาชิกในกลุ่ม

2. ข้อมูลที่ได้จากผู้รับบริการจะต้องถือเป็นความลับ ในกรณีของการให้คำปรึกษาเป็นกลุ่มควรขอให้สมาชิกรักษาความลับของข้อมูลซึ่งกันและกัน

3. ถ้าผู้ให้คำปรึกษาพบว่า ในขณะที่ผู้รับบริการมารับบริการจากเขานั้น ผู้รับบริการได้รับการปรึกษาจากผู้ให้คำปรึกษาอีกคนหนึ่งด้วย เขาต้องขออนุญาตจากผู้ให้คำปรึกษานั้นก่อน หรือให้ผู้รับบริการเลือกที่จะยุติการรับบริการจากผู้อื่น คือ จะไม่ให้บริการปรึกษาซ้อนกับผู้อื่น

4. ถ้าจะนำข้อมูลจากผู้รับบริการไปใช้ประกอบการสอน การทำวิจัย หรือการเขียนบทความ จะต้องตัดข้อมูลส่วนที่จะเป็นการระบุชื่อผู้รับบริการออก

5. ผู้ให้คำปรึกษาควรรู้แจ้งวัตถุประสงค์ กระบวนการ กลวิธี และข้อจำกัดของการให้บริการแก่ผู้รับบริการ

6. ผู้ให้คำปรึกษาควรแนะนำหรือส่งตัวผู้รับบริการไปยังแหล่งอื่นที่เหมาะสม ถ้าความช่วยเหลือนั้นอยู่นอกเหนือขอบข่ายที่ผู้ให้คำปรึกษาจะช่วยผู้รับบริการได้

7. ไม่ทำสิ่งที่จะเป็นอันตรายต่อผู้รับบริการและต่อสังคม

ส่วนที่สอง จรรยาบรรณและหน้าที่ทั่วไปของผู้ให้คำปรึกษา

1. ผู้ให้คำปรึกษาจะต้องรับผิดชอบต่อผู้รับบริการและต่อสถาบันที่ตนสังกัด คือ ในเวลาอันเดียวกับที่จะต้องรับผิดชอบต่อผู้รับบริการ เขาจะต้องเคารพในระบบและนโยบายของสถาบันที่เขาสังกัดด้วย

2. เมื่อจะมีการให้ข้อมูลแก่บุคคลอื่นซึ่งผู้ให้คำปรึกษาพิจารณาแล้วว่าบุคคลเหล่านั้นจะเป็นประโยชน์ต่อผู้รับบริการ ข้อมูลนั้นจะต้องเที่ยงตรงปราศจากอคติ และด้วยความยินยอมของผู้รับบริการที่จะเปิดเผยข้อมูลส่วนนั้นของตนแก่บุคคลอื่น

3. รับผิดชอบที่จะเผยแพร่ความรู้ทางวิชาการ เช่น เขียนบทความ และรายงานการวิจัยเกี่ยวกับการให้บริการปรึกษา ซึ่งถ้าอ้างอิงจากผลงานของผู้ใดจะต้องทำเชิงอรรถอ้างอิงไว้ด้วย

4. ผู้ให้คำปรึกษาควรสร้างความก้าวหน้าในวิชาชีพด้วยการเก็บข้อมูล ปรับปรุงกระบวนการให้บริการปรึกษา และทำวิจัยเกี่ยวกับการให้คำปรึกษา

5. เป็นที่ปรึกษาด้านการทำความเข้าใจพฤติกรรม และวิธีให้ความช่วยเหลือแก่บุคคลที่เกี่ยวข้อง เช่น ครู ผู้ปกครอง ญาติพี่น้องของผู้รับบริการ

6. ให้การฝึกอบรมแก่ผู้ที่จะนำความรู้และทักษะของการให้บริการปรึกษาไปใช้ เช่น ให้การอบรมแก่นักวิชาชีพให้บริการปรึกษา หรือเจ้าหน้าที่ฝ่ายบุคคลของพนักงานบริษัทห้างร้าน หรือหน่วยงานต่างๆหรือแก่อาจารย์ที่ปรึกษาในมหาวิทยาลัยโดยอบรมให้รู้ถึงทฤษฎี ขั้นตอน และฝึกทักษะในการให้คำปรึกษา ตลอดจนชี้แจงแก่ผู้รับการอบรมถึงขอบเขตความสามารถของเขาในการให้ความช่วยเหลือผู้รับบริการและเน้นถึงจรรยาบรรณของการให้บริการปรึกษาว่าเป็นสิ่งที่เขาพึงยึดเป็นหลักปฏิบัติในการดำเนินงาน

2.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยในประเทศ

ศักดิ์สิทธิ์ ขัตติยาสุวรรณ (2519: บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ลักษณะผู้ให้คำปรึกษาที่พึงประสงค์ของนักเรียนในโรงเรียนสามเสนวิทยาลัย โรงเรียนสุพรรณารามวิทยาคม โรงเรียนบางกะปิ โรงเรียนสระบุรีวิทยาคม และโรงเรียนพิบูลวิทยาลัย จำนวน 1,095 คน พบว่า ลักษณะผู้ให้คำปรึกษาที่นักเรียนต้องการตามลำดับความสำคัญดังนี้ คือ เป็นคนที่มีเหตุผล มีความรอบรู้ เฉลียวฉลาด ทำงานในหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีสติความยับยั้ง เก็บปัญหาของนักเรียนไว้เป็นความลับอย่างยิ่ง ใช้วิธีรับฟัง ช่วยนักเรียนให้รู้จักคิดตัดสินใจและแก้ปัญหาด้วยตัวของนักเรียน

เอง เป็นคนที่นักเรียนเข้าพบได้ง่าย และพบได้ตลอดเวลา เป็นผู้ใหญ่อายุเกิน 30 ปี เป็นเพศหญิง แต่งกายเรียบร้อยอยู่เสมอ

จาร์ส ด้วงสุวรรณ (2520: บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาคุณลักษณะของผู้ให้คำปรึกษาแนะแนวตามความคาดหวังของผู้บริหาร อาจารย์และนักศึกษาวิทยาลัยครูส่วนกลาง จำนวน 485 คน จากวิทยาลัยครูส่วนกลาง ผลการวิจัยพบว่า คุณลักษณะที่ผู้บริหาร อาจารย์และนักศึกษามีความต้องการสอดคล้องกัน ซึ่งถือว่าเป็นคุณลักษณะของนักแนะแนวที่ดี คือ มีความจริงใจในการช่วยเหลือผู้อื่น มั่นคงในอารมณ์ สุขุม รอบคอบ สุภาพอ่อนโยน ยึดมั่นในจรรยาบรรณของนักแนะแนว เก็บรักษาความลับได้ดี มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์

วัชร ทรัพย์มี (2523: บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง บุคลิกภาพของครูแนะแนวที่พึงปรารถนาจากการจัดลำดับของนักเรียน กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 – 5 จำนวน 1,000 คน จากโรงเรียนที่มีหน่วยแนะแนวที่พึงปรารถนาของนักเรียนได้ผลดังนี้ มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี มีเหตุผลและมีความรอบรู้ ใจกว้าง ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น มีความจริงใจ มีเมตตาชอบช่วยเหลือผู้อื่น มีความเชื่อมั่นในตนเอง เก็บรักษาความลับได้ดี มีความสุขุมและหมั่นศึกษาหาความรู้อยู่เสมอ

กุสุมา สายสนิท (2523: 80) ได้ทำการศึกษาลักษณะของบุคคลที่เด็กวัยรุ่นต้องการจะปรึกษาโดยกลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 5 ปีการศึกษา 2522 ในกรุงเทพมหานคร พบว่าลักษณะทั่วไปของบุคคลที่เด็กวัยรุ่นต้องการจะปรึกษาที่มีความสำคัญเป็น 3 อันดับแรก ได้แก่ ลักษณะท่าทาง คุณธรรม และลักษณะที่น่าเชื่อถือไว้วางใจ

วุฒิพงษ์ บุญญพันธ์โสภณ (2535: บทคัดย่อ) ทำการวิจัยเรื่อง คุณลักษณะครูแนะแนวที่พึงประสงค์ตามทัศนะของครูและผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาที่อยู่ในโครงการร่วมพัฒนาการใช้หลักสูตร เขตการศึกษา 7 หลังจากทราบผลการวิจัยแล้ว ผู้วิจัยได้ให้ข้อเสนอแนะแก่ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดบริการแนะแนวในโรงเรียนประถมศึกษาไว้พอสรุปได้ดังนี้ ในการคัดเลือกบุคลากรเพื่อทำหน้าที่ครูแนะแนวนั้น ควรคำนึงถึงคุณสมบัติของบุคคลเป็นเบื้องต้น ควรเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและทักษะทางการแนะแนว เพื่อให้เกิดทักษะทางการแนะแนวอย่างจริงจัง และผู้บริหาร โรงเรียนควรให้การสนับสนุนครูแนะแนวในโรงเรียน ให้ได้รับการอบรมเกี่ยวกับการแนะแนวอยู่เสมอ เพื่อจะได้นำความรู้ใหม่ๆ มาใช้ให้เกิดประโยชน์ และเป็นการให้โอกาสครูแนะแนวในการ ปรับปรุงตัวเองให้มีประสิทธิภาพ

อรลดา แก้วศิริบัณฑิต (2536: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาคูณสมบัติที่ใช้ในการพิจารณาแต่งตั้งครูแนะแนวในทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดชัยภูมิ กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้บริหารจำนวน 122 คน ผลการศึกษาพบว่า คุณสมบัติของครูแนะแนวที่ใช้ในการพิจารณาแต่งตั้งในทัศนะของผู้บริหาร ด้านบุคลิกภาพของครูแนะแนวอยู่ในระดับสำคัญมากที่สุด ส่วนในด้านวุฒิและประสบการณ์ทางการแนะแนว ด้านจรรยาบรรณของครูแนะแนว และด้านคุณสมบัติเฉพาะตัวอื่นๆ อยู่ในระดับสำคัญมาก

งานวิจัยในต่างประเทศ

ทิมลีย์ และแฮริส (Timley; & Harris. 1976: 173-177) ได้ศึกษาถึงความคาดหวังต่อการให้บริการให้คำปรึกษา พบว่าผู้รับคำปรึกษาต้องการผู้ให้คำปรึกษาที่มีประสบการณ์ทางวิชาชีพ มีความจริงใจ เป็นผู้เชี่ยวชาญ เชื่อถือได้

แพตเตอร์สัน (Patterson. 1967: 201-201) สมาคมงานบุคคลและการแนะแนวแห่งประเทศไทย (APGA) ได้กำหนดว่า ลักษณะพื้นฐานที่เป็นผลดีต่อประสิทธิภาพของการเป็นผู้ให้คำปรึกษา ได้แก่

1. การมีความเชื่อถือในเอกลักษณ์บุคคล เชื่อในคุณค่าและสมรรถวิสัยของเขาที่จะงอกงามและเปลี่ยนแปลง เชื่อว่าคนสามารถเผชิญกับสถานการณ์ต่างๆ ในชีวิต และถ้ามีเงื่อนไขที่เหมาะสมแล้วเขาจะสามารถพัฒนาไปในทิศทางที่เป็นประโยชน์ต่อตนเองและสังคม

2. การใส่ใจในค่านิยมของเอกลักษณ์บุคคล และในการปฏิบัติต่อคนนั้นจะถือว่า ความรู้สึกค่านิยม เป้าหมายและความสำเร็จของเขามีความสำคัญ ช่วยให้ได้ค้นพบค่านิยมที่เหมาะสมที่สุด ได้หาเป้าหมายและวิถีทางที่จะไปสู่เป้าหมายนั้นด้วยตนเอง โดยผู้ให้คำปรึกษาจะเป็นเพียงผู้คอยอำนวยความสะดวกในขบวนการดังกล่าว

3. การตื่นตัวต่อความเป็นไปสังคม สนใจในความเคลื่อนไหวของสังคม สนใจที่จะทำความเข้าใจมนุษย์ เข้าใจแรงผลักดันซึ่งมีผลต่อการกำหนดเป้าหมายของมนุษย์ และความพยายามที่จะไปสู่เป้าหมายนั้นๆ ถือว่าการต่อสู้ ความสำเร็จ และการสร้างสรรค์ของมนุษย์เป็นสิ่งที่มีความหมายและเป็นการเพิ่มพูนความสมบูรณ์ให้แก่ชีวิต

4. การเป็นผู้มีใจกว้าง ยอมรับในความสนใจ ความเชื่อ และทัศนคติที่แตกต่างกันไปอย่างกว้างขวาง เต็มใจรับฟังคนรุ่นเก่าและศึกษาจากคนรุ่นใหม่ ใจเปิดกว้างที่จะยอมรับความคิดความสำเร็จใหม่ๆ และการค้นพบจากการวิจัย

5. การมีความเข้าใจในตนเอง เข้าใจว่าค่านิยมและความรู้สึกความต้องการของตนจะมีผลกระทบต่องานที่ปฏิบัติ แล้วหาทางไม่ให้สิ่งเหล่านี้ไปทำให้เกิดผลเสียต่องานให้คำปรึกษา ตระหนักถึงขีดจำกัดของตน รู้ว่าเมื่อใดที่ต้องส่งต่อผู้รับคำปรึกษาไปยังบุคคลอื่นที่มีความสามารถจะช่วยผู้รับคำปรึกษาได้มากกว่าและดีกว่า

6. การมีความยึดมั่นและผูกพันในอาชีพ ตระหนักในความรับผิดชอบของตนที่มีต่อผู้รับคำปรึกษาและสังคม พยายามที่จะปฏิบัติหน้าที่ให้สมบูรณ์

และเพื่อที่จะให้ปฏิบัติงานด้านการให้คำปรึกษาได้เป็นผลดี ผู้ให้คำปรึกษาจะต้องผ่านการศึกษาวงวิชาการเพื่อให้ความรู้ความสามารถในลักษณะดังต่อไปนี้

1. มีความรู้กว้างขวางพอที่จะเข้าใจผู้รับคำปรึกษา เข้าใจสิ่งแวดล้อมที่เขาอาศัยอยู่ เข้าใจค่านิยมและความคิดของคน เพื่อที่จะสามารถประยุกต์ความเข้าใจในการเปลี่ยนแปลงทางสังคม วัฒนธรรม เศรษฐกิจ และวิทยาศาสตร์ มาสู่การให้คำปรึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ

2. มีความรู้ทางจิตวิทยา เข้าใจหลักการสำคัญของการให้คำปรึกษา เข้าใจหลักการเบื้องต้นในการปฏิบัติงาน และมีการประเมินผลงานอย่างต่อเนื่อง เพื่อหาทางเพิ่มพูนความสามารถในอาชีพของตน

3. มีความรู้ และทักษะพื้นฐานในการดำเนินการให้คำปรึกษาให้เป็นผลสำเร็จ มีทักษะในการสร้างมนุษยสัมพันธ์ สามารถสื่อสารความหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ และไวต่อความรู้สึกของคน

4. เข้าใจและยอมรับนับถือสภาพแวดล้อมของที่ทำงาน รู้ว่าจะปฏิบัติงานตามบทบาทของตนอย่างไร จึงจะสอดคล้องและสนับสนุนจุดมุ่งหมายของที่ทำงาน เข้าใจบทบาทและจุดมุ่งหมายของผู้ปฏิบัติงานอื่นในหน่วยงานเดียวกัน และรู้ตำแหน่งของงานให้คำปรึกษาในระบบงานโดยส่วนรวมของหน่วยงานที่ตนทำอยู่

เมนน์ (Menn. 1975: 5621-A) ได้ทำการวิจัยเพื่อหาลักษณะความสามารถที่ถือว่ามี ความสำคัญมากสำหรับการเป็นผู้ให้คำปรึกษา โดยศึกษาจากความเห็นของผู้ที่มีประสบการณ์ในการเป็นผู้ให้คำปรึกษา จำนวน 76 คน จากที่ทำงานต่าง ๆ กัน ผลการวิจัยพบว่า คุณลักษณะ ความสามารถที่มีความสำคัญต่อการเป็นผู้ให้คำปรึกษาเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 12 ข้อ ได้แก่ 1. จรรยาบรรณในวิชาชีพ 2. ความเข้าใจในตนเอง 3. ลักษณะนิสัยส่วนตัว 4. การฟังและการสื่อความหมาย 5. ทักษะในการทดสอบทางการแนะแนว 6. ความเข้าใจอย่างกว้างขวางในการให้คำปรึกษา 7. ความรู้เกี่ยวกับศาสตร์ทางพฤติกรรม 8. ความรอบรู้ในการเปลี่ยนแปลงทางสังคม 9. ความรู้ เกี่ยวกับกลวิธีในการสอน 10. ได้ประกาศนียบัตรทางวิชาชีพ 11. ผ่านการอบรมทางวิชาชีพ 12. มีความสามารถด้านการแนะแนวทางอาชีพ

เชอร์ทเซอร์และสโตน (Shertzer; & Stone. 1976: 121-125) ได้ศึกษาและรายงาน ลักษณะที่ผู้ให้คำปรึกษาควรมี ซึ่งสมาคมที่เกี่ยวข้องกับงานแนะแนวในสหรัฐ ได้เสนอไว้ ดังนี้

1. The National Vocational Guidance Association เสนอว่า ผู้ให้คำปรึกษาควรมี ลักษณะสนใจผู้อื่น มีความอดทน ไวต่อความรู้สึกและรับรู้ในความรู้สึกนึกคิดของผู้อื่น มีอารมณ์มั่นคง ยึดถือความเป็นจริง ที่เชื่อถือและไวใจได้

2. The Professional Standards Committee of The American College Personnel Association เสนอว่าผู้ให้คำปรึกษา ควรมีลักษณะดังนี้ ความเป็นผู้นำ มีอารมณ์ขัน มีความรู้สึกไวต่อปฏิกริยาของผู้อื่น มีลักษณะรูปร่างท่าทางเป็นที่ยอมรับของสังคม ร่วมงานกับผู้อื่น ได้ สนใจเรื่องการศึกษา มีความเชื่อมั่นในตนเอง ความเป็นมิตรกับคนอื่น

3. The Association for Counselor Education and Supervision เสนอว่า ผู้ให้คำปรึกษา ควรมีลักษณะเป็นที่เชื่อถือของผู้อื่น เชื่อมั่นในตนเอง ยอมรับค่าของความเป็นคนของบุคคลอื่น กระฉับกระเฉงว่องไว ใจกว้างที่จะรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น และมีความรู้ความสามารถในวิชาชีพที่เกี่ยวกับการแนะแนว

3. การสร้างและพัฒนาแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์

3.1 ขั้นตอนการสร้างแบบวัด

อุทุมพร จามรมาน (2541: 53) กล่าวว่า การได้มาซึ่งเครื่องมือวัดลักษณะผู้เรียน แยกตามขั้นตอนการดำเนินงานได้เป็น 2 ตอน คือ ขั้นตอนในการสร้างกับขั้นตอนในการพัฒนา เครื่องมือ ขั้นตอนการสร้างเริ่มตั้งแต่การกำหนดแนวคิด ขอบเขต การตีความหมายลักษณะที่จะวัด การกำหนดจำนวนข้อความและรูปแบบ การเขียนคำชี้แจง การเขียนข้อความ การทดลองใช้ และการปรับปรุงเครื่องมือวัด

ส่วนขั้นตอนการพัฒนาเครื่องมือนั้นจะเริ่มจากการนำเครื่องมือที่ปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้ กับกลุ่มที่ใหญ่ขึ้น วิเคราะห์ความเชื่อถือได้ของเครื่องมือ จัดทำคู่มือที่เกี่ยวกับการแปลผลและการใช้ เครื่องมือนั้น

ขั้นตอนการสร้าง

ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือวัดลักษณะผู้เรียนมีทั้งหมด 9 ขั้นตอนดังนี้

ขั้นที่ 1 การกำหนดขอบเขต

ผู้สร้างเครื่องมือต้องตอบคำถามต่อไปนี้ก่อนคือ

- ก. สร้างไปทำไม
- ข. ใครจะเป็นผู้ตอบ
- ค. จะใช้เครื่องมือในกาละและเทศะอะไรบ้าง
- ง. ใครจะเป็นผู้ใช้เครื่องมือนี้
- จ. ในการใช้เครื่องมือ มีเวลาให้เท่าไร
- ฉ. ในการสร้างเครื่องมือ มีแรงงาน เวลา และเงินมากน้อยเพียงไร
- ช. ต้องการให้เป็นเครื่องมือระดับมาตรฐานหรือไม่

ขั้นที่

2

การกำหนดจุดมุ่งหมาย

จุดมุ่งหมายในที่นี้ได้แก่ จุดมุ่งหมายในการวัด ซึ่งเป็นความคาดหวังของผู้สร้าง เครื่องมือว่า เครื่องมือนี้จะนำไปใช้วัดลักษณะของผู้เรียนในด้านสมอง จิตใจ หรือการปฏิบัติ

จุดมุ่งหมายในการวัดจำแนกออกเป็น 3 ด้าน คือ

1. ด้านที่เกี่ยวกับสมอง
2. ด้านที่เกี่ยวกับความรู้สึก อารมณ์
3. ด้านที่เกี่ยวกับการปฏิบัติ

ขั้นที่ 3 การระบุเนื้อหาที่จะวัด

ผู้สร้างต้องมีความรู้อย่างแตกฉานในสิ่งที่จะวัด สามารถจำแนกเนื้อหาที่จะวัดออกเป็น หมวด หน่วย หมู่ หรือย่อยได้อย่างครบถ้วน สมบูรณ์ และถูกต้อง

ผู้สร้างที่เป็นนิสิตนักศึกษา ต้องจำแนกเนื้อหาออกเป็นหมวด หน่วยให้ได้ โดยอาศัย การอ่านเอกสาร ตำราที่เกี่ยวข้องแล้วจึงให้อาจารย์ที่ปรึกษาพิจารณาถึงความครบถ้วน สมบูรณ์และ ถูกต้อง ในกรณีที่ต้องการผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้สร้างต้องสามารถพิจารณาว่าผู้ทรงคุณวุฒิหรือผู้เชี่ยวชาญ นั้นเป็นผู้รู้ในเนื้อหานั้นๆอย่างจริงจัง สามารถพิจารณาว่าเนื้อหาดังกล่าวจำแนกออกได้อย่างถูกต้อง สมบูรณ์ และครบถ้วน

ขั้นที่ 4 การทำตารางโครงสร้าง

การทำตารางโครงประกอบด้วย 2 ด้าน คือ เนื้อหา และ จุดมุ่งหมาย

ขั้นที่ 5 การให้นำหนักในตารางโครงสร้าง

การให้นำหนักส่วนใหญ่ระบุด้วยค่าร้อยละ โดยที่ผลรวมทั้งหมดคือ 100% การกำหนด นำหนักนี้ ผู้สร้างต้องกำหนดเอาไว้ว่าจะใช้เนื้อหาหมวด / หน่วย / เรื่องใดเป็นค่าเท่าใด และ จุดมุ่งหมายใดเป็นค่าเท่าไร

ขั้นที่ 6 การกำหนดประเภทของข้อ ประเภทเครื่องมือ คะแนนรายข้อ และจำนวนข้อ

การตัดสินใจเกี่ยวกับประเภทของเครื่องมือ ประเภทของข้อว่าจะมีกี่ประเภท ผู้สร้าง ต้องตอบคำถามให้ได้ว่า การสร้างเครื่องมือนี้จะมีเวลาตอบนานเท่าไร จะให้การตอบโดยการทำ เครื่องหมายหรือเติมคำ หรือเขียนข้อความ เพราะสิ่งเหล่านี้จะเป็นตัวกำหนดจำนวนข้อที่ควรจะมี

การให้คะแนนรายข้อก็เช่นกันผู้สร้างต้องกำหนดให้ได้ว่า จะให้คะแนนแต่ละข้อเท่ากัน หรือต่างกัน และจะให้คะแนนแต่ละข้อเป็นเท่าไร เช่น ให้คะแนนข้อละ 1 คะแนนเท่ากัน หรือต่างกัน ส่วนใหญ่ในกรณีที่เป็นการกาเครื่องหมายนิยมให้คะแนนที่ตอบเป็น 1 และไม่ตอบหรือตอบผิดเป็น 0

ขั้นที่ 7 การเขียนข้อความ

หลักในการเขียนข้อความก็คือ เขียนให้สอดคล้องระหว่างเนื้อหา จุดมุ่งหมายที่วัดและ ประเภทของข้อความ ประเด็นที่เขียนต้องเป็นประเด็นที่มีนัยเดียวสำหรับข้อความที่ให้กา เครื่องหมายตอบ ถ้าเป็นข้อความที่ให้ตอบความเรียง ควรระบุคำถามให้ชัดเจน

ขั้นที่ 8 การจัดทำเครื่องมือ

เมื่อเขียนข้อความได้ครบถ้วนแล้ว จัดเรียงข้อความตามประเภทของข้อความไว้พวก เดียวกัน แบ่งหมวดหมู่ของข้อความตามประเภท เขียนคำชี้แจง คำนำ หรือวิธีการตอบให้ชัดเจน จัดพิมพ์เป็นเครื่องมือให้สวยงาม น่าสนใจและน่าตอบ

ขั้นที่ 9 การทดลองใช้

เมื่อจัดพิมพ์เรียบร้อยแล้ว ผู้สร้างตรวจสอบเครื่องมือ แล้วทดลองตอบเองเพื่อทดสอบว่า ตนเองอ่านเข้าใจหรือไม่ ตนเองตอบใช้เวลานานเท่าไร แก้ไขปรับปรุง แล้วจึงจัดพิมพ์ตามจำนวนคนที่คาดการณ์ไว้

3.2 ขั้นตอนการพัฒนาแบบวัด

ขั้นตอนในการพัฒนาเครื่องมือวัดลักษณะผู้เรียนมีทั้งหมด 9 ขั้น ดังนี้

ขั้นที่ 1 การทดลองใช้กับกลุ่มจริง

ผู้สร้างพิจารณาจำนวนคนตอบ จัดพิมพ์เครื่องมือตามจำนวนที่ต้องการแล้วเตรียมการทดสอบโดยกำหนดสถานที่ทดสอบ ผู้ควบคุมที่เข้าใจกระบวนการให้การทดสอบ ผู้สร้างต้องซักซ้อมกับผู้ควบคุมการทดสอบตั้งแต่การเริ่มต้นทดสอบ จนถึงการสิ้นสุดการทดสอบ ถ้ามีปัญหาจะแก้ไขอย่างไร

ผู้สร้างควรเป็นผู้หนึ่งในกระบวนการทดสอบและบันทึกขั้นตอนการทดสอบ ตลอดจนปัญหาและการแก้ไขปัญหาที่เกี่ยวข้อง

หลังจากนี้ นำผลการตอบมาวิเคราะห์และให้คะแนนเป็นรายคน รายข้อ พร้อมทั้งสรุปปัญหารายข้ออย่างละเอียด

ขั้นที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติภาคบรรยาย

เลือกเฉพาะข้อที่สมบูรณ์มาวิเคราะห์ ฉบับที่ตอบไม่ครบ ควรจัดแยกไว้ต่างหาก การวิเคราะห์ในขั้นนี้คือ การตรวจให้คะแนนแต่ละคน แต่ละข้อ แจกแจงความถี่ และคำนวณค่าต่างๆ เป็นรายข้อ และเป็นกลุ่มคนดังนี้คือ

1. ค่าเฉลี่ย มัชยฐาน ฐานนิยม
2. พิสัย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความแปรปรวน
3. ความเบ้ ความโด่งแบน
4. สหสัมพันธ์ระหว่างข้อ (inter item correlation)
5. สหสัมพันธ์ระหว่างข้อกับคะแนนรวม (item – total correlation)

ขั้นที่ 3 การคำนวณค่าต่างๆ เป็นรายข้อ ทำให้ได้ข้อสรุปเกี่ยวกับการตอบเป็นรายข้อ

1. ข้อใดบ้างมีผู้ตอบมาก / น้อย
2. ข้อใดมีความสัมพันธ์กับข้อใดสูงหรือต่ำ
3. ข้อใดมีความสัมพันธ์กับคะแนนรวมสูงหรือต่ำ
4. ลักษณะการแจกแจงข้อมูลของคนเป็นรายข้อเป็นอย่างไร ลักษณะการแจกแจงของแต่ละข้อเหมือนกันหรือไม่ โดยพิจารณาจากค่าความเบ้ และความโด่ง-แบน

ขั้นที่ 4 การวิเคราะห์คะแนนรวม

การเสนอลักษณะการแจกแจงข้อมูลกลุ่ม จะทำให้ได้ข้อสรุปว่า คะแนนเป็นอย่างไรปกติ หรือเบ้ แบบวัดนี้มีผู้ตอบได้มากหรือน้อย ค่าสถิติภาคบรรยายช่วยอธิบายลักษณะของแบบวัดนี้

ขั้นที่ 5 การวิเคราะห์ค่าความตรง (Validity)

ความตรงจำแนกได้ 3 ประเภทใหญ่ คือ ความตรงตามเนื้อหา ความตรงตามทฤษฎี และความตรงตามเกณฑ์ การหาค่าความตรงประเภทต่างๆ มีความแตกต่างกัน คือ

1. ความตรงตามเนื้อหา (Content Validity)

การหาความตรงตามเนื้อหาจะไม่มีค่าหรือตัวเลข แต่ใช้การบรรยายแทนโดยพิจารณาจากตารางโครงสร้างว่า ได้จำแนกเนื้อหาอย่างถูกต้องเหมาะสม ครบถ้วนหรือไม่ ความตรงเชิงเนื้อหาที่ได้จากตารางโครงสร้าง จำแนกเป็นความตรงตามเนื้อหารายชื่อ กับความตรงตามเนื้อหาของเครื่องมือ

ความตรงตามเนื้อหารายชื่อ (Item Content Validity) ได้จากการวิเคราะห์ว่า ข้อความแต่ละข้อมีความสอดคล้องกับเนื้อหาอย่างถูกต้องสมบูรณ์หรือไม่ จำแนกออกเป็นข้อความถูกต้อง ข้อความแต่ละข้อวัดเนื้อหาเหล่านี้ได้จริงหรือไม่

ความตรงตามเนื้อหาของเครื่องมือ (Test Content Validity) ได้จากการวิเคราะห์ว่า เครื่องมือนี้มีความเป็นตัวแทนของประชากรเนื้อหาอย่างครบถ้วน ถูกต้องสมบูรณ์หรือไม่ จำแนกออกเป็นหมวด หน่วย เรื่อง และข้อความที่ปรากฏในเครื่องมือเป็นสัดส่วนตามน้ำหนักของเนื้อหาที่จำแนกหรือไม่

2. ความตรงตามโครงสร้าง (Construct Validity)

ความตรงชนิดนี้นิยมใช้กับการวัดเนื้อหาทางจิตวิทยาซึ่งเป็นนามธรรม ผู้สร้างต้องให้คำนิยามที่เป็นรูปธรรมหรือเป็นพฤติกรรมก่อน การตรวจสอบความตรงแบบนี้มี 2 วิธีคือ

ก. การวิเคราะห์ความสอดคล้องระหว่างข้อความกับพฤติกรรมที่นิยาม

ข. การวิเคราะห์ตัวเลขที่ได้จากการทดลองใช้เครื่องมือ

การวิเคราะห์ความตรงแบบแรก เป็นการพิจารณาความสอดคล้อง ระหว่างพฤติกรรมที่นิยามไว้กับข้อความที่เขียนขึ้นว่าสอดคล้องมากน้อยเพียงไร ส่วนแบบหลังเป็นการวิเคราะห์ข้อมูลตัวเลขที่ได้จากการรวบรวมข้อมูลนั้น

3. ความตรงตามเกณฑ์ (Criterion Related Validity)

การหาค่าความตรงแบบนี้ ผู้พัฒนาเครื่องมือต้องระบุเกณฑ์ชัดเจน เช่น เกณฑ์คือลักษณะที่ปรากฏ การหาความตรงตามเกณฑ์ก็คือ การให้กลุ่มที่แสดงลักษณะปรากฏอยู่นั้นทดสอบกับแบบวัดที่สร้างขึ้น ถ้าพบว่าได้คะแนนสอดคล้องกัน ก็เรียกว่า แบบวัดนี้มีความตรงตามเกณฑ์ที่กำหนด

ขั้นที่ 6 การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์ความเที่ยง (Reliability Coefficient)

การหาค่าสัมประสิทธิ์ความเที่ยงของเครื่องมือส่วนใหญ่ใช้การหาค่าความสอดคล้องภายใน (Internal Consistency) หรือความคงเส้นคงวา (Stability)

ขั้นที่ 7 การปรับปรุงเครื่องมือ

หลังจากที่วิเคราะห์ข้อความและความเชื่อถือได้ของเครื่องมือแล้ว ผู้สร้างควรนำผลวิเคราะห์มาพิจารณารายข้อว่า จะตัดทิ้ง ปรับปรุง อย่างไร แล้วจึงดำเนินการแก้ไข แต่ให้อยู่ในตารางโครงสร้าง แล้วจึงไปทดลองกับกลุ่มใหม่

ทำเช่นนี้หลายๆ ครั้ง จนไม่มีข้อความใดที่จำเป็นต้องปรับปรุง จึงคำนวณค่าความเชื่อถือได้ของเครื่องมือ แล้วสรุปผล

ขั้นที่ 8 ปกติวิสัย (Norm)

ถ้าพัฒนาเครื่องมือไปถึงขั้นที่มีความเชื่อถือได้สูงแล้ว การหาค่าปกติวิสัยจะช่วยให้การใช้เครื่องมือ การแปลความหมายเป็นไปได้ง่ายและสะดวก ค่าปรกติวิสัยนี้ส่วนใหญ่ได้จากกลุ่มจริง มีขนาดใหญ่และมีความเป็นตัวแทนของประชากร การคำนวณค่าปรกติวิสัยได้แก่ การคำนวณคะแนนมาตรฐานและการคำนวณค่าเปอร์เซ็นต์ไทล์ของข้อมูลกลุ่มใหญ่นั้นเอง

ขั้นที่ 9 การสรุปผล

เครื่องมือที่พัฒนาจนถึงขั้นสุดท้ายแล้วผู้สร้างจะต้องเขียนคู่มือการใช้ ซึ่งประกอบด้วยหัวข้อดังนี้

1. แนวคิดเกี่ยวกับเครื่องมือ
2. กรอบการสร้าง ตารางโครงสร้าง
3. ข้อความทั้งหมด (เครื่องมือวัดหรือแบบทดสอบ)
4. การสรุปผลด้านคุณภาพ
5. วิธีการใช้และการแปลผล

4. การหาคุณภาพของแบบทดสอบและเกณฑ์ปกติ

บุญชม ศรีสะอาด (2535: 50-51) กล่าวว่า แบบทดสอบหรือข้อคำถาม (Items) หรืองานชุดใดๆ ที่สร้างขึ้นเพื่อนำไปเร้าหรือชักนำให้กลุ่มตัวอย่างตอบสนอง การตอบอาจอยู่ในรูปของการเขียนตอบ การพูด การปฏิบัติ ที่สามารถสังเกตได้ วัดให้เป็นปริมาณได้ ซึ่งแบบวัดที่ใช้ในการทดสอบนี้คือ แบบทดสอบวัดบุคลิกภาพและสังคม (Personal-Social test) ซึ่งหมายถึงแบบทดสอบที่ใช้วัดคุณลักษณะในตัวบุคคล การปรับตัวให้เข้ากับสังคม เช่น วัดเจตคติ วัดความวิตกกังวล

4.1 อำนาจจำแนกของแบบทดสอบ (Discrimination Index)

ลัว่น สายยศ และอังคณา สายยศ (2543: 299) กล่าวว่า อำนาจจำแนก หมายถึง ความสามารถในการแยกลักษณะคน 2 กลุ่มได้ นั่นคือการแยกคนที่มีลักษณะสูง กับคนที่มีคุณลักษณะต่ำได้

การหาอำนาจจำแนกของของเครื่องมือนั้น ลัว่น สายยศ และอังคณา สายยศ (2543 : 299-309) กล่าวว่า การหาอำนาจจำแนกมีหลายแบบขึ้นอยู่กับธรรมชาติของคะแนนที่ได้จากเครื่องมือ นั้นๆ วิธีการหาที่ได้จากความรู้สึกมีดังนี้

4.1.1 ดัชนีพอยท์ไบซีเรียล (Point-Biserial Index) ดัชนีแบบนี้เป็นลักษณะสหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร 2 ตัวหรือคะแนน 2 กลุ่มแต่มีข้อตกลงว่า คะแนนกลุ่มหนึ่งเป็นแบบค่าความต่อเนื่อง อีกหนึ่งกลุ่มเป็นแบบไม่ต่อเนื่องมี 2 กลุ่ม

4.1.2 ดัชนีสหสัมพันธ์เพียร์สัน เนื่องจากกรณีมีข้อตกลงว่า กรณีตัวเลือกเป็นคะแนนแบบช่วงเท่ากัน เช่น 1,2,3 หรือ 1,2,3,4 หรือมากกว่านั้นก็ได้ ด้านคะแนนมากมักจะเป็นเห็นด้วยอย่างมาก หรือมีคุณลักษณะนั้นอย่างมาก เมื่อผู้ตอบเลือกตอบตัวเลือกที่มีคะแนนมาก ย่อมได้คะแนนรวมมากด้วย หรือผู้ตอบเลือกตอบตัวเลือกที่มีคะแนนน้อย ย่อมได้คะแนนรวมที่น้อยด้วย ลักษณะของคะแนน 2 อย่างขึ้นลงตามกัน แสดงว่าข้อนั้นจำแนกได้ แต่ถ้าไม่ขึ้นลงตามกันแสดงว่าค่าของอำนาจจำแนกไม่ดี หรืออาจขึ้นลงกลับกันแปลว่าเป็นข้อที่ไม่ดี

การทดสอบนัยสำคัญของค่าอำนาจจำแนก สามารถตรวจสอบได้จากตารางทดสอบค่าวิกฤตของ r แบบเพียร์สัน

4.1.3 อำนาจจำแนกจากการทดสอบที (t-test Index) การใช้ดัชนีนี้เสนอโดย A.L.Edwards ในปี 1975 ในกรณีคะแนนแสดงความรู้สึกแต่ละข้อมีมากกว่า 1 คะแนน แต่ละข้ออาจให้คะแนนเหมือน ๆ กัน นั่นคือ ถ้า 3 ก็คะแนน 3 เหมือนกันหมด โดยหลักการก็คือ พยายามหาความแตกต่างของกลุ่มที่ได้คะแนนสูงกับกลุ่มที่ได้คะแนนต่ำ ว่าทำข้อนั้นๆ ได้คะแนนเป็นไปตามความจริงหรือไม่ ค่า t ที่ยอมรับ คือ 1.75 ตามแนวมาตรฐานของ Edwards หรือสามารถหาค่า t แล้วไปเปิดตารางทดสอบค่า t และดู df กำหนดระดับนัยสำคัญ

การหาค่าอำนาจจำแนกรวมทั้งฉบับ หาได้ดังนี้

วิธีที่ 1 กรณีหาอำนาจจำแนกเป็นค่าสหสัมพันธ์ ในแต่ละข้อ ถ้าต้องการหาค่าอำนาจจำแนกรวม จะเอาค่าอำนาจจำแนกมาเฉลี่ยโดยตรงไม่ได้ เพราะตัวเลขค่าสหสัมพันธ์มีช่วงไม่เท่ากัน การบวกลบคูณหารจึงไม่สามารถแปลความหมายได้ จึงนิยมเปลี่ยนค่าอำนาจจำแนก r เป็นคะแนนช่วงเท่ากันคือ z ก่อน ค่า z ตัวนี้เรียกว่า Fisher's z เมื่อคำนวณค่า z ได้แล้ว สามารถเปิดหาค่า r กลับได้โดยดูจากค่าของ Fisher's z

วิธีที่ 2 พิจารณาการกระจายของคะแนนกิลฟอร์ด (Guilford.1954) ให้ความคิดว่าข้อสอบจะจำแนกคนแต่ละคนได้ก็ต่อเมื่อคะแนนการแจกแจงกระจาย การพิจารณาจากการแจกแจงของคะแนนของข้อสอบจึงเป็นแนวทางการหาค่าอำนาจจำแนกอย่างหนึ่ง แต่ละคนจะจำกันได้ ถ้า

แต่แต่ละคนทำคะแนนได้แตกต่างกัน การเอาคะแนนข้อสอบมาสัมพันธ์กับคะแนนการตอบของคนมอง ในรูปของความถี่แต่ละคะแนนจึงทำให้ได้สูตรการจำแนกเกิดขึ้น G.A. Ferguson คิดสูตรนี้เมื่อปี 1949

4.2 ความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ (Reliability)

ลัวัน สายยศ และอังคณา สายยศ (2543: 310-317) กล่าวว่า การหาความเชื่อมั่น ต้องพิจารณาคะแนนจากตัวเลือกให้ดี เพื่อจะได้พิจารณาว่าแบบนั้นๆ เหมาะสมกับข้อตกลงเบื้องต้นของการหาความเชื่อมั่นสูตรใด แต่ที่นิยมกันมักจะหาความเชื่อมั่นดังต่อไปนี้

4.2.1 แบบสอบซ้ำ (Test-Retest) หมายความว่า สอบวัดความรู้สึกของกลุ่มหนึ่งครั้งแรกแล้ว เว้นระยะเวลาพอเหมาะสมแล้วนำแบบทดสอบชุดเดิมไปสอบกลุ่มหรือคนเดิมอีกครั้งหนึ่ง ถ้าข้อสอบดีจริงความรู้สึกของคนเดียวกันต่อสิ่งหนึ่ง ในระยะเวลาไม่นานนักก็น่าจะเหมือนเดิม คะแนนที่ได้น่าจะเท่าเดิม การหาสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่นแบบนี้ต้องใช้สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน

4.2.2 แบบทดสอบคู่ขนาน (Alternative Forms หรือ Parallel Forms) ข้อสอบที่เป็นคู่ขนานนั้น ต้องคำนึงเกณฑ์เหล่านี้

- วัดเป้าเดียวกัน หรือมุ่งวัดสิ่งเดียวกัน
- มีความยากง่ายหรือสัดส่วนของการตอบได้คะแนนแต่ละแบบทดสอบพอๆกัน
- มีความแปรปรวนจากคะแนนการวัดพอๆกัน
- ถ้าเป็นข้อสอบที่วัดองค์ประกอบเดียวกันหลายๆ ข้อ สามารถสุ่มแยกออกเป็นสองฉบับให้มีจำนวนข้อเท่า ๆ กันได้

4.2.3 แบบหาความคงเส้นคงวาภายใน (Internal Consistency) เป็นการสอบเพียงครั้งเดียวสามารถมาหาการกระจายของแต่ละข้อว่าเป็นอย่างไร และหาการกระจายของคะแนนรวมทั้งหมดเป็นเท่าไร แล้วนำมาหาความเกี่ยวพันกัน ความเชื่อมั่นที่นิยมใช้คือ สัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha-Coefficient) ของครอนบัทซ์ (Cronbach.1991)

4.2.4 การหาความเชื่อมั่นโดยอาศัยสหสัมพันธ์ภายในของแต่ละข้อ การหาความเชื่อมั่นแบบแอลฟาก็เป็นตระกูลเดียวกันกับการหาความเชื่อมั่นแบบสเปียร์แมน-บราวน์ (Spearman-Brown) และแบบคูเดอร์-ริชาร์ดสัน (Kuder-Richardson-21) กลุ่มการหาความเชื่อมั่นแบบนี้จริงๆ มาจากการหาความสัมพันธ์ภายในของแต่ละข้อนั่นเอง

4.2.5 องค์ประกอบหรือปัจจัยที่มีผลต่อค่าของความเชื่อมั่น ความเชื่อมั่นจะมีค่ามากหรือน้อยขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายอย่างแต่ที่น่าเอามาคิดแก้ไขดังนี้ 1) ลักษณะกลุ่มตัวอย่าง 2) ความเป็นเอกพันธ์ของข้อสอบ 3) จำนวนของข้อสอบ

4.2.6 ระดับความเชื่อมั่นที่ยอมรับ ในการพิจารณาว่าค่าความเชื่อมั่นเท่าไรจึงจะเป็นที่ยอมรับได้นั้นขึ้นอยู่กับชนิดของเครื่องมือวัด

4.3 เกณฑ์ปกติ (Norms)

ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ (2539: 316-317) กล่าวว่า การสร้างเกณฑ์ปกติมีการสร้างโดยยึดหลักการทางสถิติหลายอย่าง เช่น

4.3.1 เกณฑ์ปกติเปอร์เซ็นต์ไทล์ (Percentile norms) เกณฑ์แบบนี้สร้างจากคะแนนดิบที่มาจากประชากร หรือ กลุ่มตัวอย่างที่เป็นตัวแทนที่ดี แล้วดำเนินการตามวิธีการสร้างเกณฑ์ปกติ แต่พอถึงค่าเปอร์เซ็นต์ไทล์ก็หยุดแค่นั้น เกณฑ์ปกติแบบนี้เป็นคะแนนจัดอันดับเท่านั้น จะนำมาบวกลบกันไม่ได้ แต่สามารถเปรียบเทียบและแปลความหมายได้

4.3.2 คะแนนปกติคะแนนที (T-Score Norms) นิยมใช้กันมากเพราะเป็นคะแนนมาตรฐานสามารถนำมาบวกลบและเฉลี่ยได้ มีค่าเหมาะสมในการแปลความหมาย คือมีค่าตั้งแต่ 0 ถึง 100 มีคะแนนเฉลี่ย 50 ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน 10

4.3.3 เกณฑ์ปกติสเตนไนน์ (Staninies norms) คะแนนแบบนี้เป็นคะแนนมาตรฐานชนิดหนึ่ง แต่มีค่าเพียง 9 ตัว (Standard nine point) ค่าตั้งแต่ 1 ถึง 9 คะแนนเฉลี่ยอยู่ที่คะแนน 5 คะแนนมีความเบี่ยงเบนมาตรฐานประมาณ 2 คะแนน วิธีการหามักจะเทียบจากเปอร์เซ็นต์ของคะแนนเรียงตามค่าจะสะดวกกว่า

4.3.4 เกณฑ์ปกติตามอายุ (Age norms) แบบทดสอบมาตรฐานบางอย่างหาเกณฑ์ปกติตามอายุ เพื่อดูพัฒนาการในเรื่องเดียวกันว่า อายุต่างกันจะมีพัฒนาการอย่างไร โดยมากจะเป็นแบบทดสอบวัดเชาวน์ปัญญาและความถนัดจะหาเกณฑ์ปกติโดยวิธีนี้ ส่วนแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์จะหาเฉพาะแบบทดสอบที่เป็นวิชาพื้นฐานจริงๆ เช่น ภาษา และคณิตศาสตร์ เป็นต้น

4.3.5 เกณฑ์ปกติตามระดับชั้น (Grade norms) เป็นการหาเกณฑ์ปกติตามระดับชั้นว่าคะแนนเท่าไรควรอยู่ระดับไหนจึงเหมาะสม แบบทดสอบที่จะทำเกณฑ์ปกติชนิดนี้ได้ก็ต้องเป็นเนื้อหาเดียวกัน

สัญญา โพธิ์บัติ (2545: 22) กล่าวว่า เกณฑ์ปกติ (norms) เป็นมาตรฐานที่กำหนดไว้ในเรื่องใดเรื่องหนึ่งของประชากรกลุ่มใด กลุ่มหนึ่ง ซึ่งแสดงถึงความสัมพันธ์ระหว่างคะแนนเฉลี่ยเฉพาะกลุ่มในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ถ้าแบ่งตามขนาดของจำนวนคนสามารถแบ่งได้เป็น 4 ชนิดดังนี้

1. เกณฑ์ปกติระดับชาติ (National norms) เป็นเกณฑ์มาตรฐานที่คิดเฉลี่ยจากภาพรวมทั้งประเทศ

2. เกณฑ์ปกติระดับท้องถิ่น (Local norms) เป็นเกณฑ์มาตรฐานที่คิดเฉลี่ยเฉพาะท้องถิ่นใดท้องถิ่นหนึ่ง

3. เกณฑ์ปกติเฉพาะกลุ่มพิเศษ (Special groups norms) เป็นเกณฑ์มาตรฐานที่คิดเฉลี่ยจากคนกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งเฉพาะ

4. เกณฑ์ปกติระดับโรงเรียน (School mean norms) เป็นเกณฑ์มาตรฐานที่คิดเฉลี่ยจากนักเรียนในโรงเรียน

การสร้างเกณฑ์ปกติ มีขอบข่ายดังนี้

1. ประชากรที่ใช้ต้องมีจำนวนมาก
 2. ข้อมูลที่นำมาสร้างเกณฑ์ปกติต้องเป็นตัวแทนของประชากรได้จริงโดยได้จากการสุ่มตัวอย่างที่กระจาย ค่าที่ได้ไม่สูงหรือต่ำจนเกินไป
 3. เกณฑ์ปกติที่ได้ควรใช้เฉพาะกลุ่มในท้องถิ่นเท่านั้น เพราะแต่ละท้องถิ่นมีความแตกต่างกัน
 4. เกณฑ์ปกติต้องมีการปรับปรุงเสมอ เพราะการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและด้านต่างๆ ส่งผลต่อลักษณะความสามารถของบุคคล
 5. จะต้องได้มาจากการสอบวัดที่เที่ยงตรงและเชื่อถือได้
 6. ต้องสอบกับบุคคลจำนวนมากที่เป็นตัวแทนที่แท้จริงของประชากรนั้นๆ
- สรุปได้ว่า ในการสร้างเกณฑ์ปกติ ต้องคำนึงถึงลักษณะสำคัญ 3 ประการคือ
1. ต้องเป็นปัจจุบัน (Present)
 2. ต้องเป็นตัวแทนที่แท้จริง (Representativeness)
 3. มีความเกี่ยวข้องกับขนาดของกลุ่ม (Relevance)

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2548 จำนวน 118 โรงเรียน

กลุ่มรู้จัก (Known Group) ในการทำวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นิสิตปริญญาโท สาขาจิตวิทยาการแนะแนว ชั้นปีที่ 2 และ 3 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ จำนวน 50 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้เป็นนักเรียนชาย และนักเรียนหญิงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2548 โรงเรียนในสังกัดคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 1,056 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi - State Sampling) (กัลยา วานิชย์บัญชา. 2548: 22) ตามขั้นตอนต่อไปนี้

1. นำรายชื่อโรงเรียนมาทั้งหมด 118 โรงเรียน มาแบ่งตามที่ตั้งของเขตการศึกษาของโรงเรียน ซึ่งมีทั้งหมด 3 เขตการศึกษา และทำการสุ่มเขตอย่างง่าย โดยแต่ละเขตการศึกษาจะสุ่มเขตปกครองมา 3 เขตการปกครอง รวมเป็นจำนวน 9 เขตการปกครอง จากเขตการปกครองทั้งหมด 50 เขตการปกครอง ซึ่งได้แก่ เขตดุสิต เขตดินแดง เขตพญาไท เขตจตุจักร เขตลาดพร้าว เขตบางเขน เขตตลิ่งชัน เขตบางกอกน้อย เขตบางพลัด

2. สุ่มโรงเรียนจากเขตการปกครองเขตละ 1 โรงเรียน โดยทำการสุ่มอย่างง่าย ซึ่งได้เป็นโรงเรียนดังต่อไปนี้ คือ โรงเรียนราชวินิต มัชฌิม โรงเรียนกุนนทรูทธารามวิทยาคม โรงเรียนสันติราษฎร์วิทยาลัย โรงเรียนสารวิทยา โรงเรียนลาดปลาเค้าพิทยาคม โรงเรียนรัตนโกสินทร์สมโภชน์ บางเขน โรงเรียนมหารัชมงคล โรงเรียนวิมุขยารามพิทยากร โรงเรียนมัธยมวัดดุสิตดารา

3. สุ่มห้องเรียนจากโรงเรียนแต่ละแห่ง โดยใช้วิธีจับฉลากห้องเรียนทั้งหมด 27 ห้องเรียน โดยแต่ละห้องเรียนจะให้นักเรียนในห้องทุกคนเป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวนนักเรียนห้องเรียนละประมาณ 50 คน รวมทั้งหมด 1,350 คน

รายชื่อโรงเรียนกลุ่มตัวอย่างที่ได้จากการแบ่งตามที่ตั้งเขตการปกครองของโรงเรียน จำนวน 50 เขตการปกครอง ดังรายละเอียดในตาราง 1

ตาราง 1 รายชื่อโรงเรียนกลุ่มตัวอย่าง ในจังหวัดกรุงเทพมหานคร ตามการแบ่งกลุ่มของสังกัด สำนักงานคณะกรรมการศึกษาขั้นพื้นฐาน

เขตการศึกษา	ชื่อเขตการปกครอง	โรงเรียนที่สุ่มได้	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง (คน)
สำนักงานพื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานคร			
เขต 1 (41 โรงเรียน)	เขตดุสิต	โรงเรียนราชวินิต มัชฌิม	114
	เขตดินแดง	โรงเรียนกุนนทรีรุทธารามวิทยาคม	131
	เขตพญาไท	โรงเรียนสันติราษฎร์วิทยาลัย	122
เขต 2 (35 โรงเรียน)	เขตจตุจักร	โรงเรียนสารวิทยา	120
	เขตลาดพร้าว	โรงเรียนลาดปลาเค้าพิทยาศึกษา	101
	เขตบางเขน	โรงเรียนรัตนโกสินทร์สมโภชบางเขน	105
เขต 3 (42 โรงเรียน)	เขตตลิ่งชัน	โรงเรียนมหารณพาราม	133
	เขตบางพลัด	โรงเรียนวิมุตยารามพิทยากร	112
	เขตบางกอกน้อย	โรงเรียนมัธยมวัดดุสิตาราม	118
รวม	9	9	1,056

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยนี้ เป็นการพัฒนาแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบอาชีพผู้ให้คำปรึกษาที่สร้างขึ้นจำนวน 1 ฉบับ จำนวน 69 ข้อ ประกอบด้วยแบบวัด 3 ด้าน ดังนี้

1. แบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ด้านความรู้
2. แบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ด้านความสนใจ
3. แบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ด้านบุคลิกภาพ

ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การสร้างแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบอาชีพผู้ให้คำปรึกษา ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้

1. ศึกษานิยาม ทฤษฎีเอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบอาชีพผู้ให้คำปรึกษาเพื่อนำมาใช้เป็นแนวทางในการสร้างแบบวัดให้สอดคล้องและครอบคลุมนิยามศัพท์เฉพาะ

2. สร้างข้อความในแบบวัดให้ครอบคลุมนิยามศัพท์เฉพาะจำนวน 95 ข้อ ซึ่งประกอบไปด้วยแบบวัด 3 ด้าน ดังนี้

- 2.1 แบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบอาชีพผู้ให้คำปรึกษาด้านความรู้ ซึ่งผู้วิจัยสร้างแบบวัดเป็นแบบถูกผิด จำนวน 40 ข้อ

- 2.2 แบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบอาชีพผู้ให้คำปรึกษาด้านความสนใจ ซึ่งผู้วิจัยสร้างแบบวัดเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) ของลิเคอร์ท (Likert) จำนวน 26 ข้อ

- 2.3 แบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบอาชีพผู้ให้คำปรึกษาด้านบุคลิกภาพ ซึ่งผู้วิจัยสร้างแบบวัดเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) ของลิเคอร์ท (Likert) จำนวน 29 ข้อ

3. นำแบบวัดที่สร้างขึ้นไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ตรวจสอบความถูกต้อง คือ ผศ. ดร.นันทนา วงษ์อินทร์ แล้วนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญ 3 คน ได้แก่ ผู้ช่วยศาสตราจารย์วันเพ็ญ พงศ์ประยูร อาจารย์ไพศาล อันประเสริฐ และอาจารย์มณฑิรา จารุเพ็ง ตรวจสอบเครื่องมือ พิจารณาว่าแบบวัดนี้สอดคล้องและถูกต้องตามเนื้อหาหรือไม่ โดยให้คะแนนคือ +1 ถ้าผู้เชี่ยวชาญเห็นว่าสอดคล้องตามเนื้อหาและนิยามศัพท์ คะแนน 0 ถ้าผู้เชี่ยวชาญไม่แน่ใจว่าสอดคล้องตามเนื้อหาและนิยามศัพท์ คะแนน -1 ถ้าผู้เชี่ยวชาญเห็นว่าไม่สอดคล้องตามเนื้อหาและนิยามศัพท์ หลังจากนั้นทำการตรวจสอบหาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) และภาษาที่ใช้ให้ สอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะและกลุ่มตัวอย่าง จากนั้นคำนวณหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ที่มีค่าตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป โดยมีการคัดเลือกข้อคำถามด้านความรู้ที่ผ่านเกณฑ์ จำนวน 40 ข้อ ด้านความสนใจ

จำนวน 26 ข้อ และด้านบุคลิกภาพ จำนวน 29 ข้อ โดยมีค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบวัด ลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบอาชีพผู้ให้คำปรึกษา ระหว่าง 0.7 ถึง 1.0

4. นำแบบวัดซึ่งผ่านการตรวจสอบคุณภาพเบื้องต้นด้านความเที่ยงตรงโดยผู้เชี่ยวชาญ และปรับปรุงแก้ไขแล้ว ไปทดลองใช้ (Try Out) กับกลุ่มนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียน จันทรหุ่นบำเพ็ญ จำนวน 100 คน เพื่อตรวจสอบคุณภาพของแบบวัด ด้านความรู้ วิเคราะห์หาค่า ความเชื่อมั่นทั้งฉบับโดยใช้สูตร KR - 20 ของคูเดอร์ - ริชาร์ดสัน และหาค่าความยากง่าย (p) สำหรับด้านความสนใจและด้านบุคลิกภาพ วิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกรายข้อ โดยใช้สูตร t-test เทคนิค 25 เปอร์เซนต์ ของกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำเพื่อตัดข้อที่มีค่า t มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และหาค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดโดยสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha-Coefficient) ของครอนบัก (Cronbach) โดยด้านความรู้มีค่าความยากง่าย(p) 0.32 ถึง 0.80 และค่าความเชื่อมั่น $R_{tt}=0.70$ ด้านความสนใจ มีค่าอำนาจจำแนก(t)อยู่ที่ระหว่าง 4.01 ถึง 8.05 และมีค่าความเชื่อมั่น $\alpha = 0.90$ และด้านบุคลิกภาพ มีค่าอำนาจจำแนก(t)อยู่ที่ระหว่าง 3.84 ถึง 11.10 และมีค่าความเชื่อมั่น $\alpha = 0.92$

จากผลการวิเคราะห์พบว่าคำถามที่ผ่านเกณฑ์จำนวนรวมทั้งสิ้น 69 ข้อ แบ่งเป็นแบบวัด ลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบอาชีพผู้ให้คำปรึกษาด้านความรู้ จำนวน 24 ข้อ ด้านความ สนใจ จำนวน 20 ข้อ และด้านบุคลิกภาพ จำนวน 25 ข้อ

5. ปรับข้อความคำถามของแบบวัดให้สมบูรณ์

6. นำแบบวัดที่ผ่านจากกลุ่มการทดลอง (Try Out) ไปทดลองใช้กับกลุ่มที่มีลักษณะ สอดคล้องกับกลุ่ม Known Group จำนวน 50 คน เพื่อหาค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดลักษณะที่พึง ประสงค์ของผู้ประกอบอาชีพผู้ให้คำปรึกษา โดยใช้สูตร KR - 20 ของคูเดอร์ - ริชาร์ดสัน และ สัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha-Coefficient) ของครอนบัก โดยมีค่าความเชื่อมั่นด้านความรู้เท่ากับ 0.62 ด้านความสนใจ เท่ากับ 0.88 และด้านบุคลิกภาพ เท่ากับ 0.92

7. นำแบบวัดที่หาค่าความเชื่อมั่นแล้วไปหาเกณฑ์ปกติ (Norms) กับนักเรียนชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 3 ทั้งหมด 9 โรงเรียน จำนวน 1,056 คน

ตัวอย่างแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบอาชีพผู้ให้คำปรึกษา

ตอนที่ 1 แบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบอาชีพผู้ให้คำปรึกษาด้านความรู้

ข้อ	ข้อความ	ใช่	ไม่ใช่
1	งานให้คำปรึกษาเป็นงานที่ชี้แนะ ให้บุคคลปฏิบัติตาม		
2	ผู้ให้คำปรึกษามีหน้าที่ช่วยให้บุคคลคลายความเครียด ความวิตกกังวล		

เกณฑ์การให้คะแนน

ถ้าตอบถูกให้ 1 คะแนน ตอบผิดให้ 0 คะแนน

ตอนที่ 2 แบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบอาชีพผู้ให้คำปรึกษาด้านความความสนใจ

ข้อ	ข้อความ	มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด
1	ข้าพเจ้าสนใจในอาชีพผู้ให้คำปรึกษา					
2	ข้าพเจ้าชอบอ่านหนังสือเกี่ยวกับการให้ความ ช่วยเหลือผู้คน					

ตอนที่ 3 แบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบอาชีพผู้ให้คำปรึกษาด้านบุคลิกภาพ

ข้อ	ข้อความ	มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด
1	ข้าพเจ้าเป็นคนสุขุมและรอบคอบ					
2	ข้าพเจ้ามีความเป็นมิตร เข้ากับผู้อื่นได้ง่าย					

เกณฑ์การให้คะแนนด้านความสนใจและด้านบุคลิกภาพ

ข้อความทางบวกมีเกณฑ์ให้คะแนนดังนี้

มากที่สุด	ให้คะแนน	5
มาก	ให้คะแนน	4
ปานกลาง	ให้คะแนน	3
น้อย	ให้คะแนน	2
น้อยที่สุด	ให้คะแนน	1

ข้อความทางลบมีเกณฑ์ให้คะแนนดังนี้

มากที่สุด	ให้คะแนน	1
มาก	ให้คะแนน	2
ปานกลาง	ให้คะแนน	3
น้อย	ให้คะแนน	4
น้อยที่สุด	ให้คะแนน	5

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการดังต่อไปนี้

1. ติดต่อขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ถึงผู้อำนวยการโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในเขตกรุงเทพมหานคร เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยผู้วิจัยนำหนังสือไปติดต่อด้วยตนเอง

2. ผู้วิจัยประสานงานกับครูแนะแนวในโรงเรียนเพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

3. ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยผู้วิจัยได้ดำเนินการแจกแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบอาชีพผู้ให้คำปรึกษา ให้กับนักเรียน จำนวน 9 โรงเรียน โรงเรียนละ 150 ชุด รวมทั้งสิ้น 1,350 ชุด และเก็บรวบรวมข้อมูลมาได้ทั้งสิ้น 1,220 ชุด มีแบบวัดที่ไม่สมบูรณ์จำนวน 164 ชุด และมีแบบวัดฉบับที่นักเรียนตอบครบสมบูรณ์ จำนวน 1,056 ชุด คิดเป็นร้อยละ 86.56

4. นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ด้วยวิธีการทางสถิติ

การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์เครื่องมือ

1. สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1.1 หาสถิติพื้นฐาน คือ ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

1.2 หาค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา โดยวิธีหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่าง

ข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ (Index of Congruence: IOC) (พิชิต ฤทธิ์จรูญ. 2545 : 150)

$$IOC = \frac{^3 R}{N}$$

เมื่อ IOC แทน ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์

$^3 R$ แทน ผลรวมของคะแนนการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ

N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

1.3 หาค่าความยากง่าย (p) ของแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบอาชีพผู้ให้คำปรึกษา (สมนึก ภัททิยธนี. 2541: 200-201)

$$P = \frac{P_H + P_L}{2n}$$

เมื่อ	p	แทน	ค่าความยากของข้อสอบ
	H	แทน	จำนวนคนในกลุ่มสูงตอบถูก
	L	แทน	จำนวนคนในกลุ่มต่ำตอบถูก
	N	แทน	จำนวนคนทั้งหมดในกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง

1.4 หาค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดด้านความรู้ โดยใช้สูตร KR – 20 ของ kuder Richardson (พิชิต ฤทธิ์จรูญ. 2545: 157)

$$r_{tt} = \frac{n}{n-1} \left[1 - \frac{\sum pq}{S^2} \right]$$

เมื่อ	r_{tt}	แทน	สัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่นของแบบวัด
	n	แทน	จำนวนข้อสอบ
	S^2	แทน	ความแปรปรวนของคะแนนรวมทั้งฉบับ
	p	แทน	สัดส่วนของคนทำถูกในแต่ละข้อ
	q	แทน	สัดส่วนของคนทำผิดในแต่ละข้อ ($q = 1-p$)

1.5 หาค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ด้านความสนใจและบุคลิกภาพ โดยวิธีสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ของ Cronbach (ล้วน สายยศ; อังคณา สายยศ. 2538: 200)

$$\alpha = \frac{n}{n-1} \left(1 - \frac{\sum S_i^2}{S_t^2} \right)$$

เมื่อ	α	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่น
	N	แทน	ผลรวมของคะแนนเป็นรายข้อของแต่ละบุคคล
	S_i^2	แทน	คะแนนความแปรปรวนของข้อสอบรายข้อ
	S_t^2	แทน	คะแนนความแปรปรวนของทั้งฉบับ

1.6 หาค่าอำนาจจำแนกของแบบวัดด้านความสนใจและด้านบุคลิกภาพโดยใช้ t-test แบบเทคนิค 25 เปอร์เซนต์ของกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำ (ล้วนสายยศ; และ อังคณา สายยศ. 2538: 215-217)

$$t = \frac{\bar{X}_H - \bar{X}_L}{\sqrt{\frac{S_H^2}{n_H} + \frac{S_L^2}{n_L}}}$$

เมื่อ	t	แทน	ค่าอำนาจจำแนกของข้อสอบ
	\bar{X}_H	แทน	ค่าเฉลี่ยของกลุ่มสูง
	\bar{X}_L	แทน	คะแนนเฉลี่ยของทุกกลุ่ม
	S_H^2	แทน	คะแนนความแปรปรวนของกลุ่มสูง
	S_L^2	แทน	คะแนนความแปรปรวนของกลุ่มต่ำ
	N_H	แทน	จำนวนของกลุ่มตัวอย่างในกลุ่มสูง
	N_L	แทน	จำนวนของกลุ่มตัวอย่างในกลุ่มต่ำ

2. สร้างเกณฑ์ปกติ (Norms) โดยหาคะแนนที่ปกติจากการหาตำแหน่งเปอร์เซ็นต์ไทล์ (Percentile Score) แล้วนำค่าเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ได้ไปเปิดตารางสำหรับเปลี่ยนเป็นคะแนนที่ (Normalized T-Score) หาเปอร์เซ็นต์ไทล์ (สมนึก ภัททิยธนี. 2541: 266-270)

$$P = \left(cf + \frac{1}{2} f \right) \frac{100}{N}$$

เมื่อ	P	แทน	ค่าเปอร์เซ็นต์ไทล์
	cf	แทน	ความถี่สะสมในชั้นที่ต่ำลงมา
	f	แทน	ความถี่ของชั้นนั้น
	N	แทน	จำนวนผู้เรียน

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์และอักษรย่อที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

\bar{X}	แทน	ค่าเฉลี่ย
SD	แทน	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
Min	แทน	คะแนนต่ำสุด
Max	แทน	คะแนนสูงสุด
N	แทน	จำนวนคน
K	แทน	จำนวนข้อ
S	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
t	แทน	ค่าอำนาจจำแนกของแบบวัดด้านความสนใจและบุคลิกภาพ
α	แทน	ความเชื่อมั่นของแบบวัดด้านความสนใจและด้านบุคลิกภาพ
p	แทน	ค่าความยากง่ายของแบบวัดด้านความรู้
r_{tt}	แทน	ค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดด้านความรู้
T	แทน	คะแนนที่ปกติ (Normalized T – Score)

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 การหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Congruence: IOC)

ตอนที่ 2 การหาคูณภาพของแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบอาชีพผู้ให้
คำปรึกษา

ตอนที่ 3 ค่าสถิติพื้นฐานของแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบอาชีพผู้ให้
คำปรึกษา

ตอนที่ 4 การสร้างเกณฑ์ปกติของแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบอาชีพผู้ให้
คำปรึกษา

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 การหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Congruence: IOC)

ผู้วิจัยได้นำแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบอาชีพผู้ให้คำปรึกษา ไปตรวจคุณภาพเบื้องต้น โดยผู้เชี่ยวชาญด้านจิตวิทยาการให้คำปรึกษา รวม 3 ท่าน พิจารณาความสอดคล้องแล้วนำผลการพิจารณามาคำนวณหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Congruence: IOC) เพื่อคัดเลือกข้อคำถามที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป รายละเอียดดังภาคผนวก ก ผลปรากฏว่า ได้ข้อคำถามที่มีคุณภาพอยู่ในเกณฑ์ จำนวน 95 ข้อ มีค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.7-1.0 และผู้วิจัยได้ทำการปรับปรุงข้อคำถามตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญและคัดเลือกข้อคำถามไว้ทั้งหมด เพื่อนำไปใช้ในการทดสอบต่อไป

ตอนที่ 2 การหาคุณภาพเครื่องมือ

ผู้วิจัยนำแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบอาชีพผู้ให้คำปรึกษา ไปวิเคราะห์หาค่าความยากง่าย (p) ค่าอำนาจจำแนก (t) และค่าความเชื่อมั่น กับกลุ่มที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง

ตาราง 2 ค่าความยากง่าย(p) ค่าอำนาจจำแนก(t) ค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบอาชีพผู้ให้คำปรึกษาของกลุ่มที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง (Try Out) (n = 100)

แบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์	k	p	t	ค่าความเชื่อมั่น
ด้านความรู้				
เกี่ยวกับอาชีพผู้ให้คำปรึกษา	14	0.32-0.80	-	
เกี่ยวกับวิธีการให้ความช่วยเหลือผู้อื่น	10	0.46-0.80	-	
รวม	24	0.32-0.80	-	$r_{tt} = 0.70$
ด้านความสนใจ				
สนใจในอาชีพผู้ให้คำปรึกษา	7	-	4.80-5.83	
สนใจเกี่ยวกับผู้อื่น	5	-	4.29-7.34	
สนใจข้อมูลข่าวสาร	8	-	4.01-8.05	$\alpha = 0.90$
รวม	20	-	4.01-8.05	
ด้านบุคลิกภาพ				
บุคลิกภาพโดยทั่วไป	15	-	3.84-11.10	
การติดต่อสื่อสารกับบุคคลอื่น	10	-	4.56-10.08	
รวม	25	-	3.84-11.10	$\alpha = 0.92$

จากตาราง 2 ผลการวิจัยพบว่าแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบอาชีพผู้ให้คำปรึกษา ด้านความรู้มีข้อคำถามที่ผ่านเกณฑ์ทั้งสิ้น 24 ข้อ มีค่าความยากง่าย (p) ทั้งฉบับอยู่ระหว่าง 0.32-0.80 มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ (Reliability) โดยวิธีของคูเดอร์ ริชาร์ดสัน (KR₂₀) โดยได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.70

ผู้วิจัยนำแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบอาชีพผู้ให้คำปรึกษา ด้านความสนใจ มีข้อคำถามที่ผ่านเกณฑ์ทั้งสิ้น 20 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนก โดยวิธีการแจกแจงที่ (t-distribution) และแบ่งเป็นกลุ่มสูงกลุ่มต่ำ เทคนิค 25 เปอร์เซนต์ แล้วคัดเลือกข้อคำถามที่มีค่าอำนาจจำแนก (t) ตั้งแต่ 1.96 ขึ้นไป (บุญเรียง ขจรศิลป์. 2542: 155) ได้ข้อคำถามที่มีค่าอำนาจจำแนก (t) ตั้งแต่ 4.01-8.05 ไว้เป็นข้อคำถาม และมีค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา (Alpha-coefficient) เท่ากับ 0.90

ผู้วิจัยนำแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบอาชีพผู้ให้คำปรึกษา ด้านบุคลิกภาพ มีข้อคำถามที่ผ่านเกณฑ์ทั้งสิ้น 25 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนก โดยวิธีการแจกแจงที่ (t-distribution) และแบ่งเป็นกลุ่มสูงกลุ่มต่ำ เทคนิค 25 เปอร์เซนต์ แล้วคัดเลือกข้อคำถามที่มีค่าอำนาจจำแนก (t) ตั้งแต่ 1.96 ขึ้นไป (บุญเรียง ขจรศิลป์. 2542: 155) ได้ข้อคำถามที่มีค่าอำนาจจำแนก (t) ตั้งแต่ 3.84-11.10 ไว้เป็นข้อคำถาม และมีค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา (Alpha-coefficient) เท่ากับ 0.92

ผู้วิจัยนำแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบอาชีพผู้ให้คำปรึกษา ไปวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นกับกลุ่มرضัด ดังตารางที่ 3

ตาราง 3 ค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบอาชีพผู้ให้คำปรึกษา (Known Group) (n = 50)

แบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์	จำนวนข้อ(k)	ค่าความเชื่อมั่น
ด้านความรู้	24	0.62
ด้านความสนใจ	20	0.88
ด้านบุคลิกภาพ	25	0.92

จากตาราง 3 พบว่า ค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบอาชีพผู้ให้คำปรึกษาของกลุ่มرضัด (Known Group) ทั้ง 3 ด้านมีค่าความเชื่อมั่นดังนี้

ด้านความรู้ความเข้าใจ จำนวน 24 ข้อ ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.62

ด้านสนใจ จำนวน 20 ข้อ ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.88 และ

ด้านบุคลิกภาพ จำนวน 25 ข้อ ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.92

ผู้วิจัยนำแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบอาชีพผู้ให้คำปรึกษา ไปวิเคราะห์หาค่าความยากง่าย (p) ค่าอำนาจจำแนก (t) ค่าความเชื่อมั่น กับกลุ่มตัวอย่าง ดังตาราง 4

ตาราง 4 ค่าความยากง่าย(p) ค่าอำนาจจำแนก(t) ค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบอาชีพผู้ให้คำปรึกษาของกลุ่มตัวอย่าง (n = 1,056)

แบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์	k	p	t	ค่าความเชื่อมั่น
<u>ด้านความรู้</u>				
เกี่ยวกับอาชีพผู้ให้คำปรึกษา	14	0.39-0.80	-	
เกี่ยวกับวิธีการให้ความช่วยเหลือผู้อื่น	10	0.48-0.80	-	
รวม	24	0.39-0.80	-	$r_{tt} = 0.64$
<u>ด้านความสนใจ</u>				
สนใจในอาชีพผู้ให้คำปรึกษา	7	-	12.01-22.08	
สนใจเกี่ยวกับผู้คน	5	-	15.76-20.33	
สนใจข้อมูลข่าวสาร	8	-	16.62-23.10	$\alpha = 0.88$
รวม	20	-	12.01-23.10	
<u>ด้านบุคลิกภาพ</u>				
บุคลิกภาพโดยทั่วไป	15	-	9.56-20.68	
การติดต่อสื่อสารกับบุคคลอื่น	10	-	17.97-24.52	
รวม	25	-	9.56-24.52	$\alpha = 0.87$

จากตาราง 4 ผลการวิจัยพบว่าแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบอาชีพผู้ให้คำปรึกษา ด้านความรู้มีข้อคำถามที่ผ่านเกณฑ์ทั้งสิ้น 24 ข้อ มีค่าความยากง่าย (p) ทั้งหมดอยู่ระหว่าง 0.39-0.80 มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ (Reliability) โดยวิธีของคูเดอร์ ริชาร์ดสัน (KR_{20}) โดยได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.64

ผู้วิจัยนำแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบอาชีพผู้ให้คำปรึกษา ด้านความสนใจ มีข้อคำถามที่ผ่านเกณฑ์ทั้งสิ้น 20 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนก โดยวิธีการแจกแจงที (t-distribution) และแบ่งเป็นกลุ่มสูงกลุ่มต่ำ เทคนิค 25 เปอร์เซนต์ แล้วคัดเลือกข้อคำถามที่มีค่าอำนาจจำแนก (t) ตั้งแต่ 1.96 ขึ้นไป (บุญเรียง ขจรศิลป์. 2542: 155) ได้ข้อคำถามที่มีค่าอำนาจจำแนก (t) ตั้งแต่ 12.01-23.10 ไว้เป็นข้อคำถาม และมีค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา (Alpha-coefficient) เท่ากับ 0.88

ผู้วิจัยนำแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบอาชีพผู้ให้คำปรึกษา ด้านบุคลิกภาพ มีข้อคำถามที่ผ่านเกณฑ์ทั้งสิ้น 25 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนก โดยวิธีการแจกแจงที่ (t-distribution) และแบ่งเป็นกลุ่มสูงกลุ่มต่ำ เทคนิค 25 เปอร์เซนต์ แล้วคัดเลือกข้อคำถามที่มีค่าอำนาจจำแนก (t) ตั้งแต่ 1.96 ขึ้นไป (บุญเรียง ขจรศิลป์. 2542: 155) ได้ข้อคำถามที่มีค่าอำนาจจำแนก (t) ตั้งแต่ 9.56-24.52 ไว้เป็นข้อคำถาม และมีค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา (Alpha-coefficient) เท่ากับ 0.87

ตอนที่ 3 ค่าสถิติพื้นฐาน

ผู้วิจัยนำแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบอาชีพผู้ให้คำปรึกษา ไปวิเคราะห์หาค่าสถิติพื้นฐานเพื่อหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) กับกลุ่มตัวอย่าง

ตาราง 5 ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ของแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบอาชีพผู้ให้คำปรึกษาที่ใช้กับกลุ่มตัวอย่าง (N = 1,056)

แบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์	k	Max	Min	\bar{X}	SD
ด้านความรู้					
รวม	24	24	10	18.34	2.69
ด้านความสนใจ					
รวม	20	100	37	68.80	10.35
ด้านบุคลิกภาพ					
รวม	25	125	62	90.65	11.09

จากตาราง 5 ผลการวิจัยพบว่าแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบอาชีพผู้ให้คำปรึกษา ด้านความรู้ มีข้อคำถาม 24 ข้อ เป็นแบบถูกผิด มีเกณฑ์การให้คะแนนโดยตอบผิดให้ 0 คะแนน และ ตอบถูกให้ 1 คะแนน มีค่าคะแนนเต็ม 24 คะแนน ได้คะแนนสูงสุดที่ 24 คะแนนและผลคะแนน ต่ำสุดได้ 10 คะแนน มีค่าเฉลี่ย รวมเท่ากับ 18.34 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน รวมเท่ากับ 2.69

แบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบอาชีพผู้ให้คำปรึกษา ด้านความสนใจ จำนวนทั้งสิ้น 20 ข้อ เป็นแบบวัดชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามแบบของ (Likert) มี 5 ระดับ มีคะแนนเต็มในแต่ละข้อ 5 คะแนนมีค่าคะแนนเต็ม 100 คะแนน ได้คะแนนสูงสุดที่ 100 คะแนนและมีผลคะแนนต่ำสุดที่ 37 คะแนน มีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 68.80 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานรวมเท่ากับ 10.35

แบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบอาชีพผู้ให้คำปรึกษา ด้านบุคลิกภาพจำนวนทั้งสิ้น 25 ข้อ เป็นแบบวัดชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามแบบของ (Likert) มี 5 ระดับ มีคะแนนเต็มในแต่ละข้อ 5 คะแนนมีค่าคะแนนเต็ม 125 คะแนน ได้คะแนนสูงสุดที่ 125 มีค่าคะแนนและมีผลคะแนนต่ำสุดที่ 62 คะแนน เฉลี่ยรวมเท่ากับ 90.65 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน รวมเท่ากับ 11.09

ตอนที่ 4 การสร้างเกณฑ์ปกติของลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบอาชีพผู้ให้คำปรึกษา

ผู้วิจัยนำแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบอาชีพผู้ให้คำปรึกษา ด้านความรู้ รวม 24 ข้อ ไปทดสอบกับกลุ่มตัวอย่างคือ นักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 1,056 คน โดยหาค่าคะแนนเปอร์เซ็นต์ไทล์ และสร้างคะแนนมาตรฐานโดยใช้คะแนนที่ปกติ (Normalized T- Score) ดังตาราง 6

ตาราง 6 เกณฑ์ปกติ (Norms) ของแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบอาชีพผู้ให้คำปรึกษา ด้านความรู้ จำนวน 24 ข้อ (n = 1,056)

T-Score	คะแนน	ความถี่(f)	เปอร์เซ็นต์ไทล์ (PR)
81	24	2	99.91
72	23	26	98.58
66	22	55	94.74
60	21	146	85.23
55	20	176	69.98
51	19	193	52.51
47	18	118	37.78
44	17	102	27.37
41	16	69	19.27
39	15	59	13.21
36	14	42	8.43
34	13	30	5.02
30	12	24	2.46
26	11	8	0.95
22	10	6	0.28

จากตาราง 6 พบว่าคะแนนปกติของลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบอาชีพผู้ให้คำปรึกษา ด้านความรู้ มีคะแนนอยู่ระหว่าง 10 – 24 คะแนน คะแนนที่ปกติอยู่ระหว่าง $T_{22} - T_{81}$ และตำแหน่งเปอร์เซ็นต์ไทล์ (PR) อยู่ระหว่าง 0.28 – 99.91 เกณฑ์ปกติของลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบอาชีพผู้ให้คำปรึกษา ด้านความรู้ ดังนี้

การแปลความหมายของคะแนนโดยเทียบกับเกณฑ์ปกติ ถ้าต้องการทราบระดับของลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบอาชีพผู้ให้คำปรึกษา ด้านความรู้ ให้นำคะแนนดิบมาเทียบกับคะแนนที่ปกติและพิจารณาตามเกณฑ์ ดังนี้ (ล้วน สายยศและอังคณา สายยศ. 2543: 320)

ตั้งแต่ T_{69} และสูงกว่า	แปลว่า	มีลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบอาชีพผู้ให้คำปรึกษา : ด้านความรู้สูงมาก
ตั้งแต่ $T_{57} - T_{68}$	แปลว่า	มีลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบอาชีพผู้ให้คำปรึกษา: ด้านความรู้สูง
ตั้งแต่ $T_{45} - T_{56}$	แปลว่า	มีลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบอาชีพผู้ให้คำปรึกษา : ด้านความรู้ปานกลาง
ตั้งแต่ $T_{33} - T_{44}$	แปลว่า	มีลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบอาชีพผู้ให้คำปรึกษา : ด้านความรู้ต่ำ
ตั้งแต่ T_{32} และต่ำกว่า	แปลว่า	มีลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบอาชีพผู้ให้คำปรึกษา : ด้านความรู้ต่ำมาก

ผู้วิจัยนำแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบอาชีพผู้ให้คำปรึกษา ด้านความสนใจรวม 20 ข้อ ไปทดสอบกับกลุ่มตัวอย่างคือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 1,056 คน โดยหาค่าคะแนนเปอร์เซ็นต์ไทล์ และสร้างคะแนนมาตรฐานโดยใช้คะแนนที่ปกติ (Normalized T- Score) ดังตาราง 7

ตาราง 7 เกณฑ์ปกติ (Norms) ของแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบอาชีพผู้ให้คำปรึกษา
ด้านความสนใจ จำนวน 20 ข้อ (n = 1,056)

T-Score	คะแนน	ความถี่(f)	เปอร์เซ็นต์ไทล์ (PR)
83	100	1	99.95
77	98	5	99.67
75	97-96	2	99.34
74	95	3	99.10
73	94	2	98.86
72	93	3	98.63
71	92	6	98.20
70	91	6	97.63
69	90	6	97.06
<hr/>			
68	89	6	96.50
67	88	12	95.64
66	87	10	94.60
65	86-85	19	93.40
64	84-83	13	91.79
63	82	19	90.20
62	81	12	88.73
61	80-79	33	86.53
60	78	24	83.90
59	77	32	81.25
58	76	30	78.31
57	75	35	75.24
<hr/>			
56	74	30	72.16
55	73	51	68.32
54	72	45	63.78
52	71	51	59.23
51	70	49	54.50
50	69	38	50.38
49	68	51	46.16

ตาราง 7 (ต่อ)

T-Score	คะแนน	ความถี่(f)	เปอร์เซ็นต์ไทล์ (PR)
48	67	49	41.43
47	66	35	37.45
46	65	41	33.85
45	64	32	30.40
44	63	32	27.37
43	62	25	24.67
42	61	34	21.88
41	60	22	19.22
40	59	26	16.95
39	58-57	40	13.60
38	56	22	10.89
37	55	13	9.23
36	54	17	7.81
35	53	17	6.20
33	52	15	4.69
32	51	10	3.50
31	50	4	2.84
30	49-48	6	2.42
29	47	6	1.80
28	46	3	1.37
27	44	2	1.14
26	43	3	0.90
25	42	1	0.71
24	40	2	0.57
23	38	2	0.38
20	37	3	0.14

จากตาราง 7 พบว่าคะแนนปกติของลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบอาชีพผู้ให้คำปรึกษา ด้านความสนใจ มีคะแนนอยู่ระหว่าง 37 – 100 คะแนน คะแนนที่ปกติอยู่ระหว่าง T_{20} – T_{83} และตำแหน่งเปอร์เซ็นต์ไทล์ (PR) อยู่ระหว่าง 0.14 – 99.95 เกณฑ์ปกติของลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบอาชีพผู้ให้คำปรึกษา ด้านความสนใจ ดังนี้

การแปลความหมายของคะแนนโดยเทียบกับเกณฑ์ปกติ ถ้าต้องการทราบระดับของลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบอาชีพผู้ให้คำปรึกษา ด้านความสนใจ ให้นำคะแนนดิบมาเทียบกับคะแนนที่ปกติและพิจารณาตามเกณฑ์ ดังนี้ (ล้วน สายยศและอังคณา สายยศ. 2543: 320)

ตั้งแต่ T_{69} และสูงกว่า	แปลว่า	มีลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบอาชีพผู้ให้คำปรึกษา : ด้านความสนใจสูงมาก
ตั้งแต่ T_{57} - T_{68}	แปลว่า	มีลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบอาชีพผู้ให้คำปรึกษา : ด้านความสนใจสูง
ตั้งแต่ T_{45} - T_{56}	แปลว่า	มีลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบอาชีพผู้ให้คำปรึกษา : ด้านความสนใจปานกลาง
ตั้งแต่ T_{33} - T_{44}	แปลว่า	มีลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบอาชีพผู้ให้คำปรึกษา : ด้านความสนใจคิดต่ำ
ตั้งแต่ T_{32} และต่ำกว่า	แปลว่า	มีลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบอาชีพผู้ให้คำปรึกษา : ด้านความสนใจต่ำมาก

ผู้วิจัยนำแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบอาชีพผู้ให้คำปรึกษา ด้านบุคลิกภาพรวม 25 ข้อ ไปทดสอบกับกลุ่มตัวอย่างคือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 1,056 คน โดยหาค่าคะแนนเปอร์เซ็นต์ไทล์และสร้างคะแนนมาตรฐานโดยใช้คะแนนที่ปกติ (Normalized T- Score) ดังตาราง 8

ตาราง 8 เกณฑ์ปกติ (Norms) ของแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบอาชีพผู้ให้คำปรึกษา
ด้านบุคลิกภาพ จำนวน 25 ข้อ (n = 1,056)

T-Score	คะแนน	ความถี่(f)	เปอร์เซ็นต์ไทล์ (PR)
83	125	1	99.95
80	122	1	99.86
78	121	2	99.72
76	120	3	99.48
74	119	2	99.24
73	117	5	98.91
72	116	4	98.48
70	115	8	97.92
69	114-113	10	97.07
68	112	6	96.31
67	111	9	95.60
66	110-109	17	94.39
65	108	13	92.95
64	107	12	91.76
63	106	16	90.44
62	105	17	88.87
61	104-103	30	86.55
60	102	20	84.28
59	101	23	82.24
58	100	26	79.92
57	99	38	76.89
56	98	37	73.34
55	97-96	43	69.72
54	95	33	65.96
53	94-93	52	62.03
52	92	39	57.62
51	91	32	54.26
50	90	32	51.23

ตาราง 8 (ต่อ)

T-Score	คะแนน	ความถี่(f)	เปอร์เซ็นต์ไทล์ (PR)
49	89-88	80	45.98
48	87	38	40.34
47	86	41	36.60
46	85	37	32.91
45	84	36	29.45
43	83	38	25.95
42	82-81	54	21.64
41	80	30	17.61
40	79	31	14.73
38	78	26	12.03
37	77	23	9.71
36	76	8	8.24
35	75	19	6.96
34	74	14	5.40
33	73	13	4.12
31	72	12	2.94
30	71	5	2.13
29	70	2	1.80
28	69	5	1.47
27	68	4	1.04
25	67	3	0.71
24	66-65	2	0.48
23	64	1	0.33
20	62	3	0.14

จากตาราง 8 พบว่าคะแนนปกติของลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบอาชีพผู้ให้คำปรึกษา ด้านบุคลิกภาพ มีคะแนนอยู่ระหว่าง 62 – 125 คะแนน คะแนนที่ปกติอยู่ระหว่าง $T_{20} - T_{83}$ และตำแหน่งเปอร์เซ็นต์ไทล์ (PR) อยู่ระหว่าง 0.14 – 99.95 เกณฑ์ปกติของลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบอาชีพผู้ให้คำปรึกษา ด้านบุคลิกภาพ ดังนี้

การแปลความหมายของคะแนนโดยเทียบกับเกณฑ์ปกติ ถ้าต้องการทราบระดับของลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบอาชีพผู้ให้คำปรึกษา ด้านบุคลิกภาพ ให้นำคะแนนดิบมาเทียบกับคะแนนที่ปกติและพิจารณาตามเกณฑ์ ดังนี้ (ล้วน สายยศและอังณา สายยศ. 2543: 320)

ตั้งแต่ T ₆₉ และสูงกว่า	แปลว่า	มีลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบอาชีพผู้ให้คำปรึกษา : ด้านความสนใจสูงมาก
ตั้งแต่ T ₅₇ - T ₆₈	แปลว่า	มีลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบอาชีพผู้ให้คำปรึกษา : ด้านความสนใจสูง
ตั้งแต่ T ₄₅ - T ₅₆	แปลว่า	มีลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบอาชีพผู้ให้คำปรึกษา : ด้านความสนใจปานกลาง
ตั้งแต่ T ₃₃ - T ₄₄	แปลว่า	มีลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบอาชีพผู้ให้คำปรึกษา : ด้านความสนใจคิดต่ำ
ตั้งแต่ T ₃₂ และต่ำกว่า	แปลว่า	มีลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบอาชีพผู้ให้คำปรึกษา : ด้านความสนใจต่ำมาก

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อสร้างแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบอาชีพผู้ให้คำปรึกษา
2. เพื่อสร้างเกณฑ์ปกติของลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบอาชีพผู้ให้คำปรึกษา

วิธีการดำเนินการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2548 ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 9 โรงเรียน รวมจำนวนนักเรียนทั้งสิ้น 1,056 คน ซึ่งเลือกมาโดยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (Multi-stage sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยนี้ ผู้วิจัยใช้แบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบอาชีพผู้ให้คำปรึกษาที่สร้างขึ้นจำนวน 1 ฉบับ จำนวน 69 ข้อ ประกอบด้วยแบบวัด 3 ด้าน ดังนี้

1. แบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบอาชีพผู้ให้คำปรึกษาด้านความรู้ จำนวน 24 ข้อ
2. แบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบอาชีพผู้ให้คำปรึกษาด้านความสนใจ จำนวน 20 ข้อ
3. แบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบอาชีพผู้ให้คำปรึกษาด้านบุคลิกภาพ จำนวน 25 ข้อ

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

การดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย ผู้วิจัยได้รวบรวมตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ติดต่อบัณฑิตวิทยาลัยเพื่อทำหนังสือขออนุญาตในการเก็บข้อมูลไปยังสถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด จำนวน 9 โรงเรียน
2. ติดต่อขอความร่วมมือกับอาจารย์และนำหนังสือให้กับโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างด้วยตนเอง พร้อมทั้งนัดวัน เวลาที่จะดำเนินการเก็บข้อมูล

3. ทำการเก็บข้อมูลเรื่องแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบอาชีพผู้ให้คำปรึกษา ในระหว่างเดือนมกราคม – กุมภาพันธ์ 2549 โดยผู้วิจัยนำแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบอาชีพผู้ให้คำปรึกษาไปทดลองกับกลุ่มตัวอย่างด้วยตนเอง

4. เตรียมแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบอาชีพผู้ให้คำปรึกษาให้เพียงพอกับจำนวนนักเรียนในการทดสอบในแต่ละโรงเรียน โดยมีการเตรียมชุดแบบสอบถามจำนวน 150 ชุด ต่อโรงเรียน มีการทดสอบทั้งสิ้นจำนวน 9 โรงเรียน รวมจำนวนทั้งสิ้น 1,350 ชุด

5. เก็บรวบรวมแบบวัดได้ทั้งสิ้น 1,220 ชุด โดยมีความสมบูรณ์ ถูกต้องและสามารถนำมาวิเคราะห์ข้อมูลได้ทั้งสิ้น 1,056 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 86.56

6. นำผลจากการทำแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบอาชีพผู้ให้คำปรึกษา มาตรวจสอบแล้วรวบรวมเพื่อนำไปวิเคราะห์ต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลครั้งนี้ ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบอาชีพผู้ให้คำปรึกษา ทั้ง 3 ด้าน คือ

ด้านที่ 1 แบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบอาชีพผู้ให้คำปรึกษาด้านความรู้

ด้านที่ 2 แบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบอาชีพผู้ให้คำปรึกษาด้านความสนใจ

ด้านที่ 3 แบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบอาชีพผู้ให้คำปรึกษาด้าน

บุคลิกภาพ

โดยนำข้อมูลมาทำการวิเคราะห์ตามขั้นตอนดังนี้

1. วิเคราะห์สถิติพื้นฐานได้แก่ ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD)

2. วิเคราะห์ค่าความยากง่าย (p) รายข้อด้านความรู้ และหาค่าอำนาจจำแนกวิธีการแจกแจงที (t-distribution) แบ่งเป็นกลุ่มสูงกลุ่มต่ำ เทคนิค 25 เปอร์เซนต์ของแบบวัดด้านความสนใจและด้านบุคลิกภาพ

3. วิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดด้านความรู้ โดยวิธีการหาค่า KR-20 โดยวิธีแบบคูเดอร์ – ริชาร์ดสัน (Kuder – Richardson) และหาค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดด้านความสนใจและด้านบุคลิกภาพ โดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -Coefficient)

4. นำค่าคะแนนที่ได้มาหาค่าเปอร์เซ็นต์ไทล์เพื่อสร้างเกณฑ์ปกติ (Norms)

สรุปผลการวิจัย

1. แบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบอาชีพผู้ให้คำปรึกษา แบ่งเป็น 3 ด้าน คือ

1.1 ด้านความรู้ มีค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Consistency: IOC) ทั้งฉบับอยู่ที่ระหว่าง 0.7 – 1.0

1.2 ด้านความสนใจ มีค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Consistency: IOC) ทั้งฉบับ อยู่ที่ระหว่าง 0.7 – 1.0

1.3 ด้านบุคลิกภาพ มีค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Consistency: IOC) ทั้งฉบับ อยู่ที่ระหว่าง 0.7 – 1.0

2. หากคุณภาพเครื่องมือของแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบอาชีพผู้ให้คำปรึกษาซึ่งแบ่งเป็น 3 ด้าน คือ

2.1 แบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบอาชีพผู้ให้คำปรึกษา ด้านความรู้ ลักษณะของแบบวัดเป็นแบบถูกผิด

2.1.1 แบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบอาชีพผู้ให้คำปรึกษาด้านความรู้ ที่ใช้กับนักเรียนโรงเรียนจันทร์หุ่นบำเพ็ญ จำนวน 100 คน มีค่าความยากง่าย (p) ทั้งฉบับ อยู่ระหว่าง 0.32 – 0.80 และมีค่าความเชื่อมั่น (r_{tt}) เท่ากับ 0.70

2.1.2 แบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบอาชีพผู้ให้คำปรึกษา ด้านความรู้ ที่ใช้กับกลุ่มรู้จัก (Known Group) จำนวน 50 คน มีค่าความเชื่อมั่น (r_{tt}) เท่ากับ 0.62

2.1.3 แบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบอาชีพผู้ให้คำปรึกษาด้านความรู้ ที่ใช้กับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 1,056 คน มีค่าความยากง่าย (p) ทั้งฉบับอยู่ระหว่าง 0.39 – 0.80 และมีค่าความเชื่อมั่น (r_{tt}) เท่ากับ 0.64

2.2 แบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบอาชีพผู้ให้คำปรึกษาด้านความสนใจ ลักษณะของแบบเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ

2.2.1 แบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบอาชีพผู้ให้คำปรึกษา ด้านความสนใจ ที่ใช้กับนักเรียนโรงเรียนจันทร์หุ่นบำเพ็ญ จำนวน 100 คน มีค่าอำนาจจำแนก (t) ทั้งฉบับอยู่ระหว่าง 4.01-8.05 และมีค่าความเชื่อมั่น (α) เท่ากับ 0.90

2.2.2 แบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบอาชีพผู้ให้คำปรึกษา ด้านความสนใจ ที่ใช้กับกลุ่มรู้จัก (Known Group) จำนวน 50 คน มีค่าความเชื่อมั่น (α) เท่ากับ 0.88

2.2.3 แบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบอาชีพผู้ให้คำปรึกษา: ด้านความสนใจ ที่ใช้กับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 1,056 คน มีค่าอำนาจจำแนก (t) ทั้งฉบับอยู่ระหว่าง 12.01-23.10 และมีค่าความเชื่อ (α) เท่ากับ 0.88

2.3 แบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบอาชีพผู้ให้คำปรึกษา ด้านบุคลิกภาพ ลักษณะของแบบเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ

2.3.1 แบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบอาชีพผู้ให้คำปรึกษา ด้านบุคลิกภาพ ที่ใช้กับนักเรียนโรงเรียนจันทร์หุ่นบำเพ็ญ จำนวน 100 คน มีค่าอำนาจจำแนก (t) ทั้งฉบับอยู่ระหว่าง 3.84-11.10 และมีค่าความเชื่อมั่น (α) เท่ากับ 0.92

2.3.2 แบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบอาชีพผู้ให้คำปรึกษา: ด้านบุคลิกภาพ ที่ใช้กับกลุ่มรู้จัก (Known Group) จำนวน 50 คน มีค่าความเชื่อมั่น (α) เท่ากับ 0.92

2.3.3 แบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบอาชีพผู้ให้คำปรึกษา: ด้านบุคลิกภาพ ที่ใช้กับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 1,056 คน มีค่าอำนาจจำแนก (t) ที่จับบับอยู่ระหว่าง 9.56-24.52 และมีค่าความเชื่อ (α) เท่ากับ 0.87

3. เกณฑ์ปกติของลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบอาชีพผู้ให้คำปรึกษา แบ่งเป็น 3 ด้านดังนี้

3.1 เกณฑ์ปกติของลักษณะที่พึงประสงค์ด้านความรู้ของนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง โดยแปลงคะแนนด้านความรู้ให้อยู่ในรูปคะแนนมาตรฐานปกติ T-Score ซึ่งคะแนนดิบอยู่ระหว่างคะแนน 10 – 24 คะแนน คะแนนที่ปกติอยู่ระหว่าง $T_{22} - T_{81}$ และตำแหน่งเปอร์เซ็นต์ไทล์ (PR) อยู่ระหว่าง 0.28 – 99.91

3.2 เกณฑ์ปกติของลักษณะที่พึงประสงค์ด้านความสนใจของนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง โดยแปลงคะแนนด้านความสนใจให้อยู่ในรูปคะแนนมาตรฐานปกติ T-Score ซึ่งคะแนนดิบอยู่ระหว่าง 37 – 100 คะแนน คะแนนที่ปกติอยู่ระหว่าง $T_{20} - T_{83}$ และตำแหน่งเปอร์เซ็นต์ไทล์ (PR) อยู่ระหว่าง 0.14 – 99.95

3.3 เกณฑ์ปกติของลักษณะที่พึงประสงค์ด้านบุคลิกภาพของนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง โดยแปลงคะแนนด้านบุคลิกภาพให้อยู่ในรูปคะแนนมาตรฐานปกติ T-Score ซึ่งคะแนนดิบอยู่ระหว่าง 62 – 125 คะแนน คะแนนที่ปกติอยู่ระหว่าง $T_{20} - T_{83}$ และตำแหน่งเปอร์เซ็นต์ไทล์ (PR) อยู่ระหว่าง 0.14 – 99.95

อภิปรายผล

ผลการวิจัยเพื่อสร้างแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบอาชีพผู้ให้คำปรึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำประเด็นที่สำคัญมาอภิปรายดังนี้

1. แบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบอาชีพผู้ให้คำปรึกษา ทั้ง 3 ด้าน คือ ด้านความรู้ ด้านความสนใจ และด้านบุคลิกภาพ มีค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Congruence: IOC) อยู่ระหว่าง 0.7 – 1.0 ซึ่งสอดคล้องกับที่ สมนึก ภัททิยธนี (2541: 221) ได้กล่าวไว้ว่าค่าดัชนี IOC ที่มีคะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 0.5 – 1.0 นั้นแสดงว่าข้อสอบนั้นวัดได้ตรงตามวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม และผลการวิจัยครั้งนี้ยังสอดคล้องกับปริญญานิพนธ์ของวิภา เจียรสุขมัย (2540: 77) ในหัวข้อเรื่องการสร้างแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพเรียกร่องความสนใจ ซึ่งมีค่าดัชนี IOC ตั้งแต่ 0.6 ขึ้นไปเช่นเดียวกัน จึงแสดงให้เห็นว่าแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบอาชีพผู้ให้คำปรึกษา มีความเที่ยงตรงอยู่ในเกณฑ์ที่ใช้ได้

2. หากคุณภาพเครื่องมือของแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบอาชีพผู้ให้คำปรึกษา ซึ่งแบ่งเป็น 3 ด้านดังนี้

2.1 แบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบอาชีพผู้ให้คำปรึกษา ด้านความรู้ ซึ่งเป็นแบบถูกผิด

2.1.1 แบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบอาชีพผู้ให้คำปรึกษาด้านความรู้ ที่ใช้กับนักเรียนโรงเรียนจันทร์หุ่นบำเพ็ญ จำนวน 100 คน มีค่าความยากง่าย (p) ทั้งฉบับอยู่ระหว่าง 0.32 – 0.80 และมีค่าความเชื่อมั่น (r_{tt}) เท่ากับ 0.70

2.1.2 แบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบอาชีพผู้ให้คำปรึกษาด้านความรู้ ที่ใช้กับกลุ่มรู้ชัด (Known Group) จำนวน 50 คน มีค่าความเชื่อมั่น (r_{tt}) เท่ากับ 0.62

2.1.3 แบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบอาชีพผู้ให้คำปรึกษาด้านความรู้ ที่ใช้กับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 1,056 คน มีค่าความยากง่าย (p) ทั้งฉบับอยู่ระหว่าง 0.39 – 0.80 และมีค่าความเชื่อมั่น (r_{tt}) เท่ากับ 0.64

แบบวัดด้านความรู้ จากการใช้กับกลุ่มที่ใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 100 คน (Try Out) ได้ค่าความยากง่ายอยู่ระหว่าง 0.32–0.80 ซึ่งไม่แตกต่างจากการใช้จริงกับกลุ่มตัวอย่างมากนัก แสดงให้เห็นว่าแบบทดสอบก่อนข้างมีความคงที่และเชื่อถือได้ในระดับหนึ่ง สอดคล้องกับที่ปราณี ทองคำ (2539: 239) ที่กล่าวว่า การพิจารณาคุณภาพของแบบสอบสัมฤทธิ์โดยทั่วไป จะคัดเลือกข้อสอบที่มีค่าความยากง่ายระหว่าง 0.20 -0.80 และเป็นไปตามที่ ศิริชัย กาญจนวาสี (2544 :35) กล่าวว่าข้อสอบที่มีคุณภาพจะมีค่าความยากง่ายอยู่ระหว่าง 0.20 ถึง 0.80 ซึ่งแบบวัดของผู้วิจัยมีค่าความยากง่ายตามที่เกณฑ์กำหนด ส่วนในด้านความเชื่อมั่นในการทดสอบทั้ง 3 กลุ่ม ได้ค่าความเชื่อมั่นไม่ต่ำกว่า 0.60 ซึ่งสอดคล้องกับ เยาวดี วิบูลย์ศรี (2540: 102) ที่ระบุว่าค่าความเชื่อมั่นตั้งแต่ 0.60 ขึ้นไป จัดว่าเป็นแบบสอบที่มีคุณสมบัติดีพอใช้

2.2 แบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบอาชีพผู้ให้คำปรึกษาด้านความสนใจ ลักษณะของแบบเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ

2.2.1 แบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบอาชีพผู้ให้คำปรึกษาด้านความสนใจ ที่ใช้กับนักเรียนโรงเรียนจันทร์หุ่นบำเพ็ญ จำนวน 100 คน มีค่าอำนาจจำแนก (t) ทั้งฉบับอยู่ระหว่าง 4.01-8.05 และมีค่าความเชื่อมั่น (α) เท่ากับ 0.90

2.2.2 แบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบอาชีพผู้ให้คำปรึกษา ด้านความสนใจ ที่ใช้กับกลุ่มรู้ชัด (Known Group) จำนวน 50 คน มีค่าความเชื่อมั่น (α) เท่ากับ 0.88

2.2.3 แบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบอาชีพผู้ให้คำปรึกษา ด้านความสนใจ ที่ใช้กับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 1,056 คน มีค่าอำนาจจำแนก (t) ทั้งฉบับอยู่ระหว่าง 12.01-23.10 และมีค่าความเชื่อมั่น (α) เท่ากับ 0.88

ทุกข้อคำถามที่ใช้ในแบบวัดด้านความสนใจนี้มีค่าอำนาจจำแนก (t) ที่ได้มากกว่า 1.96 ขึ้นไป (บุญเรียง ขจรศิลป์. 2542: 155) มีนัยสำคัญที่ระดับ .05 แสดงว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่นั่นหมายถึง ข้อความนี้สามารถจำแนกคนออกจากกันได้ สอดคล้องกับที่ พวงรัตน์ ทวีรัตน์ (2540: 132) ได้กล่าวว่า ข้อความที่มีค่า t สูง แสดงว่าข้อความนั้นจำแนกทัศนคติของผู้ตอบได้ดี ซึ่งสอดคล้องกับ ศิริรัตน์ ทองใหญ่ ณ อยุธยา (2548: 80) ที่ได้ค่า t ของแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ด้านความสนใจของการเป็นวิศวกร อยู่ระหว่าง 6.75 ถึง 23.63 และนำมาหาความเชื่อมั่น (Reliability) โดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา (α -Coefficient) โดยได้ค่าความเชื่อมั่นมากกว่า 0.75 ทุกกลุ่ม คือ อยู่ในช่วง 0.88 ถึง 0.90 ซึ่งสอดคล้องกับที่กิลฟอร์ด (ประวิทย์ สินสวัสดิ์. 2535; อ้างอิงจาก Gilford. 1967) ได้กล่าวไว้ว่าในทางปฏิบัติแบบทดสอบจะมีค่าความเชื่อมั่นอยู่ในช่วง 0.75-0.96 ซึ่งถือว่าอยู่ในระดับสูง

2.3 แบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบอาชีพผู้ให้คำปรึกษาด้าน

บุคลิกภาพ ลักษณะของแบบเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ

2.3.1 แบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบอาชีพผู้ให้คำปรึกษา ด้านบุคลิกภาพ ที่ใช้กับนักเรียนโรงเรียนจันทร์หุ่นบำเพ็ญ จำนวน 100 คน มีค่าอำนาจจำแนก (t) ทั้งฉบับอยู่ระหว่าง 3.84-11.10 และมีค่าความเชื่อมั่น (α) เท่ากับ 0.92

2.3.2 แบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบอาชีพผู้ให้คำปรึกษาด้านบุคลิกภาพ ที่ใช้กับกลุ่มรู้จัก (Known Group) จำนวน 50 คน มีค่าความเชื่อมั่น (α) เท่ากับ 0.92

2.3.3 แบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบอาชีพผู้ให้คำปรึกษา ด้านบุคลิกภาพ ที่ใช้กับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 1,056 คน มีค่าอำนาจจำแนก (t) ทั้งฉบับอยู่ระหว่าง 9.56-24.52 และมีค่าความเชื่อ (α) เท่ากับ 0.87

ในทุกข้อคำถามในแบบวัดด้านบุคลิกภาพมีค่าอำนาจจำแนกสูงตามเกณฑ์ที่กำหนด คือ ค่า t มากกว่า 1.96 ขึ้นไป (บุญเรียง ขจรศิลป์. 2542: 155) มีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับ แบบทดสอบวัดบุคลิกภาพความเป็นทหาร ของนงเยาว์ พิงพา (2529: 111) ซึ่งมีค่าอำนาจจำแนกค่า t ตั้งแต่ 2.01 – 14.03 และแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพเรียกร้องความสนใจของ วิชาเจียรสุมัย (2540: 84-85) ซึ่งมีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 2.58 ถึง 17.66 ซึ่งกล่าวได้ว่าแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ด้านความบุคลิกภาพ มีค่าอำนาจจำแนกอยู่ในเกณฑ์ดีและสูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ หลังจากนั้นผู้วิจัยได้หาความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบวัดด้านบุคลิกภาพ โดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา (α -Coefficient) โดยได้ค่าความเชื่อมั่นมากกว่า 0.80 ในทุกครั้งที่ทำการทดสอบ เช่นเดียวกับที่ศิริชัย กาญจนวาสี (2544: 35) ได้กล่าวว่าแบบทดสอบควรมีค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่นสูงที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้ภายใต้สภาพการณ์นั้น ซึ่งอย่างน้อยที่สุดควรมีค่าไม่ต่ำกว่า 0.50 ซึ่งแบบวัดที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นนี้ถือได้ว่าเป็นเครื่องมือที่อยู่ในเกณฑ์ที่กำหนด

3. เกณฑ์ปกติของลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบอาชีพผู้ให้คำปรึกษา แบ่งเป็น 3 ด้านดังนี้

3.1 เกณฑ์ปกติของลักษณะที่พึงประสงค์ด้านความรู้ ของนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 1,056 คน โดยแปลงคะแนนด้านความรู้ให้อยู่ในรูปคะแนนมาตรฐานปกติ T-Score ซึ่งคะแนนดิบอยู่ระหว่างคะแนน 10 – 24 คะแนน คะแนนที่ปกติอยู่ระหว่าง $T_{22} - T_{81}$ และตำแหน่งเปอร์เซ็นต์ไทล์ (PR) อยู่ระหว่าง 0.28 – 99.91

3.2 เกณฑ์ปกติของลักษณะที่พึงประสงค์ด้านความสนใจ ของนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 1,056 คน โดยแปลงคะแนนด้านความสนใจให้อยู่ในรูปคะแนนมาตรฐานปกติ T-Score ซึ่งคะแนนดิบอยู่ระหว่างคะแนน 37 – 100 คะแนน คะแนนที่ปกติอยู่ระหว่าง $T_{20} - T_{83}$ และตำแหน่งเปอร์เซ็นต์ไทล์ (PR) อยู่ระหว่าง 0.14 – 99.95

3.3 เกณฑ์ปกติของลักษณะที่พึงประสงค์ด้านบุคลิกภาพ ของนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 1,056 คน โดยแปลงคะแนนด้านบุคลิกภาพให้อยู่ในรูปคะแนนมาตรฐานปกติ T-Score ซึ่งคะแนนดิบอยู่ระหว่าง 62 – 125 คะแนน คะแนนที่ปกติอยู่ระหว่าง $T_{20} - T_{83}$ และตำแหน่งเปอร์เซ็นต์ไทล์ (PR) อยู่ระหว่าง 0.14 – 99.95

เกณฑ์ปกติของแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบอาชีพผู้ให้คำปรึกษา จากกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 1,056 คน นั้น ในแต่ละด้านมีการกระจายของคะแนนครอบคลุมทุกค่าที่อยู่ระหว่างคะแนนสูงสุดและต่ำสุด ซึ่งตรงกับ ล้วน; อังคณา สายยศ (2539: 313-315) ที่กล่าวว่าเกณฑ์คะแนนที่ (T-Score) คือ คนที่เก่งและอ่อนที่สุดในแต่ละกลุ่มที่ทำกรวิจัยไม่ใช่เกณฑ์มาตรฐานในการนำไปทำการวิจัยกับกลุ่มตัวอย่างอื่นๆ หรือเรียกได้ว่าเกณฑ์แบบอิงกลุ่ม (Norm Reference) ซึ่งสอดคล้องกับ แบบทดสอบวัดบุคลิกภาพแบบพึ่งพาผู้อื่นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ของ เขมวดี คัมภีรานนท์ (2544: 79) ที่มีคะแนนเกณฑ์ปกติอยู่ระหว่าง $T_{35} - T_{89}$ และยังสอดคล้องกับ เกณฑ์ปกติของแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ด้านวิทยาศาสตร์สุขภาพของ รุ่งทิวา มาติต (2548: บทคัดย่อ) ที่มีคะแนนเกณฑ์ปกติ (T-Score) ด้านการรู้จักอยู่ระหว่าง $T_{20} - T_{81}$ ด้านความสนใจ $T_{19} - T_{79}$ และด้านบุคลิกภาพ $T_{19} - T_{81}$ นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับชญาสินี อรุณมาศ (2548: บทคัดย่อ) ที่สร้างแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ด้านนิเทศศาสตร์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยมีคะแนนเกณฑ์ปกติ (T-Score) ด้านการรู้จักอยู่ระหว่าง $T_{27} - T_{71}$ ด้านความสนใจอยู่ระหว่าง $T_{17} - T_{83}$ และด้านบุคลิกภาพอยู่ระหว่าง $T_{17} - T_{81}$

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

1.1 ในการศึกษาคั้งนี้ กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ของโรงเรียนสังกัดคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในเขตกรุงเทพมหานคร ดังนั้นในการดำเนินการใช้แบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบอาชีพผู้ให้คำปรึกษาฉบับนี้ สามารถนำไปใช้กับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ของโรงเรียนสังกัดคณะกรรมการการศึกษา ในเขตกรุงเทพมหานครเท่านั้น

1.2 ผู้ที่ต้องการนำแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบอาชีพผู้ให้คำปรึกษาไปใช้ ควรศึกษาวิธีและขั้นตอนในการดำเนินการจากคู่มือ เพื่อให้เข้าใจและทดลองทำแบบทดสอบด้วยตนเองก่อน ซึ่งจะทำให้มีความเข้าใจมากยิ่งขึ้น

1.3 การดำเนินการในการเก็บรวบรวมข้อมูลควรดำเนินการด้วยตนเองเพื่อช่วยให้นักเรียนมีความเข้าใจตรงกันและสามารถทำแบบวัดได้อย่างถูกต้อง

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยต่อไป

2.1 ควรศึกษาลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบอาชีพผู้ให้คำปรึกษา กับนักเรียนในระดับชั้นอื่นๆ หรือในเขตจังหวัดอื่นๆ

2.2 ควรศึกษาวิธีการที่จะสามารถพัฒนาด้านความรู้ ด้านความสนใจ และด้านบุคลิกภาพให้กับนักเรียนที่ยังขาดลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบอาชีพผู้ให้คำปรึกษา แต่มีความสนใจและต้องการประกอบอาชีพนี้

บรรณานุกรม

- กรองทอง โพร้ทอง. (2532). การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสนใจในการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการสอนโดยใช้หลักการเรียนรู้เพื่อแจ้ง (Master Learning). ปรินญานิพนธ์. กศม. (การประถมศึกษา).
กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- กัลยา วานิชย์บัญชา. (2548). สถิติสำหรับงานวิจัย. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- กิตติศักดิ์ พันธุ์โอภาส. (2537). คุณลักษณะของอาจารย์แนะแนวการศึกษาออกโรงเรียน ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร อาจารย์แนะแนวและผู้รับบริการแนะแนวของศูนย์การศึกษาออกโรงเรียนจังหวัด. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. ถ่ายเอกสาร.
- กฤษมา สายสนิท. (2523). ลักษณะของบุคคลที่ได้ก้าวร่นต้องการปรึกษา. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- เกียรติสุด ไชยสุ. (2542). การสร้างแบบทดสอบความถนัดทางการเรียนสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย. เชียงใหม่: ภาควิชาประเมินผลและวิจัยการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- เขมวดี คัมภีรานนท์. (2544). การสร้างแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพแบบพึ่งพาผู้อื่นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม.(การวัดผลการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- คมเพชร จัตรศุกกุล. (2530). ทฤษฎีการให้คำปรึกษา. กรุงเทพฯ: ภาควิชาการแนะแนวและจิตวิทยาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- จงสกุล วุฒิสรรพ์. (2527). คุณลักษณะของผู้ให้คำปรึกษาแนะแนวตามความคาดหวังของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และผู้บริหารโรงเรียน สังกัดโรงเรียนรัฐบาล จังหวัดเชียงใหม่. ปรินญานิพนธ์ ศศ.ม. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.
- จรรยาพร ธรณินทร์. (2548). การศึกษาเพื่อการสร้างอาชีพ. สืบค้นเมื่อ 17 กุมภาพันธ์ 2548 จาก http://www.moe.go.th/main2/article/article_jarawporn/edu_for_acc.htm.
- จำเนียร โชติช่วง. (2524). เทคนิคการให้คำปรึกษา. กรุงเทพฯ: ภาควิชาจิตวิทยา มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- จำรัส ดั่งสุวรรณ. (2520). การศึกษาคุณลักษณะของนักแนะแนวตามความคาดหวังของผู้บริหารอาจารย์และนักศึกษาวิทยาลัยครูส่วนกลาง. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. ถ่ายเอกสาร.

- ชญานิน อรุณมาศ. (2548). *แบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ด้านนิเทศศาสตร์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3*. สารนิพนธ์ กศม. (จิตวิทยาการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ทิพย์วรรณ กิตติพร. (2531). *คู่มือการสอนอาชีพศึกษาเบื้องต้น*. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พิษณุโลก.
- ทองหล่อ วิภาวิน. (2524). *การวัดความถนัด*. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- นงเยาว์ พึ่งพา. (2529). *การสร้างแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพความเป็นทหาร*. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. ถ่ายเอกสาร.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2535). *การวิจัยเบื้องต้น*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- บุญเรียง ขจรศิลป์. (2542). *สถิติวิจัย 1*. พิมพ์ครั้งที่ 7. ภาควิชาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ประทีป สยามชัย. (2526). *สารัตถทางสังคมวิทยาการศึกษา*. กรุงเทพฯ: ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- ประภาศรี โอภาสานนท์. (2537). *หลักการแนะแนว*. กรุงเทพฯ: ภาควิชาจิตวิทยาการแนะแนว คณะวิชาครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏสวนดุสิต สหวิทยาลัยรัตนโกสินทร์.
- ประวิทย์ สิ้นสวัสดิ์. (2535). *การดัดแปลงแบบทดสอบการคิดวิเคราะห์วิจารณ์*. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. (การวัดและประเมินผลการศึกษา). ขอนแก่น: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยฯ. ถ่ายเอกสาร.
- ปราณี ทองคำ. (2539). *เครื่องมือวัดทางการศึกษา*. ปัตตานี: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- พงษ์พันธ์ พงษ์โสภา. (2543). *ทฤษฎีและเทคนิคการให้คำปรึกษา*. กรุงเทพฯ: พัฒนาศึกษา.
- พล แสงสว่าง. (2529). *อาชีพศึกษาและการแนะแนวอาชีพ*. มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์วิโรฒ วิทยาเขตปัตตานี.
- พิชิต ฤทธิ์จรรยา. (2545). *หลักการวัดและประเมินผลการศึกษา*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: เข้าออฟเคอร์มีส์ท์.
- พิภพ วังเงิน. (2545). *จรรยาบรรณวิชาชีพ*. กรุงเทพฯ: รวมสาส์น.
- พิรุณรัตน์ สันติลีลา. (2541). *คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของครูแนะแนวตามทัศนะของผู้เชี่ยวชาญด้านการแนะแนวและผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา โดยใช้เทคนิคเดลฟาย*. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- พวงรัตน์ ทวีรัตน์. (2540). *วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์*. พิมพ์ครั้งที่ 7. สำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.

- มธุรส สว่างบำรุง. (2542). *จิตวิทยาทั่วไป*. กรุงเทพฯ: กิตติการพิมพ์.
- เมธินันท์ ภิญโญชน. (2539). *เอกสารคำสอนวิชาแนะแนว การฝึกปฏิบัติการให้คำปรึกษา*. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- เยาวดี วิบูลย์ศรี. (2540). *การวัดผลและการสร้างแบบสอบผลสัมฤทธิ์*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- รุ่งทิวา มาติด. (2548). *แบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ด้านวิทยาศาสตร์สุขภาพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6*. สารนิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการแนะแนว). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร
- เรียม ศรีทอง. (2538). *เอกสารคำสอนเทคนิคการให้คำปรึกษา*. กรุงเทพฯ: ภาควิชาจิตวิทยาและการแนะแนว สถาบันราชภัฏสวนดุสิต.
- ล้วน สายยศ. (2525). *การสร้างแบบวัดสำรวจความสนใจในอาชีพตามทฤษฎีของฮอลล์แลนด์*. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- ล้วน สายยศ; และอังคณา สายยศ. (2539). *เทคนิคการวัดผลการเรียนรู้*. กรุงเทพฯ: ชมรมเด็ก.
- _____. (2543). *เทคนิคการวัดผลการเรียนรู้*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- _____. (2538). *เทคนิคการวิจัยทางการศึกษา*. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- _____. (2541). *เทคนิคการสร้างและสอบข้อสอบความถนัดทางการเรียน*. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- _____. (2543). *การวัดด้านจิตพิสัย*. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- วัชรินทร์ ทรัพย์มี. (2523). *บุคลิกภาพของครูแนะแนวที่พึงปรารถนาจากการจัดอันดับของนักเรียน*. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. ถ่ายเอกสาร
- _____. (2523). *การแนะแนวอาชีพ*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- _____. (2546). *ทฤษฎีบริการปรึกษา*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วัลนิภา ฉลากบาง. (2535). *จิตวิทยาและการแนะแนวเด็กประถมศึกษา*. กรุงเทพฯ: โอ. เอส. พรินท์ติ้งเฮาส์.
- วิภา เจียรสุมัย. (2540). *การสร้างแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพเรียกร้องความสนใจสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6*. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (การวัดผลการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- วุฒิพงษ์ บุญญพันธ์โสภณ. (2535). *คุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามทัศนะของครูและผู้บริหารในโรงเรียนประถมศึกษาที่อยู่ในโครงการร่วมพัฒนาการใช้หลักสูตร เขตการศึกษา 7*. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. พิษณุโลก: มหาวิทยาลัยนเรศวร. ถ่ายเอกสาร.
- ศักดิ์สิทธิ์ ชัดติยาสุวรรณ. (2519). *ลักษณะผู้ให้คำปรึกษาที่พึงประสงค์ของนักเรียนโรงเรียนมัธยมแบบประสมประสานประเภทสหศึกษา ในภาคกลางของประเทศไทย*. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.

- ศิริชัย กาญจนวาสี. (2544). *ทฤษฎีการทดสอบแบบดั้งเดิม*. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ศิริบุรณ์ สายโกสุม และคณะ. (2532). *บุคลิกภาพ. จิตวิทยาทั่วไป. ภาควิชาจิตวิทยา คณะศึกษาศาสตร์*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- ศิริรัตน์ ทองใหญ่ ณ ออยุธยา. (2548). *แบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของการเป็นวิศวกรของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3*. สารนิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการแนะแนว). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ศุภาวดี บุญญวงค์. (2528). *เอกสารคำสอนอาชีวศึกษาเบื้องต้น*. สงขลา: ภาควิชาการแนะแนวและจิตวิทยาการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สถิต วงศ์สุวรรณ. (2544). *การพัฒนาบุคลิกภาพ*. กรุงเทพฯ: รวมสาส์น.
- สัญญา โพรบัติ. (2545). *เกณฑ์ปกติสมรรถภาพทางกายของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา*. วิทยานิพนธ์ ศก.ม. (พลศึกษา). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยรามคำแหง. ถ่ายเอกสาร
- สุธีพันธ์ กรลักษณ์ และคณะ. (2548). *ฐานข้อมูลการวิจัยการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม*. สืบค้นเมื่อ 17 กุมภาพันธ์ 2548 จาก <http://www.thaiedresearch.org/result/result.php?id=2780>
- สำเนา ขจรศิลป์. (2529). *การแนะแนวอาชีพในสถาบันอุดมศึกษา*. นครปฐม: โรงพิมพ์แห่งมหาวิทยาลัยศิลปากร.
- สมนึก ภัททิยชนี. (2541). *การวัดผลการศึกษา*. กภาพสิทธิ์: ประสานการพิมพ์.
- อรลดา แก้วศิริบัณฑิต. (2536). *คุณสมบัติที่ใช้ในการพิจารณาแต่งตั้งครูแนะแนวในทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดชัยภูมิ*. ปรินิพนธ์ กศ.ม. พิษณุโลก: มหาวิทยาลัยนเรศวร. ถ่ายเอกสาร.
- อรอนงค์ ธัญญะวัน. (2539). *การแนะแนวอาชีพ*. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ: โอ.เอส. พรินต์ติ้งเฮ้าส์.
- อาภา จันทรสกุล. (2528). *ทฤษฎีและวิธีการให้คำปรึกษาในโรงเรียน*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- อัมพร หมายเจริญ. (2536). *การเปรียบเทียบความสามารถและความสนใจในการเขียนเรียงความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการสอนตามแนวทฤษฎีการสอนแบบอรรถฐานกับการสอนปกติ*. ปรินิพนธ์. กศ.ม. (การประถมศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- อุทุมพร (ทองอุไทย) จามรมาน. (2541). *การสร้างและพัฒนาเครื่องมือวัดลักษณะผู้เรียน*. (ฉบับปรับปรุงเพิ่มเติมเทคนิคการวัดผลแบบใหม่) พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: ฟันนี่พับบลิชซิ่ง.

- Allport, G.W. (1937). *Personality: A Psychological Interpretation*. New York: Holt Press.
- Cattell, R.B. (1950). *Personality: A Systematic Theoretical and Factual Study*. New York: McGraw – Hill.
- Cormier,; & Hackney. (1987). *Psychology in counseling*. (Online). Available: <http://www.pantown.com/board.php?id=520>. Retrieved March 25, 2005.
- English, Horace B.; & English, Champney. (1970). *A Comprehensive Dictionary of Psychological and Psychoanalytical Terms*. London: Longmans Green.
- Gibson, Robert L.; & Mitchell, Marianne H. (1981). *Introduction to Guidance*. New York: Macmillan Publishing Co., Inc.
- Ginzberg, Eli.; et al. (1956). *Occupational Choice: An approach to a General Theory*. New York: Columbia University Press.
- Good, Carter V.; & Scates, Douglas E. (1973). *Methods of research: educational, psychological, sociological*. Philippines: Appleton-Century-Crofts.
- Guilford, J.P. (1967). *The Nature of Human Intelligence*. New York: MC Graw-Hill.
- Hayes, J., & Hopson, B. (1977). *Career Guidance: The Role of the School in Vocational Development*. London: Heinemann Educational Books.
- Menne, Joy M. (1975, May). Dimension of Perceived Importance of Counselor Competencies: *Dissertation Abstracts International*. 33 : 5621-A.
- Patterson, Cecil H. (1967). *The Counselor in the School*. New York: MC Graw-Hill.
- Rosen, Albert. (1967, April). *Client Preferences : An Overview of the Literature*. The Personnel and Guidance Journal.
- Shertzer, B.; & S.C. Stone. (1976). *Fundamentals of Guidance*. Boston: Houghton Mifflin.
- Stefflre, Buford.; & Harold, Grant W. (1972). *Theories of Counseling*. New York: MC Graw-Hill .
- Timley, Howard E.A.; & Harris, Donna J. (1976). *Client Expectations for Counseling*. Journal of Counseling Psychology.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
คุณภาพเครื่องมือ

ภาคผนวก ข

คู่มือดำเนินการสอบแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของ
ผู้ประกอบการอาชีพผู้ให้คำปรึกษา

ภาคผนวก ค

1. หนังสือราชการ
2. รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ

ตาราง 9 ค่าความสอดคล้อง IOC ของแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบอาชีพ
ผู้ให้คำปรึกษา ด้านความรู้

ข้อคำถาม	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			คะแนนรวม	IOC
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
1	1	1	1	3	1
2	1	1	1	3	1
3	1	1	1	3	1
4	1	1	1	3	1
5	1	1	1	3	1
6	1	1	1	3	1
7	1	1	1	3	1
8	1	1	1	3	1
9	1	1	1	3	1
10	1	1	1	3	1
11	1	1	1	3	1
12	1	1	1	3	1
13	1	1	1	3	1
14	1	1	1	3	1
15	1	1	1	3	1
16	1	1	1	3	1
17	1	1	1	3	1
18	0	1	1	2	0.7
19	1	1	1	3	1
20	1	1	1	3	1
21	1	1	1	3	1
22	1	1	1	3	1
23	1	1	1	3	1
24	1	1	1	3	1
25	1	1	1	3	1
26	1	1	1	3	1
27	1	1	1	3	1
28	1	1	1	3	1

ตาราง 9 (ต่อ)

ข้อความ	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			คะแนนรวม	IOC
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
29	1	1	1	3	1
30	1	1	1	3	1
31	1	1	1	3	1
32	1	1	1	3	1
33	1	1	1	3	1
34	1	1	1	3	1
35	1	1	1	3	1
36	1	1	1	3	1
37	1	1	1	3	1
38	1	1	1	3	1
39	1	1	1	3	1
40	1	1	1	3	1

หมายเหตุ : ค่า IOC ที่สามารถนำไปใช้ได้ มีค่าระหว่าง 0.5-1.0

ตาราง 10 ค่าความสอดคล้อง IOC ของแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบอาชีพ
ผู้ให้คำปรึกษา ด้านความสนใจ

ข้อคำถาม	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			คะแนนรวม	IOC
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
1	1	1	1	3	1
2	1	1	1	3	1
3	1	1	1	3	1
4	1	1	1	3	1
5	1	1	1	3	1
6	1	1	1	3	1
7	1	1	1	3	1
8	1	1	1	3	1
9	1	1	1	3	1
10	1	1	1	3	1
11	1	1	1	3	1
12	1	1	1	3	1
13	0	1	1	2	0.7
14	1	1	1	3	1
15	1	1	1	3	1
16	1	1	1	3	1
17	0	1	1	2	0.7
18	1	1	1	3	1
19	1	1	1	3	1
20	1	1	1	3	1
21	1	1	1	3	1
22	1	1	1	3	1
23	1	1	1	3	1
24	1	1	1	3	1
25	1	1	1	3	1
26	1	1	1	3	1

หมายเหตุ : ค่า IOC ที่สามารถนำไปใช้ได้ มีค่าระหว่าง 0.5-1.0

ตาราง 11 ค่าความสอดคล้อง IOC ของแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบอาชีพ
ผู้ให้คำปรึกษา ด้านบุคลิกภาพ

ข้อคำถาม	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			คะแนนรวม	IOC
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
1	1	1	1	3	1
2	1	1	1	3	1
3	1	1	1	3	1
4	1	1	1	3	1
5	1	1	1	3	1
6	1	1	1	3	1
7	1	1	1	3	1
8	1	1	1	3	1
9	1	1	1	3	1
10	1	1	1	3	1
11	1	1	1	3	1
12	1	1	1	3	1
13	1	1	1	3	1
14	1	1	1	3	1
15	1	1	1	3	1
16	1	1	1	3	1
17	1	1	1	3	1
18	1	1	1	3	1
19	1	1	1	3	1
20	1	1	1	3	1
21	1	1	1	3	1
22	1	1	1	3	1
23	1	1	1	3	1
24	1	1	1	3	1
25	1	1	1	3	1
26	1	1	1	3	1
27	1	1	1	3	1
28	1	1	1	3	1
29	1	1	1	3	1

หมายเหตุ : ค่า IOC ที่สามารถนำไปใช้ได้ มีค่าระหว่าง 0.5-1.0

ตาราง 12 ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ของแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบอาชีพผู้ให้คำปรึกษา ที่ใช้กับกลุ่มที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง (Try Out) (n=100)

แบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์	k	Max	Min	\bar{X}	SD
ด้านความรู้					
รวม	40	37	19	30.88	4.76
ด้านความสนใจ					
รวม	26	126	51	91.81	24.28
ด้านบุคลิกภาพ					
รวม	29	145	77	105.72	14.18

ตาราง 13 ค่าความยากง่าย (p) และ ค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้
ประกอบอาชีพผู้ให้คำปรึกษา ด้านความรู้ ของกลุ่มที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง (Try Out) (n=100)

ข้อคำถาม	ค่าความยากง่าย (p)
1	.32
2	.72
3	.78
4	.74
5	.74
6	.73
7	.56
8	.54
9	.76
10	.80
11	.80
12	.76
13	.80
14	.68
15	.78
16	.78
17	.76
18	.46
19	.74
20	.68
21	.48
22	.64
23	.78
24	.70

ค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดทั้งหมดเท่ากับ .70

ตาราง 14 ค่าอำนาจจำแนก (t) และ ค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้
ประกอบอาชีพผู้ให้คำปรึกษา ด้านความสนใจ ของกลุ่มที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง (Try Out) (n=100)

ข้อคำถาม	ค่าอำนาจจำแนก (t)
1	5.07
2	7.47
3	4.79
4	4.80
5	5.83
6	5.60
7	5.29
8	6.74
9	4.29
10	7.34
11	6.61
12	6.07
13	6.89
14	7.28
15	6.62
16	5.66
17	7.63
18	4.01
19	8.06
20	7.56

ค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดทั้งหมดเท่ากับ .90

ตาราง 15 ค่าอำนาจจำแนก (t) และ ค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้
ประกอบอาชีพผู้ให้คำปรึกษา ด้านบุคลิกภาพ ของกลุ่มที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง (Try Out) (n=100)

ข้อคำถาม	ค่าอำนาจจำแนก (t)
1	5.06
2	4.52
3	5.35
4	3.84
5	4.55
6	5.35
7	8.78
8	11.10
9	6.57
10	6.47
11	5.84
12	6.15
13	6.34
14	6.56
15	5.40
16	7.81
17	6.83
18	4.56
19	6.06
20	8.08
21	10.08
22	6.72
23	9.34
24	7.39
25	9.23

ค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดทั้งหมดเท่ากับ .92

ตาราง 16 ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ของแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของ
ผู้ประกอบอาชีพผู้ให้คำปรึกษา ที่ใช้กับกลุ่มรู้ชุด (Known Group) (n=50)

แบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์	k	Max	Min	\bar{X}	SD
ด้านความรู้					
รวม	24	24	19	22.66	1.24
ด้านความสนใจ					
รวม	20	99	67	79.44	7.37
ด้านบุคลิกภาพ					
รวม	25	125	80	99.24	9.44

ตาราง 17 ค่าความยากง่าย (p) และ ค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของ
ผู้ประกอบอาชีพผู้ให้คำปรึกษา ด้านความรู้ ของกลุ่มตัวอย่าง (n=1,056)

แบบวัดด้านความรู้	ค่าความยากง่าย (p)
ความรู้เกี่ยวกับอาชีพผู้ให้คำปรึกษา	
1. งานให้คำปรึกษาเป็นงานที่ชี้แนะ ให้บุคคลปฏิบัติตาม	.39
2. งานให้คำปรึกษาเป็นงานช่วยเหลือบุคคลด้านการศึกษา	.80
3. งานให้คำปรึกษาเป็นงานช่วยเหลือบุคคลในเรื่องการประกอบอาชีพ	.78
4. งานให้คำปรึกษาเป็นงานช่วยเหลือบุคคลด้านสังคม และเรื่องส่วนตัว	.71
5. งานให้คำปรึกษาเป็นงานที่ร่วมกันแก้ปัญหาระหว่างผู้ให้คำปรึกษากับผู้รับ คำปรึกษา	.77
6. งานให้คำปรึกษาเป็นงานที่ช่วยให้บุคคลสามารถแก้ไขปัญหาได้ด้วยตนเอง	.77
7. งานให้คำปรึกษาเป็นงานที่ช่วยเหลือผู้ป่วยในโรงพยาบาล	.61
8. งานให้คำปรึกษาจะต้องปฏิบัติอยู่ในสถานที่ที่มีความเป็นส่วนตัว	.49
9. ผู้ให้คำปรึกษาจะต้องใส่ใจ เข้าใจ ในตัวผู้รับคำปรึกษา	.80
10. ผู้ให้คำปรึกษาจะต้องให้ความสำคัญแก่ผู้รับคำปรึกษาทุกคน	.78
11. ผู้ให้คำปรึกษามีหน้าที่ช่วยให้บุคคลคลายความเครียด ความวิตกกังวล	.80
12. ผู้ให้คำปรึกษามีหน้าที่ช่วยให้บุคคลรู้จักยอมรับตนเอง และยอมรับผู้อื่น	.78
13. ผู้ให้คำปรึกษามีหน้าที่สร้างบรรยากาศที่อบอุ่น เป็นมิตร กับผู้รับคำปรึกษา	.80
14. ผู้ให้คำปรึกษาจะต้องชี้แจงบทบาทของตนแก่ผู้รับคำปรึกษาทุกครั้งที่มารับ บริการ	.67
ความรู้เกี่ยวกับวิธีการให้ความช่วยเหลือบุคคลอื่น	
15. การช่วยเหลือบุคคลในการจัดการกับปัญหาจะต้องดูที่สาเหตุของปัญหาที่เกิดขึ้น	.78
16. การช่วยเหลือบุคคลในการจัดการกับปัญหา เราจะต้องให้บุคคลนั้นยอมรับปัญหา ที่เกิดขึ้นก่อน	.74
17. การช่วยเหลือบุคคลที่มีความทุกข์ หรือมีปัญหาเราจะต้องให้บุคคลนั้นรู้จัก ตัดสินใจแก้ปัญหาด้วยตัวเองจะดีที่สุด	.71
18. ในการช่วยเหลือบุคคลอื่น เราไม่จำเป็นต้องรู้ประวัติส่วนตัวเพราะไม่จำเป็น ต่อการให้ความช่วยเหลือ	.56
19. การสื่อสารด้วยคำพูดที่ชัดเจน ถูกต้อง จะทำให้เราสามารถช่วยเหลือบุคคลให้ เข้าใจปัญหาได้ง่าย	.80
20. การช่วยเหลือบุคคล ผู้ช่วยเหลือควรรู้ว่าแต่ละคนมีความแตกต่างกัน	.74

แบบวัดด้านความรู้	ค่าความยากง่าย (p)
21. ผู้ที่มีปัญหาเหมือนกัน ต้องให้ความช่วยเหลือในลักษณะเดียวกัน	.48
22. เมื่อคนที่มีความทุกข์ หรือมีปัญหา มาร้องให้กับเรา เราควรร้องไห้ด้วยเพื่อแสดงความเห็นใจ	.71
23. เมื่อคนที่มีความทุกข์ ความไม่สบายใจ มาพูดคุยกับเรา เราควรปล่อยให้เขาได้พูดระบายโดยไม่พูดแทรก หรือขัดจังหวะ	.78
24. เมื่อคนที่มีความทุกข์ ความไม่สบายใจ มาพูดระบายปัญหาให้เราฟัง เราควรตั้งใจฟัง เพื่อแสดงถึงความใส่ใจ	.80

ค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดทั้งหมดเท่ากับ .64

ตาราง 18 ค่าอำนาจจำแนก (t) และ ค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของ
ผู้ประกอบอาชีพผู้ให้คำปรึกษา ด้านความสนใจ ของกลุ่มตัวอย่าง (n=1,056)

แบบวัดด้านความสนใจ	ค่าอำนาจจำแนก (t)
ความสนใจในอาชีพผู้ให้คำปรึกษา	
1. ข้าพเจ้าสนใจในอาชีพผู้ให้คำปรึกษา	21.16
2. ข้าพเจ้าชอบงานที่ได้พูดคุยกับผู้อื่นเพื่อให้เขาสบายใจ	20.73
3. เมื่อเพื่อนมีปัญหาข้าพเจ้าชอบช่วยแก้ปัญหาให้	19.07
4. เมื่อเพื่อนมาระบายความทุกข์ ข้าพเจ้าจะเต็มใจรับฟัง	12.01
5. ข้าพเจ้าสนใจกับความทุกข์ของผู้อื่น	16.39
6. ข้าพเจ้ามีความสุขเมื่อได้ช่วยเหลือผู้อื่นแก้ไขปัญหา	16.07
7. ข้าพเจ้าสนใจที่จะทำงานเกี่ยวกับการให้คำปรึกษา	22.08
ความสนใจเกี่ยวกับผู้คน	
8. ข้าพเจ้าสนใจการดำเนินชีวิตของผู้คนรอบข้าง	18.68
9. ข้าพเจ้าชอบสังเกตพฤติกรรมของผู้คนที่เดินผ่านไปมา	17.58
10. ข้าพเจ้าชอบช่วยเหลือผู้อื่นเมื่อเขามีความทุกข์	20.33
11. ข้าพเจ้าชอบทำบุญและช่วยเหลือคนพิการและคนด้อยโอกาส	15.76
12. ข้าพเจ้าชอบให้กำลังใจและสนับสนุนผู้อื่น	19.19
ความสนใจข้อมูลข่าวสาร	
13. ข้าพเจ้าชอบอ่านหนังสือเกี่ยวกับพฤติกรรมของมนุษย์	22.03
14. ข้าพเจ้าชอบอ่านหนังสือเกี่ยวกับการให้ความช่วยเหลือผู้คน	22.28
15. ข้าพเจ้าสนใจศึกษาเทคนิควิธีการต่างๆ ในการช่วยเหลือผู้คน	22.74
16. ข้าพเจ้าชอบดูรายการเกี่ยวกับปัญหาสุขภาพจิต	22.26
17. ข้าพเจ้าชอบดูรายการเกี่ยวกับการให้คำปรึกษาวัยรุ่น	16.62
18. ข้าพเจ้าสนใจติดตามข่าวสาร สถานการณ์ต่างๆ ที่เกิดขึ้นในปัจจุบันเสมอ	16.80
19. ข้าพเจ้าสนใจติดตามข่าวสารของผู้คนที่ประสบปัญหา	23.10
20. ข้าพเจ้าสนใจข่าวสารปัญหาต่างๆ ในสังคมไทย	19.49

ค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดทั้งหมดเท่ากับ .88

ตาราง 19 ค่าอำนาจจำแนก (t) และ ค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของ
ผู้ประกอบการอาชีพผู้ให้คำปรึกษา ด้านบุคลิกภาพ ของกลุ่มตัวอย่าง (n=1,056)

แบบวัดด้านบุคลิกภาพ	ค่าอำนาจจำแนก (t)
บุคลิกภาพโดยทั่วไป	
1. ข้าพเจ้ามีความอดทนต่อสถานการณ์ต่างๆ ภายใต้ความกดดันได้	17.77
2. ข้าพเจ้ามีความอดทนในการฟังคำตำหนิ คำประชดประชันของผู้อื่นได้	16.19
3. ข้าพเจ้าเป็นคนสุขุมและรอบคอบ	18.33
4. ข้าพเจ้าเป็นคนใจเย็น	14.46
5. ข้าพเจ้ามองโลกในแง่ดี	9.56
6. ข้าพเจ้าเป็นคนรักษาความลับได้	15.83
7. ข้าพเจ้ามีความยืดหยุ่น สามารถยอมรับความเปลี่ยนแปลงต่างๆ ได้	19.08
8. ข้าพเจ้าสามารถปรับตัวให้เข้ากับสิ่งใหม่ๆ ได้	20.55
9. เพื่อนๆให้ความเชื่อถือและไว้วางใจข้าพเจ้า	19.86
10. ข้าพเจ้ามีลักษณะเป็นกันเองมีความอบอุ่น	16.98
11. ข้าพเจ้ามีความกระตือรือร้นในการทำงาน	18.42
12. เมื่อได้รับงานมาข้าพเจ้าจะรีบทำงานนั้นทันที	18.83
13. ข้าพเจ้าเป็นคนกระฉับกระเฉงคล่องแคล่วอยู่เสมอ	19.58
14. ข้าพเจ้ามีความตั้งใจในการทำงาน	20.68
15. ข้าพเจ้าขี้มั่วแจ่มใสอยู่เสมอ	13.68
ลักษณะในการติดต่อสื่อสารกับบุคคลอื่น	
16. ข้าพเจ้ามีความเป็นมิตร เข้ากับผู้อื่นได้ง่าย	17.97
17. ข้าพเจ้าสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ถึงแม้จะไม่รู้จักกัน	18.70
18. ข้าพเจ้าพูดจาสุภาพ นุ่มนวล	19.05
19. ข้าพเจ้าพูดจาชัดเจนชัดคำ	20.81
20. ข้าพเจ้าเป็นผู้ฟังที่ดี	21.99
21. ข้าพเจ้ายินดีรับฟังข้อเสนอแนะจากผู้อื่น	20.12
22. ข้าพเจ้ารับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นได้แม้ไม่ตรงกับความคิดเห็นของตน	20.49
23. ข้าพเจ้าสามารถพูดอธิบายให้ผู้อื่นเข้าใจได้ง่าย	21.55
24. ข้าพเจ้าสามารถพูดให้ผู้อื่นเชื่อถือได้	24.52
25. ข้าพเจ้ารู้จักใช้คำพูดที่พูดให้ผู้อื่นสบายใจได้	21.05

ค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดทั้งฉบับเท่ากับ .87

คู่มือดำเนินการสอบแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ ของผู้ประกอบอาชีพผู้ให้คำปรึกษา

แบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบอาชีพผู้ให้คำปรึกษา หมายถึง แบบวัดที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเพื่อวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของการเป็นผู้ให้คำปรึกษาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ด้าน ได้แก่

1.1 ด้านความรู้ หมายถึง การวัดลักษณะความรู้ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ควรรู้เกี่ยวกับเรื่องดังต่อไปนี้

1.1.1 ความรู้เกี่ยวกับอาชีพผู้ให้คำปรึกษา ได้แก่

- มีความรู้เกี่ยวกับลักษณะงานการให้คำปรึกษา
- มีความรู้ในบทบาทหน้าที่ของผู้ให้คำปรึกษา

1.1.2 ความรู้เกี่ยวกับวิธีการให้ความช่วยเหลือบุคคลอื่น ได้แก่

- มีความรู้ในการจัดการปัญหา
- มีความรู้ในการช่วยเหลือบุคคลอื่น

1.2 ด้านความสนใจ หมายถึง การวัดลักษณะความสนใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในอาชีพผู้ให้คำปรึกษา ดังต่อไปนี้

1.2.1 ความสนใจในอาชีพผู้ให้คำปรึกษา ได้แก่

- มีความสนใจในอาชีพผู้ให้คำปรึกษา
- มีความสนใจในงานด้านการให้คำปรึกษา

1.2.2 ความสนใจเกี่ยวกับผู้คน ได้แก่

- มีความสนใจการดำเนินชีวิตของผู้คน
- ชอบสังเกตพฤติกรรมของผู้คน
- ชอบช่วยเหลือผู้อื่น
- ชอบให้กำลังใจและสนับสนุนผู้อื่น

1.2.3 ความสนใจข้อมูลข่าวสาร ได้แก่

- มีความสนใจที่จะศึกษาข้อมูล และเทคนิคต่างๆในการให้ความช่วยเหลือผู้คน
- สนใจติดตามข่าวสาร เรื่องราวสิ่งแวดลอมรอบตัว และสถานการณ์ต่างๆที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน

1.3 ด้านบุคลิกภาพ หมายถึง การวัดลักษณะเฉพาะด้านของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่สนใจประกอบอาชีพผู้ให้คำปรึกษา ซึ่งมีดังต่อไปนี้

1.3.1 บุคลิกภาพโดยทั่วไป ได้แก่

- มีความอดทนต่อสถานการณ์ต่างๆ
- มีความรับผิดชอบ
- มีความสุขุม รอบคอบ
- ใจเย็น สามารถควบคุมอารมณ์ได้
- มองโลกในแง่ดี
- รักษาความลับได้
- สามารถปรับตัวให้เข้ากับสิ่งใหม่ๆ ได้ดี
- ยิ้มแย้ม แจ่มใส
- น่าไว้วางใจ น่าเชื่อถือ
- เป็นกันเอง มีความอบอุ่น
- มีความกระตือรือร้น กระฉับกระเฉง
- มีความตั้งใจในการทำงาน

1.3.2 ลักษณะในการติดต่อสื่อสารกับบุคคลอื่น ได้แก่

- มีมนุษยสัมพันธ์ดี เข้ากับผู้อื่นได้ง่าย
- พูดจาสุภาพ นุ่มนวล
- พูดจาชัดเจน ชัดคำ
- เป็นผู้ฟังที่ดี รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น
- มีความสามารถในการสื่อสาร

โครงสร้างของแบบวัด

แบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบอาชีพผู้ให้คำปรึกษา สร้างให้ครอบคลุมลักษณะ 3 ด้าน ได้แก่

1. แบบวัดด้านความรู้ เป็นแบบวัดลักษณะถูกผิด
2. แบบวัดด้านความสนใจ มีลักษณะแบบวัดมาตรฐานประมาณค่า 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด
3. แบบวัดด้านบุคลิกภาพ มีลักษณะแบบวัดมาตรฐานประมาณค่า 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

โดยทั้ง 3 ด้านเป็นข้อคำถามเพื่อให้นักเรียนเลือกตอบตามความรู้ที่มีอยู่จริง ตามความคิดเห็น ความรู้สึกหรือการปฏิบัติตนอันแท้จริงของตน ซึ่งต้องเลือกตอบเพียงข้อเดียว

การพัฒนาแบบวัด

ในการสร้างแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบอาชีพผู้ให้คำปรึกษา ได้ดำเนินการสร้าง ทดลองและปรับปรุงแก้ไขตั้งแต่เดือนพฤษภาคม 2548 ถึง กุมภาพันธ์ 2549 จึงสำเร็จตามความต้องการการดำเนินการทดลองและปรับปรุง ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. ตรวจสอบคุณภาพเบื้องต้นของแบบวัด โดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน พิจารณาความสอดคล้องของข้อคำถามกับนิยามศัพท์ ซึ่งคัดเลือกข้อคำถามที่มีค่าความสอดคล้องตั้งแต่ .05 ขึ้นไป โดยมีข้อคำถามที่ผ่านเกณฑ์ทั้งสิ้น 95 ข้อ

2. ผู้วิจัยนำแบบวัดไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง (Try Out) จำนวน 100 คน โดยแบบวัดในด้านความรู้ นำมาหาค่าความยากง่าย (p) และค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ ส่วนด้านความสนใจและด้านบุคลิกภาพ ผู้วิจัยหาค่าอำนาจจำแนกรายข้อโดยวิธีการแจกแจงที (t-distribution) แบ่งเป็นกลุ่มสูงกลุ่มต่ำ เทคนิค 25 เปอร์เซนต์ และหาค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ โดยได้ข้อคำถาม รวมทั้งสิ้น 69 ข้อ แบ่งเป็นด้านความรู้จำนวน 24 ข้อ ด้านความสนใจจำนวน 20 ข้อ และด้านบุคลิกภาพจำนวน 25 ข้อ หลังจากนั้น นำไปทดลองกับกลุ่มรู้จัก (Known Group) กับนิสิตปริญญาโทชั้นปีที่ 2 และ 3 สาขาวิชาจิตวิทยาการแนะแนว จำนวน 50 คน เพื่อหาค่าสถิติพื้นฐาน และหาค่าความเชื่อมั่นของแบบวัด

3. ผู้วิจัยนำแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบอาชีพผู้ให้คำปรึกษา จำนวน 69 ข้อ ไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 1,056 คน และตรวจสอบคุณภาพของแบบวัด โดยการหาค่าสถิติพื้นฐาน ค่าความยากง่าย ค่าอำนาจจำแนก และค่าความเชื่อมั่น ดังนี้

แบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์	k	Max	Min	\bar{X}	SD
ด้านความรู้					
รวม	24	24	10	18.34	2.69
ด้านความสนใจ					
รวม	20	100	37	68.80	10.35
ด้านบุคลิกภาพ					
รวม	25	125	62	90.65	11.09

แบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์	k	p	t	ค่าความเชื่อมั่น
<u>ด้านความรู้</u>				
เกี่ยวกับอาชีพผู้ให้คำปรึกษา	14	0.39-0.80	-	
เกี่ยวกับวิธีการให้ความช่วยเหลือผู้อื่น	10	0.48-0.80	-	
รวม	24	0.39-0.80	-	$r_{tt} = 0.64$
<u>ด้านความสนใจ</u>				
สนใจในอาชีพผู้ให้คำปรึกษา	7	-	12.01-22.08	
สนใจเกี่ยวกับผู้คน	5	-	15.76-20.33	
สนใจข้อมูลข่าวสาร	8	-	16.62-23.10	$\alpha = 0.88$
รวม	20	-	12.01-23.10	
<u>ด้านบุคลิกภาพ</u>				
บุคลิกภาพโดยทั่วไป	15	-	9.56-20.68	
การติดต่อสื่อสารกับบุคคลอื่น	10	-	17.97-24.52	
รวม	25	-	9.56-24.52	$\alpha = 0.87$

วิธีดำเนินการสอบ

วิธีการดำเนินการสอบ จะแบ่งออกเป็น 3 ระยะ คือ การเตรียมตัวก่อนสอบ วิธีปฏิบัติขณะสอบ และวิธีปฏิบัติเมื่อสอบเสร็จ

1. การเตรียมตัวก่อนสอบ ควรปฏิบัติตัวดังนี้

1.1 กำหนดวัน เวลา สถานที่ล่วงหน้า และแจ้งให้ผู้สอบทราบวัตถุประสงค์ของการสอบ

1.2 เตรียมห้องและแบบวัดให้มากกว่า ผู้สอบอย่างน้อย 5 เปอร์เซ็นต์ของผู้เข้าสอบทั้งหมด

1.3 การเตรียมตัวสำหรับผู้ดำเนินการเตรียมสอบนั้น ผู้ดำเนินการเตรียมสอบจะต้องศึกษาคำชี้แจงในการทำแบบวัดให้เข้าใจ ทั้งนี้เพื่อให้การดำเนินการสอบเป็นไปด้วยความราบรื่น

2. วิธีปฏิบัติขณะสอบ มีดังนี้

2.1 ชี้แจงให้ผู้เข้าสอบอ่านคำชี้แจงและวิธีการทำแบบวัดให้เข้าใจก่อน และเริ่มทำแบบวัดพร้อมกันทั้งหมด โดยให้เวลาในการทำแบบวัด 20 นาที

2.2 การเตือนเรื่องเวลาในการทำแบบวัด ให้เตือน 2 ครั้ง คือ เมื่อหมดเวลาครั้งแรก และ เมื่อเหลือเวลาในการทำแบบวัดอีก 5 นาที

3. วิธีปฏิบัติหลังการสอบยุติลง ควรปฏิบัติดังนี้

3.1 ให้ผู้เข้าสอบวางปากกา แล้วเก็บแบบวัด

3.2 เมื่อเสร็จสิ้นการสอบ ก่อนออกจากห้อง ผู้ดำเนินการสอบควรกล่าวคำชมเชยนักเรียนที่ตั้งใจทำแบบวัด และให้ความร่วมมือด้วยดี เพื่อให้นักเรียนเกิดความภูมิใจ

วิธีตรวจให้คะแนน

การตรวจให้คะแนนแบ่งเป็น 2 แบบ คือ แบบถูกผิดของแบบวัดด้านความรู้ และแบบวัดชนิดมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ของแบบวัดด้านความสนใจ และด้านบุคลิกภาพ

แบบวัดด้านความรู้

ข้อที่	ข้อความ	ใช่	ไม่ใช่
1	งานให้คำปรึกษาเป็นงานที่ชี้แนะ ให้นำบุคคลปฏิบัติตาม		3
2	งานให้คำปรึกษาเป็นงานช่วยเหลือบุคคลด้านการศึกษา	3	
3	งานให้คำปรึกษาเป็นงานช่วยเหลือบุคคลในเรื่องการประกอบอาชีพ	3	
4	งานให้คำปรึกษาเป็นงานช่วยเหลือบุคคลด้านสังคม และเรื่องส่วนตัว	3	
5	งานให้คำปรึกษาเป็นงานที่ร่วมกันแก้ปัญหาระหว่างผู้ให้คำปรึกษากับผู้รับคำปรึกษา	3	
6	งานให้คำปรึกษาเป็นงานที่ช่วยให้บุคคลสามารถแก้ไขปัญหาได้ด้วยตนเอง	3	
7	งานให้คำปรึกษาเป็นงานที่ช่วยเหลือผู้ป่วยในโรงพยาบาล	3	
8	งานให้คำปรึกษาจะต้องปฏิบัติอยู่ในสถานที่ที่มีความเป็นส่วนตัว	3	
9	ผู้ให้คำปรึกษาจะต้องใส่ใจ เข้าใจ ในตัวผู้รับคำปรึกษา	3	
10	ผู้ให้คำปรึกษาจะต้องให้ความสำคัญแก่ผู้รับคำปรึกษาทุกคน	3	
11	ผู้ให้คำปรึกษามีหน้าที่ช่วยให้บุคคลคลายความเครียด ความวิตกกังวล	3	
12	ผู้ให้คำปรึกษามีหน้าที่ช่วยให้บุคคลรู้จักยอมรับตนเอง และยอมรับผู้อื่น	3	
13	ผู้ให้คำปรึกษามีหน้าที่สร้างบรรยากาศที่อบอุ่น เป็นมิตร กับผู้รับคำปรึกษา	3	
14	ผู้ให้คำปรึกษาจะต้องชี้แจงบทบาทของตนแก่ผู้รับคำปรึกษาทุกครั้งที่มาใช้บริการ	3	
15	การช่วยเหลือบุคคลในการจัดการกับปัญหาจะต้องดูที่สาเหตุของปัญหาที่เกิดขึ้น	3	
16	การช่วยเหลือบุคคลในการจัดการกับปัญหา เราจะต้องให้บุคคลนั้นยอมรับปัญหาที่เกิดขึ้นก่อน	3	
17	การช่วยเหลือบุคคลที่มีความทุกข์ หรือมีปัญหาเราจะต้องให้บุคคลนั้นรู้จักตัดสินใจแก้ปัญหาด้วยตัวเองจะดีที่สุด	3	
18	ในการช่วยเหลือบุคคลอื่น เราไม่จำเป็นต้องรู้ประวัติส่วนตัว เพราะไม่จำเป็นต้องการให้ความช่วยเหลือ		3
19	การสื่อสารด้วยคำพูดที่ชัดเจน ถูกต้อง จะทำให้เราสามารถช่วยเหลือบุคคลให้เข้าใจปัญหาได้ง่าย	3	
20	การช่วยเหลือบุคคล ผู้ช่วยเหลือควรรู้ว่าแต่ละคนมีความแตกต่างกัน	3	
21	ผู้ที่มีปัญหาเหมือนกัน ต้องให้ความช่วยเหลือในลักษณะเดียวกัน		3
22	เมื่อคนที่มีความทุกข์ หรือมีปัญหา มาร้องให้กับเรา เราควรร้องให้ด้วยเพื่อแสดงความเห็นใจ		3

ข้อที่	ข้อความ	ใช่	ไม่ใช่
23	เมื่อคนที่มีความทุกข์ ความไม่สบายใจมาพูดคุยกับเรา เราควรปล่อยให้เขาได้พูดระบายโดยไม่พูดแทรก หรือขัดจังหวะ	3	
24	เมื่อคนที่มีความทุกข์ ความไม่สบายใจมาพูดระบายปัญหาให้เราฟัง เราควรตั้งใจฟัง เพื่อแสดงถึงความใส่ใจ	3	

การให้คะแนนคือ ตอบถูกให้ 1 คะแนน ตอบผิดหรือไม่ตอบ ให้ 0 คะแนน

ข้อความเชิงลบด้านความรู้ คือ 1, 18, 21 และ 22

แบบวัดด้านความสนใจ

ข้อที่	ข้อความ	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
ความสนใจในอาชีพผู้ให้คำปรึกษา						
1	ข้าพเจ้าสนใจในอาชีพผู้ให้คำปรึกษา	5	4	3	2	1
2	ข้าพเจ้าชอบงานที่ได้พูดคุยกับผู้อื่นเพื่อให้เขาสบายใจ	5	4	3	2	1
3	เมื่อเพื่อนมีปัญหาข้าพเจ้าชอบช่วยแก้ปัญหาให้	5	4	3	2	1
4	เมื่อเพื่อนมาระบายความทุกข์ ข้าพเจ้าจะเต็มใจรับฟัง	5	4	3	2	1
5	ข้าพเจ้าสนใจกับความทุกข์ของผู้อื่น	5	4	3	2	1
6	ข้าพเจ้ามีความสุขเมื่อได้ช่วยเหลือผู้อื่นแก้ไข้ปัญหา	5	4	3	2	1
7	ข้าพเจ้าสนใจที่จะทำงานเกี่ยวกับการให้คำปรึกษา	5	4	3	2	1
ความสนใจเกี่ยวกับผู้คน						
8	ข้าพเจ้าสนใจการดำเนินชีวิตของผู้คนรอบข้าง	5	4	3	2	1
9	ข้าพเจ้าชอบสังเกตพฤติกรรมของผู้คนที่เดินผ่านไปมา	5	4	3	2	1
10	ข้าพเจ้าชอบช่วยเหลือผู้อื่นเมื่อเขามีความทุกข์	5	4	3	2	1
11	ข้าพเจ้าชอบทำบุญและช่วยเหลือคนพิการและคนด้อยโอกาส	5	4	3	2	1
12	ข้าพเจ้าชอบให้กำลังใจและสนับสนุนผู้อื่น	5	4	3	2	1
ความสนใจข้อมูลข่าวสาร						
13	ข้าพเจ้าชอบอ่านหนังสือเกี่ยวกับพฤติกรรมของมนุษย์	5	4	3	2	1
14	ข้าพเจ้าชอบอ่านหนังสือเกี่ยวกับการให้ความช่วยเหลือผู้คน	5	4	3	2	1
15	ข้าพเจ้าสนใจศึกษาเทคนิควิธีการต่างๆ ในการช่วยเหลือผู้คน	5	4	3	2	1
16	ข้าพเจ้าชอบดูรายการเกี่ยวกับปัญหาสุขภาพจิต	5	4	3	2	1
17	ข้าพเจ้าชอบดูรายการเกี่ยวกับการให้คำปรึกษาวัยรุ่น	5	4	3	2	1
18	ข้าพเจ้าสนใจติดตามข่าวสาร สถานการณ์ต่างๆ ที่เกิดขึ้นในปัจจุบันเสมอ	5	4	3	2	1
19	ข้าพเจ้าสนใจติดตามข่าวสารของผู้คนที่ประสบปัญหา	5	4	3	2	1
20	ข้าพเจ้าสนใจข่าวสารปัญหาต่างๆ ในสังคมไทย	5	4	3	2	1

การให้คะแนนคือ ตอบ “มากที่สุด” ให้ 5 ตอบ “มาก” ให้ 4 ตอบ “ปานกลาง” ให้ 3
ตอบ “น้อย” ให้ 2 ตอบ “น้อยที่สุด” ให้ 1 คะแนน ตามลำดับ

แบบวัดด้านบุคลิกภาพ

ข้อที่	ข้อความ	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	บุคลิกภาพโดยทั่วไป					
1	ข้าพเจ้ามีความอดทนต่อสถานการณ์ต่างๆ ภายใต้ความกดดันได้	5	4	3	2	1
2	ข้าพเจ้ามีความอดทนในการฟังคำตำหนิ คำประชดประชันของผู้อื่นได้	5	4	3	2	1
3	ข้าพเจ้าเป็นคนสุขุมและรอบคอบ	5	4	3	2	1
4	ข้าพเจ้าเป็นคนใจเย็น	5	4	3	2	1
5	ข้าพเจ้ามองโลกในแง่ดี	5	4	3	2	1
6	ข้าพเจ้าเป็นคนรักษาความลับได้	5	4	3	2	1
7	ข้าพเจ้ามีความยืดหยุ่น สามารถยอมรับความเปลี่ยนแปลงต่างๆ ได้	5	4	3	2	1
8	ข้าพเจ้าสามารถปรับตัวให้เข้ากับสิ่งใหม่ๆ ได้	5	4	3	2	1
9	เพื่อนๆ ให้ความเชื่อถือและไว้วางใจข้าพเจ้า	5	4	3	2	1
10	ข้าพเจ้ามีลักษณะเป็นกันเองมีความอบอุ่น	5	4	3	2	1
11	ข้าพเจ้ามีความกระตือรือร้นในการทำงาน	5	4	3	2	1
12	เมื่อได้รับงานมาข้าพเจ้าจะรีบทำงานนั้นทันที	5	4	3	2	1
13	ข้าพเจ้าเป็นคนกระฉับกระเฉงคล่องแคล่วอยู่เสมอ	5	4	3	2	1
14	ข้าพเจ้ามีความตั้งใจในการทำงาน	5	4	3	2	1
15	ข้าพเจ้ายิ้มแย้มแจ่มใสอยู่เสมอ	5	4	3	2	1
	ลักษณะในการติดต่อสื่อสารกับบุคคลอื่น					
16	ข้าพเจ้ามีความเป็นมิตร เข้ากับผู้อื่นได้ง่าย	5	4	3	2	1
17	ข้าพเจ้าสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ถึงแม้จะไม่รู้จักกัน	5	4	3	2	1
18	ข้าพเจ้าพูดจาสุภาพนุ่มนวล	5	4	3	2	1
19	ข้าพเจ้าพูดจาชัดเจนยัดยัดคำ	5	4	3	2	1
20	ข้าพเจ้าเป็นผู้ฟังที่ดี	5	4	3	2	1
21	ข้าพเจ้ายินดีรับฟังข้อเสนอแนะจากผู้อื่น	5	4	3	2	1
22	ข้าพเจ้ารับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นได้แม้ไม่ตรงกับความคิดเห็นของตน	5	4	3	2	1
23	ข้าพเจ้าสามารถพูดอธิบายให้ผู้อื่นเข้าใจได้ง่าย	5	4	3	2	1

ข้อที่	ข้อความ	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
24	ข้าพเจ้าสามารถพูดให้ผู้อื่นเชื่อถือได้	5	4	3	2	1
25	ข้าพเจ้ารู้จักใช้คำพูดที่พูดให้ผู้อื่นสบายใจได้	5	4	3	2	1

การให้คะแนน คือ ตอบ “มากที่สุด” ให้ 5 ตอบ “มาก” ให้ 4 ตอบ “ปานกลาง” ให้ 3
ตอบ “น้อย” ให้ 2 ตอบ “น้อยที่สุด” ให้ 1 คะแนน ตามลำดับ

เกณฑ์ปกติของแบบวัด

การสร้างเกณฑ์ปกติ (Norms) ของลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบอาชีพผู้ให้คำปรึกษา โดยนำคะแนนดิบที่ได้จากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 1,056 คน มาแปลงให้อยู่ในรูปคะแนนมาตรฐานปกติ (Normalized T-Score) โดยจำแนกเกณฑ์ออกเป็น 3 ด้าน ดังนี้

1. เกณฑ์ปกติ (Norms) ของลักษณะที่พึงประสงค์ด้านความรู้

คะแนน	T-Score	คะแนน	T-Score
24	81	16	41
23	72	15	39
22	66	14	36
21	60	13	34
20	55	12	30
19	51	11	26
18	47	10	22
17	44		

การแปลความหมายของคะแนนโดยเทียบกับเกณฑ์ปกติ ถ้าต้องการทราบระดับของลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบอาชีพผู้ให้คำปรึกษา ด้านความรู้ให้นำคะแนนดิบมาเทียบกับเกณฑ์ปกติ แล้วพิจารณาตามเกณฑ์ดังนี้

ค่าคะแนนตั้งแต่ 12 คะแนนลงมาแสดงว่า มีลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบอาชีพผู้ให้คำปรึกษา ด้านความรู้ต่ำมาก

ค่าคะแนนตั้งแต่ 13-17 คะแนนแสดงว่า มีลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบอาชีพผู้ให้คำปรึกษา ด้านความรู้ต่ำ

ค่าคะแนนตั้งแต่ 18-20 คะแนนแสดงว่า มีลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบอาชีพ ผู้ให้
คำปรึกษา ด้านความรู้ปานกลาง

ค่าคะแนนตั้งแต่ 21-22 คะแนนแสดงว่า มีลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบอาชีพ ผู้ให้
คำปรึกษา ด้านความรู้สูง

ค่าคะแนนตั้งแต่ 23 คะแนนขึ้นไปแสดงว่า มีลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบอาชีพ
ผู้ให้คำปรึกษา ด้านความรู้สูงมาก

นักเรียนที่ผ่านเกณฑ์และมีลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบอาชีพผู้ให้คำปรึกษา ด้าน
ความรู้นั้น ต้องมีคะแนนตั้งแต่ 18-20 คะแนน หากมีคะแนน 21-22 แสดงว่ามีความรู้สูง และหากมี
คะแนน 23 คะแนนขึ้นไป แสดงว่ามีความรู้สูงมาก

2. เกณฑ์ปกติ (Norms) ของลักษณะที่พึงประสงค์ด้านความสนใจ

คะแนน	T-Score	คะแนน	T-Score
100	83	68	49
98	77	67	48
97-96	75	66	47
95	74	65	46
94	73	64	45
93	72	63	44
92	71	62	43
91	70	61	42
90	69	60	41
89	68	59	40
88	67	58-57	39
87	66	56	38
86-85	65	55	37
84-83	64	54	36
82	63	53	35
81	62	52	33
80-79	61	51	32
78	60	50	31
77	59	49-48	30
76	58	47	29
75	57	46	28
74	56	44	27

คะแนน	T-Score	คะแนน	T-Score
73	55	43	26
72	54	42	25
71	52	40	24
70	51	38	23
69	50	37	20

การแปลความหมายของคะแนนโดยเทียบกับเกณฑ์ปกติ ถ้าต้องการทราบระดับของลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบอาชีพผู้ให้คำปรึกษา ด้านความสนใจ ให้นำคะแนนดิบมาเทียบคะแนนที่ปกติ แล้วพิจารณาตามเกณฑ์ดังนี้

ค่าตั้งแต่คะแนน 51 คะแนนลงมา แสดงว่า มีลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบอาชีพผู้ให้คำปรึกษา ด้านความสนใจต่ำมาก

ค่าคะแนนตั้งแต่ 52-63 คะแนน แสดงว่า มีลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบอาชีพผู้ให้คำปรึกษา ด้านความสนใจต่ำ

ค่าคะแนนตั้งแต่ 64-74 คะแนน แสดงว่า มีลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบอาชีพผู้ให้คำปรึกษา ด้านความสนใจปานกลาง

ค่าคะแนนตั้งแต่ 75-89 คะแนน แสดงว่า มีลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบอาชีพผู้ให้คำปรึกษา ด้านความสนใจสูง

ค่าคะแนนตั้งแต่ 90 คะแนนขึ้นไป แสดงว่า มีลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบอาชีพผู้ให้คำปรึกษา ด้านความสนใจสูงมาก

นักเรียนที่ผ่านเกณฑ์และมีลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบอาชีพผู้ให้คำปรึกษา ด้านความสนใจนั้น ต้องมีคะแนน 64-74 คะแนน หากมีคะแนน 75-89 คะแนน แสดงว่ามีความสนใจสูง และหากมีคะแนน 90 คะแนนขึ้นไป แสดงว่ามีความสนใจสูงมาก

3. เกณฑ์ปกติ (Norms) ของลักษณะที่พึงประสงค์ด้านบุคลิกภาพ

คะแนน	T-Score	คะแนน	T-Score
125	83	91	51
122	80	90	50
121	78	89-88	49
120	76	87	48
119	74	86	47
117	73	85	46
116	72	84	45
115	70	83	43
114-113	69	82-81	42
112	68	80	41
111	67	79	40
110-109	66	78	38
108	65	77	37
107	64	76	36
106	63	75	35
105	62	74	34
104-103	61	73	33
102	60	72	31
101	59	71	30
100	58	70	29
99	57	69	28
98	56	68	27
97-96	55	67	25
95	54	66-65	24
94-93	53	64	23
92	52	62	20

การแปลความหมายของคะแนนโดยเทียบกับเกณฑ์ปกติ ถ้าต้องการทราบระดับของลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบอาชีพผู้ให้คำปรึกษา ด้านบุคลิกภาพ ให้นำคะแนนดิบมาเทียบคะแนนที่ปกติ แล้วพิจารณาตามเกณฑ์ดังนี้

ค่าตั้งแต่คะแนน 72 คะแนนลงมา แสดงว่า มีลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบอาชีพผู้ให้คำปรึกษา ด้านบุคลิกภาพต่ำมาก

ค่าคะแนนตั้งแต่ 73-83 คะแนน แสดงว่า มีลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบอาชีพผู้ให้คำปรึกษา ด้านบุคลิกภาพต่ำ

ค่าคะแนนตั้งแต่ 84-98 คะแนน แสดงว่า มีลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบอาชีพผู้ให้คำปรึกษา ด้านบุคลิกภาพปานกลาง

ค่าคะแนนตั้งแต่ 99-112 คะแนน แสดงว่า มีลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบอาชีพผู้ให้คำปรึกษา ด้านบุคลิกภาพสูง

ค่าคะแนนตั้งแต่ 113 คะแนนขึ้นไป แสดงว่า มีลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบอาชีพผู้ให้คำปรึกษา ด้านบุคลิกภาพสูงมาก

นักเรียนที่ผ่านเกณฑ์และมีลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบอาชีพผู้ให้คำปรึกษาด้านบุคลิกภาพนั้น ต้องมีคะแนน 84-98 คะแนน หากมีคะแนน 99-112 คะแนน แสดงว่ามีบุคลิกภาพในการประกอบอาชีพสูง และหากมีคะแนน 113 คะแนนขึ้นไป แสดงว่ามีบุคลิกภาพในการประกอบอาชีพสูงมาก

การสร้างแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ ของผู้ประกอบอาชีพผู้ให้คำปรึกษา

แบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบอาชีพผู้ให้คำปรึกษามีทั้งหมด 3 ตอน

ตอนที่ 1 แบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบอาชีพผู้ให้คำปรึกษา	
ด้านความรู้	24 ข้อ
ตอนที่ 2 แบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบอาชีพผู้ให้คำปรึกษา	
ด้านความสนใจ	20 ข้อ
ตอนที่ 3 แบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบอาชีพผู้ให้คำปรึกษา	
ด้านบุคลิกภาพ	25 ข้อ

แบบวัดฉบับนี้จะไม่ผลกระทบต่อการเรียนของนักเรียน หรือต่อสถาบันของนักเรียนแต่อย่างใดทั้งสิ้น ดังนั้นขอให้นักเรียนตอบด้วยความสบายใจ ตอบให้ตรงกับสิ่งที่นักเรียนรู้และเข้าใจ และตรงกับความคิดเห็นของนักเรียนมากที่สุด

แบบวัดฉบับนี้ใช้เวลาในการทำประมาณ 20 นาที

ขอขอบพระคุณที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบวัดฯ ครั้งนี้

นางสาวโชติณัฐ ด่านกุล
นิสิตปริญญาโท มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สาขาวิชาจิตวิทยาการแนะแนว

ตอนที่ 1 ด้านความรู้ เกี่ยวกับอาชีพผู้ให้คำปรึกษา

คำชี้แจง จงใส่เครื่องหมาย ✓ ในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของนักเรียนมากที่สุดเพียง
ช่องเดียวตามความเป็นจริง

ใช่ หมายถึง ข้อความนั้นท่านคิดว่าตรงกับความเป็นจริง

ไม่ใช่ หมายถึง ข้อความนั้นท่านคิดว่าไม่ตรงกับความเป็นจริง

ข้อที่	ข้อความ	ใช่	ไม่ใช่
1	งานให้คำปรึกษาเป็นงานที่ชี้แนะ ให้บุคคลปฏิบัติตาม		
2	งานให้คำปรึกษาเป็นงานช่วยเหลือบุคคลด้านการศึกษา		
3	งานให้คำปรึกษาเป็นงานช่วยเหลือบุคคลในเรื่องการประกอบอาชีพ		
4	งานให้คำปรึกษาเป็นงานช่วยเหลือบุคคลด้านสังคม และเรื่องส่วนตัว		
5	งานให้คำปรึกษาเป็นงานที่ร่วมกันแก้ปัญหาระหว่างผู้ให้คำปรึกษากับผู้รับคำปรึกษา		
6	งานให้คำปรึกษาเป็นงานที่ช่วยให้บุคคลสามารถแก้ไขปัญหาได้ด้วยตนเอง		
7	งานให้คำปรึกษาเป็นงานที่ช่วยเหลือผู้ป่วยในโรงพยาบาล		
8	งานให้คำปรึกษาจะต้องปฏิบัติอยู่ในสถานที่ที่มีความเป็นส่วนตัว		
9	ผู้ให้คำปรึกษาจะต้องใส่ใจ เข้าใจ ในตัวผู้รับคำปรึกษา		
10	ผู้ให้คำปรึกษาจะต้องให้ความสำคัญแก่ผู้รับคำปรึกษาทุกคน		
11	ผู้ให้คำปรึกษามีหน้าที่ช่วยให้บุคคลคลายความเครียด ความวิตกกังวล		
12	ผู้ให้คำปรึกษามีหน้าที่ช่วยให้บุคคลรู้จักยอมรับตนเอง และยอมรับผู้อื่น		
13	ผู้ให้คำปรึกษามีหน้าที่สร้างบรรยากาศที่อบอุ่น เป็นมิตร กับผู้รับคำปรึกษา		
14	ผู้ให้คำปรึกษาจะต้องชี้แจงบทบาทของตนแก่ผู้รับคำปรึกษาทุกครั้งที่มาใช้บริการ		
15	การช่วยเหลือบุคคลในการจัดการกับปัญหาจะต้องดูที่สาเหตุของปัญหาที่เกิดขึ้น		
16	การช่วยเหลือบุคคลในการจัดการกับปัญหา เราจะต้องให้บุคคลนั้นยอมรับปัญหาที่เกิดขึ้นก่อน		
17	การช่วยเหลือบุคคลที่มีความทุกข์ หรือมีปัญหาเราจะต้องให้บุคคลนั้นรู้จักตัดสินใจแก้ปัญหาด้วยตัวเองจะดีที่สุด		
18	ในการช่วยเหลือบุคคลอื่น เราไม่จำเป็นต้องรู้ประวัติส่วนตัว เพราะไม่จำเป็นต่อการให้ความช่วยเหลือ		
19	การสื่อสารด้วยคำพูดที่ชัดเจน ถูกต้อง จะทำให้เราสามารถช่วยเหลือบุคคลให้เข้าใจปัญหาได้ง่าย		
20	การช่วยเหลือบุคคล ผู้ช่วยเหลือควรรู้ว่าแต่ละคนมีความแตกต่างกัน		

ข้อที่	ข้อความ	ใช่	ไม่ใช่
21	ผู้ที่มีปัญหาเหมือนกัน ต้องให้ความช่วยเหลือในลักษณะเดียวกัน		
22	เมื่อคนที่มีความทุกข์ หรือมีปัญหามาร้องให้กับเรา เราควรร้องไห้ด้วยเพื่อแสดงความเห็นใจ		
23	เมื่อคนที่มีความทุกข์ ความไม่สบายใจมาพูดคุยกับเรา เราควรปล่อยให้เขาได้พูดระบายโดยไม่พูดแทรก หรือขัดจังหวะ		
24	เมื่อคนที่มีความทุกข์ ความไม่สบายใจมาพูดระบายปัญหาให้เราฟัง เราควรตั้งใจฟัง เพื่อแสดงถึงความใส่ใจ		

ตอนที่ 2 ด้านความสนใจเกี่ยวกับการประกอบอาชีพผู้ให้คำปรึกษา
คำชี้แจง จงใส่เครื่องหมาย ✓ ในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของนักเรียนมากที่สุดเพียง
ช่องเดียวตามความเป็นจริง

มากที่สุด หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับความเป็นจริงมากที่สุด
มาก หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับความเป็นจริงมาก
ปานกลาง หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับความเป็นจริงปานกลาง
น้อย หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับความเป็นจริงน้อย
น้อยที่สุด หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับความเป็นจริงน้อยที่สุด

ข้อที่	ข้อความ	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1	ข้าพเจ้าสนใจในอาชีพผู้ให้คำปรึกษา					
2	ข้าพเจ้าชอบงานที่ได้พูดคุยกับผู้อื่นเพื่อให้เขาสบายใจ					
3	เมื่อเพื่อนมีปัญหาข้าพเจ้าชอบช่วยแก้ปัญหาให้					
4	เมื่อเพื่อนมาระบายความทุกข์ ข้าพเจ้าจะเต็มใจรับฟัง					
5	ข้าพเจ้าสนใจกับความทุกข์ของผู้อื่น					
6	ข้าพเจ้ามีความสุขเมื่อได้ช่วยเหลือผู้อื่นแก้ไข้ปัญหา					
7	ข้าพเจ้าสนใจที่จะทำงานเกี่ยวกับการให้คำปรึกษา					
8	ข้าพเจ้าสนใจการดำเนินชีวิตของผู้คนรอบข้าง					
9	ข้าพเจ้าชอบสังเกตพฤติกรรมของผู้คนที่เดินผ่านไปมา					
10	ข้าพเจ้าชอบช่วยเหลือผู้อื่นเมื่อเขามีความทุกข์					
11	ข้าพเจ้าชอบทำบุญและช่วยเหลือคนพิการและคนด้อยโอกาส					
12	ข้าพเจ้าชอบให้กำลังใจและสนับสนุนผู้อื่น					
13	ข้าพเจ้าชอบอ่านหนังสือเกี่ยวกับพฤติกรรมของมนุษย์					
14	ข้าพเจ้าชอบอ่านหนังสือเกี่ยวกับการให้ความช่วยเหลือผู้อื่น					
15	ข้าพเจ้าสนใจศึกษาเทคนิควิธีการต่าง ๆ ในการช่วยเหลือผู้อื่น					
16	ข้าพเจ้าชอบดูรายการเกี่ยวกับปัญหาสุขภาพจิต					
17	ข้าพเจ้าชอบดูรายการเกี่ยวกับการให้คำปรึกษาวัยรุ่น					
18	ข้าพเจ้าสนใจติดตามข่าวสาร สถานการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในปัจจุบันเสมอ					

ข้อที่	ข้อความ	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
19	ข้าพเจ้าสนใจติดตามข่าวสารของผู้คนที่ประสบปัญหา					
20	ข้าพเจ้าสนใจข่าวสารปัญหาต่างๆ ในสังคมไทย					

ตอนที่ 3 ด้านบุคลิกภาพในการประกอบอาชีพผู้ให้คำปรึกษา
คำชี้แจง จงใส่เครื่องหมาย ✓ ในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของนักเรียนมากที่สุดเพียง

ช่องเดียวตามความเป็นจริง

มากที่สุด หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับความเป็นจริงมากที่สุด
มาก หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับความเป็นจริงมาก
ปานกลาง หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับความเป็นจริงปานกลาง
น้อย หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับความเป็นจริงน้อย
น้อยที่สุด หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับความเป็นจริงน้อยที่สุด

ข้อที่	ข้อความ	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1	ข้าพเจ้ามีความอดทนต่อสถานการณ์ต่างๆ ภายใต้ความกดดันได้					
2	ข้าพเจ้ามีความอดทนในการฟังคำตำหนิ คำประชดประชันของผู้อื่นได้					
3	ข้าพเจ้าเป็นคนสุขุมและรอบคอบ					
4	ข้าพเจ้าเป็นคนใจเย็น					
5	ข้าพเจ้ามองโลกในแง่ดี					
6	ข้าพเจ้าเป็นคนรักษาความลับได้					
7	ข้าพเจ้ามีความยืดหยุ่น สามารถยอมรับความเปลี่ยนแปลงต่างๆ ได้					
8	ข้าพเจ้าสามารถปรับตัวให้เข้ากับสิ่งใหม่ๆ ได้					
9	เพื่อนๆ ให้ความเชื่อถือและไว้วางใจข้าพเจ้า					
10	ข้าพเจ้ามีลักษณะเป็นกันเองมีความอบอุ่น					
11	ข้าพเจ้ามีความกระตือรือร้นในการทำงาน					
12	เมื่อได้รับงานมาข้าพเจ้าจะรีบทำงานนั้นทันที					
13	ข้าพเจ้าเป็นคนกระฉับกระเฉงคล่องแคล่วอยู่เสมอ					
14	ข้าพเจ้ามีความตั้งใจในการทำงาน					
15	ข้าพเจ้ายิ้มแย้มแจ่มใสอยู่เสมอ					
16	ข้าพเจ้ามีความเป็นมิตร เข้ากับผู้อื่นได้ง่าย					
17	ข้าพเจ้าสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ถึงแม้จะไม่รู้จักกัน					
18	ข้าพเจ้าพูดจาสุภาพ นุ่มนวล					
19	ข้าพเจ้าพูดจาชัดถ้อยชัดคำ					

ข้อที่	ข้อความ	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
20	ข้าพเจ้าเป็นผู้ฟังที่ดี					
21	ข้าพเจ้ายินดีรับฟังข้อเสนอแนะจากผู้อื่น					
22	ข้าพเจ้ารับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นได้แม้ไม่ตรงกับความคิดเห็นของตน					
23	ข้าพเจ้าสามารถพูดอธิบายให้ผู้อื่นเข้าใจได้ง่าย					
24	ข้าพเจ้าสามารถพูดให้ผู้อื่นเชื่อถือได้					
25	ข้าพเจ้ารู้จักใช้คำพูดที่พูดให้ผู้อื่นสบายใจได้					

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์วันเพ็ญ พงศ์ประยูร

อาจารย์ประจำภาควิชาการแนะแนว
และจิตวิทยาการศึกษา
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

อาจารย์ไพศาล อ้นประเสริฐ

อาจารย์ประจำภาควิชาการแนะแนว
และจิตวิทยาการศึกษา
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

อาจารย์มณฑิรา จารุเพ็ง

อาจารย์ประจำภาควิชาการแนะแนว
และจิตวิทยาการศึกษา
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์

ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์

ชื่อ ชื่อสกุล	โชตินุช ต่านกุล
วันเดือนปีเกิด	7 มีนาคม 2523
สถานที่เกิด	จังหวัดชัยภูมิ
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	166/33-34 ซอยศุภราช1 ถนนพหลโยธิน แขวงสามเสนใน เขตพญาไท กรุงเทพมหานคร 10400
ตำแหน่งหน้าที่การงานปัจจุบัน	เจ้าหน้าที่ประสานงานฝ่ายต่างประเทศ
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	บริษัทอินเตอร์เนชั่นแนล เอ็ดดูเคชั่น เซอร์วิส จำกัด 444 อาคารโอลิมเปียไทย ชั้น 21 ถนนรัชดาภิเษก แขวงสามเสนนอก เขตห้วยขวาง กรุงเทพมหานคร 10320
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ.2540	มัธยมศึกษาปีที่ 6 แผนกศิลป์-ฝรั่งเศส จากโรงเรียนเขมะสิริอนุสสรณ์
พ.ศ.2544	บริหารธุรกิจบัณฑิต (บธ.บ) สาขาการตลาด จากมหาวิทยาลัยหอการค้าไทย
พ.ศ.2549	การศึกษามหาบัณฑิต (กศ.ม.) สาขาวิชาจิตวิทยาการแนะแนว จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ